

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

1937

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ "ΕΛΛΗΝΙΣ"

"HÉLLÉNIS,"

Revue mensuelle du Conseil National des femmes Héliènes

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Συνδρομή έτησία Δραχ. 100	Τιμή εκάστου τεύχους
Έξάμηνος " 60	
Έξωτερικοῦ " 200	ἀπλοῦ Δραχ. 10
Έξάμηνος " 100	διπλοῦ " 15

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ τὴν 1ην Ἰανουαρίου καὶ εἶναι προπληρωτέαι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Νομικά ἐπίκαιρα, ὑπὸ Ἀλεξ. Μαντζουλίνου.—
Στήλη Εἰρήνης.—Τὸ σπιτάκι τῆς βουνοπλαγιάς, ὑπὸ
Μυρτιώτισσας.—Τὸ κόκκινο σάλι, ὑπὸ Ὑπατ. Δελή—
Φλωράνης Ναῦτιγκάλ, ὑπὸ Μ. Μ. Ν.—Θεατρικὴ κριτικὴ
ὑπὸ Κατ. Κακύρη.—Τὸ Μαννεκέν, ὑπὸ Λουκίας.—
Ένας κύκνος πεθαίνει, ὑπὸ Δ. Παναγιωτίδου.—Ὁ
ἐρχομός μου Ένα τραγοῦδι, ὑπὸ Μόνας Λίξας.—
Τὰ παντρολογήματα τῆς Μαριῶς, ὑπὸ Μαρίκας Πο-
λίτου.—Ὅταν πιστεύομεν, ὑπὸ Βέρας.—Γραφεῖον Εὐ-
ρέσεως Έργασίας.—Απὸ τὸν Πύργο στὴν Ὀλυμπία,
ὑπὸ Κλ. Δίπλα-Μαλάμου.—Ἡ ζωὴ τῆς Μαργ. Ὠντοῦ,
ὑπὸ Υ. Δ.—Έλευθ. Σχολὴ Κοινῶν. Προνοίας —Καλ-
λιτεχνικὴ Κίνησις, ὑπὸ Α. Ρεδιάδου.—Έπιστολὴ Αἰας
Παμφίλου-Φαρμακίδου.—Τὸ Ἄσυλον προστασίας
βρεφῶν καὶ παίδων ὑπὸ Μ. Π.—Ὡφ. Γνώσεις.—Πνευ-
ματικὴ κίνησις, ὑπὸ Ε. Κυπριάδου —Ὁ χορὸς τοῦ
Ε. Σ. Ε.—Εἰδήσεις.

SOMMAIRE:

Questions juridiques actuelles, par Al. Mand-
zoulinou.—Colonne de la paix.—Poèmes de Myr-
tiotissa, Mona Lisa.—Le châle rouge, par Hyp.
Delli.—Florence Nightingal par M.M.N.—Criti-
que théâtrale, par Cath. Cacopri.—Professions
de femmes, par Lucie.—Le mariage de Mariò,
par M. Politou.—La croyance, par Veia.—De
Pyrgos à Olympie, par Cl. Dipla-Malamou.
—Ecole libre d'assistance sociale.—Exposi-
tions, par Ath. Rediadi.—Lettre de Lia Pam-
philou-Pharmakidou.—L'Asyle des petits en-
fants par M. P.—Conseils pratiques.—Nouveaux
livres par E. Kypriadou.—Le bal ee têtes du C.
N.—Nouvelles.

Έπὶ τῆς συντάξεως: ΕΛΕΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου εἰκόνα παριστάνει ἀρχόντισσα τοῦ Τρίκερῃ στὸ σπίτι της.
Ἡ φωτογραφία ἐλήφθη ἀπὸ τὸν καλλιτέχνην κ. Σπύρον Βανδῶρον

ΒΟΥΤΥΡΟΝ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ

ΤΟ ΑΝΩΤΕΡΟΝ ΟΛΩΝ

Παραγωγῆς τοῦ Παγκοσμίου φήμης οἴκου VALIO, Helsinki, Finland
ἀγνὸ ἀγελάδος, νωπὸν, ἀνάλατον, τελείως ἀποστειρωμένον, πάντοτε ὑπὸ
τὸν ἔλεγχον τῆς Φινλανδικῆς Κυβερνήσεως, μόλις ἀπὸ διμήνου εἰσά-
γεται καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Μία ἀπλὴ δοκιμὴ καὶ σύγκρισις ἀρκεῖ.—Διαρκὲς παρακαταθήκη:

ΕΔΩΔΙΜΟΠΩΛΕΙΟΝ "ΕΘΝΙΚΟΝ,, ΧΑΥΤΕΙΑ

Τηλέφωνον 23-774

Η PASSIFLORINE

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟΝ
ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΗΒΗΝ
ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΚΑΤΑΜΗΝΙΟΥΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΥΗΣΙΝ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΜΜΗΝΟΠΑΥΣΙΝ
ΕΙΣ ΤΑΣ ΨΕΥΔΟΜΗΤΡΙΚΑΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΘΕΡΑΠΕΥΕΙ
τὴν νευρικῆς φύσεως
ΤΑΧΥΚΑΡΔΙΑΝ
τὴν νευρικῆς φύσεως
ΑΥΠΝΙΑΝ
καὶ τὴν
ΥΠΕΡΚΟΠΩΣΙΝ

Η PASSIFLORINE ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΥΔΕΜΙΑΝ ΤΟΞΙΚΟΤΗΤΑ

ΔΟΣΕΙΣ: 4 ΚΟΧΛΙΑΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΦΕ ΗΜΕΡΗΣΙΩΣ
ΑΝΑ ΔΥΟ ΠΡΟ ΕΚΑΣΤΟΥ ΓΕΥΜΑΤΟΣ

LABORATOIRES DE LA PASSIFLORINE

G REAUBOURG
DOCTEUR EN PHARMACIE

2 RUE BOUCICAUT PARIS XVe

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΡΧΗΓ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
ΗΜΕΡΟΜ. 10-9-81
ΑΡΙΘ. 30254

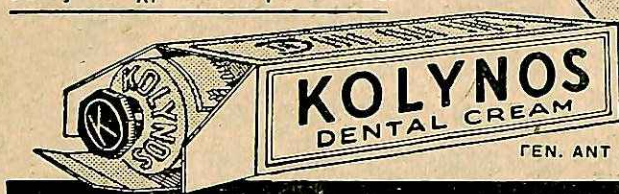
Μία αντισηπτική 'Οδοντοκρέμα
ή όποια αφαιρεί τας κηλίδας και άπο
δίδει στα δόντια την φυσικην των λευ-
κότητα είναι ή

ΚΟΛΥΝΟΣ

εις την όποιαν άπενεμήθη υπό της Χ Διε
θνοϋς Έκθέσεως Θεσσαλονίκης μέγα

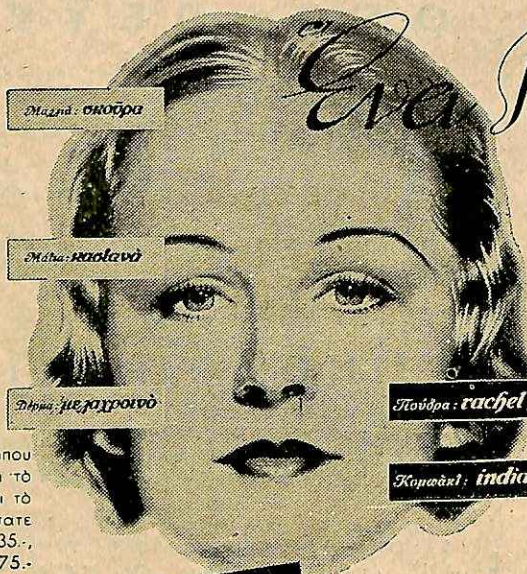
βραβείον «έκτός συναγωνισμού».

Είς την κρέμαν ξυρίσματος ΚΟΛΥΝΟΣ
άπενεμήθη επίσης υπό της αύτης Έκθέ-
σεως τό χρυσούν μετάλλιον.

ΓΕΝ. ΑΝΤ ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ ΟΔΟΣ ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 3, ΑΘΗΝΑΙ

ΔΩΣΑΤΕ ΕΙΣ ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΣΑΣ ΕΝΑ
ΝΕΟΝ ΘΕΛΗΤΡΩΝ

Η Λοσιόν προσώπου
Scherk ξανανιώνει τό
δέρμα, ώμορφαινεί τό
πρόσωπο. Ζητήσατε
φιαλίδια τών δρχ. 35.-,
55.-, 90.-, και 175.-.

ΠΙΝΑΞ ΤΟΥ SCHERK			
Χρώμα μαλλιών	Χρώμα ρασιών	Έπιδερμής	Χρωματισμοί στούδρας
Μαύδα άσπρίκτα	ρασιανά	ώχρα	natural I
Μαύδα σκούρα	ρασιανά	δρυσσική	natural II
		«ισχυροτή	rachel I
			india

Ένα μελαχροινό πρόσωπο με καστανά μάτια και σκού-
ρα μαλλιά χρειάζεται πουδρά Mystikum, rachel I
και λιγάκι κομπάκτ india. Έάν είσθε ξανθή, σταράτη
ή ώχρα ό πινάξ του Scherk θα σας βοηθήση νά
βρήτε την άρμονική συμπλήρωσι της ώμορφιάς σας!
Η Πουδρά Mystikum και τό κομπάκτ Mystikum προ-
σεκτικά διαλεγμένα στον τόνο που ηηγάινει καλύτερα
στα μάτια, μαλλιά και έπιδερμίδα, σύμφωνα με τόν
πίνακα του Scherk, δημιουργούν τόν τύπο σας. Η έμ-
φάνισίς σας αποκτά μιá γοητεία μοναδική. ● Έναντι
3δράχμου. γραμματσήμου σας άποστέλλομεν τόν
πίνακα του Σερκ ως και δείγματα πουδρας και κομ-
πάκτ. ● Πουδρά Mystikum σε κουτιά τών δρχ. 80.-
και 50.-. ● Κομπάκτ Mystikum (rouge) δρχ. 40.-. ●
Γεν. Άντήπος: Π. Ι. Μαγκριώτης, Νίκης 10, Αθήναι.

Πουδρά Mystikum

ΚΟΜΠΑΚΤ MYSTIKUM (Rouge).

Σε κομψά κουτάκια με καθρεπτάκι και houpette.

ΤΥΡΙ ΦΙΝΛΑΝΔΙΚΟ VALIO

Έξαιρετο. Είς όλα τὰ κατὰ Έδωδιμοσωλειά.

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ, 26

ΕΤΟΣ ΙΖ'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1937

ΑΡΙΘ. 4

ΝΟΜΙΚΑ ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Τό κληρονομικό δίκαιο του νέου σχεδίου άστι-
κού κώδικος καθιερώνει, διχ τών γενικών διατά-
ξεων περί άναγκαίων κληρονόμων, κληρονομικών
δικαιώμα νομίμου μοίρας για τόν έπιζώντα σύζυγο.

Κατά τό ισχύον Δίκαιον, τό δικαίωμα αυτό — τό
νά λαμβάνη δηλ. υποχρεωτικώς ό έπιζών σύζυ-
γος ώρισμένο ποσοστόν άπό την περιουσία του
έκλιπόντος συζύγου — υπάρχει μόνο για τή γυ-
ναίκα σύζυγο και σε ειδική περίπτωση: όταν
δηλ. είναι άπροικη ή άπορη, όπόταν κληρονομεί
τό έν τέταρτον της περιουσίας άν συντρέχη με
τρία ή όλιγώτερα παιδιά, κατ' ίσομοιρίαν δέ, όταν
υπάρχουν παιδιά περισσότερα τών τριών.

Τό δικαίωμα αυτό της άπόρου ή άπροίκου
χήρας, προϊόν της σοφής νομοθετικής έργασίας
των Βυζαντινών αυτοκρατόρων Ίουστινιανού και
Λέοντος του Σοφού, έθεσπίσθη με άντικειμενικό
σκοπό την προστασία της άπόρου συζύγου μετά
τό θάνατο του συζύγου, άπέναντ τών λοιπών
κληρονόμων, άφού κατά τό τότε δίκαιον ή γυ-
ναίκα έκαλείτο κατά την έξ άδιαθέτου διαδο-
χήν εις την τελευταίαν τάξιν τών συγγενών.
δέν είχε δέ και κανένα δικαίωμα νά περιληφθή
άναγκαστικώς στη διαθήκη έν ύπήρχε τοιαύτη.

Άπό του 1920 όμως ό έπιζών σύζυγος άπο-
κτά πλήρες δικαίωμα κατά την έξ άδιαθέτου
διαδοχήν, καλούμενος εις όλας τας τάξεις τών
συγγενών κατά διάφορον ποσοστόν, ώπτε τό δι-
κaiωμα της άπροίκου ή άπόρου έξακολουθεί νά
ισχύη δια την περίπτωση της εκ διαθήκης
διαδοχής.

Είναι φανερόν, ότι στην περίπτωση κατά την
όποιαν ή γυναίκα έχει προίκα, ή όποία θα της
έπιστραφή μετά τόν θάνατο του προικολήπτου,
ή άλλα έξώπροικα άρκετά για την αξιοπρεπή

της συντήρησιν, ή άσκει βιοποριστικόν έπάγγελμα,
στερείται του δικαιώματός της αυτού.

Είς την περίπτωση όμως καθ' ήν δικαιούται
νά λάβη την νόμιμόν της μοίραν, ή άπορος χήρα
εύρίσκεται εις θέσιν πλεονεκτικήν έν σχέσει με
τούς λοιπούς άναγκαίους κληρονόμους, καθ' ότι
ό σύζυγος στερείται του δικαιώματος νά την
άποκληρώση κ' εάν υπάρχουν οι λόγοι άποκλη-
ρώσεως οι όποιοι ισχύουν για κάθε άλλο άναγ-
καίο κληρονόμο.

Αυτά κατά τό νυν ισχύον δίκαιον.

Η διάταξις του σχεδίου άστικού Κώδικος κα-
θιερώνει, ως είπαμεν άνωτέρω, δικαίωμα νομίμου
μοίρας τόσο για τόν άνδρα όσον και για τή γυ-
ναίκα, με ποσοστόν άνάλογο προς τό έξ άδια-
θέτου, και σκοπόν έχει ν' άποκαταστήση πλήρη
ισότητά στις περιουσιακάς σχέσεις τών συζύγων,
έν συνεχεία άλλης διατάξεως του άστικού κώ-
δικος, δυνάμει της όποιας έκαστος τών συζύγων
διατηρεί κατά τόν γάμον την περιουσιακήν του
αυτοτέλειαν.

Τό ν' άποκτήση δικαίωμα νομίμου μοίρας ό
έπιζών σύζυγος και δίκαιον είναι — έφ' όσον τό
άστικόν δίκαιον δέχεται γενικώς την κληρονο-
μικήν διαδοχήν άκόμη δέ και την άναγκαστικήν
για τούς στενωτέρους συγγενείς (κατιόντας, ανιόν-
τας και ύφ' ώρισμένας προϋποθέσεις και άδελ-
φούς) — και κοινωνικώς σκόπιμον ιδίως για την
γυναίκα, ή όποία εξασφαλίζεται μετά τόν θάνα-
τον του άνδρός της, στην περίπτωση που εκεί-
νος θα ήθελεν εκ λόγων άπολύτως ύποκειμενι-
κών, και που δέν αποτελούν παράπτωμα για
τή γυναίκα, νά την άπομακρύνη της περιουσίας
του, και νά υποχρεωθή εκείνη μετά τή συμβίωσι
τόσων έτών νά φυτοζωήση με τό εισόδημα που

τῆς δίδει ἡ μικρὴ ἀτομικὴ τῆς περιουσίας, ἡ ἢ ἐργασία τῆς, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ κληρονομούμενος ἀφῆκε μεγάλην περιουσίαν, τὴν ὁποίαν ἀποκτοῦν συγγενεῖς ἐξ ἴσου στενοὶ μὲ αὐτήν. Εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὑπάρχουν λόγοι ὅχι ἀπλῶς προσωπικοὶ ἀλλὰ σοβαροὶ ὅπως π.χ. ἀνῆθικος συμπεριφορά, πράξεις καὶ γεγοτότα ἀπάδοντα εἰς τὰ συζυγικά καθήκοντα, ποὺ δίδουν δικαίωμα ἀγωγῆς διαζυγίου εἰς τὸν ἄλλον σύζυγον, τότε ἄλλη διάταξις τοῦ ἀστικοῦ κώδικος δίδει δικαίωμα εἰς αὐτὸν ν' ἀποκληρώσῃ τὴν ὑπαίτιον σύζυγον.

Εἶναι φανερόν πόσον ἀπαραίτητος ὑπῆρξεν ἡ προσθήκη τῆς διατάξεως αὐτῆς. Ἄλλως, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ εὐρεθῶμεν πρὸ συζύγου ὁ ὅποιος ἀποῦ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐγγάμου συμβιώσεως ἐπέδειξε ἀνῆθικον διαγωγὴν, καὶ ἐπειδὴ πιθανὸν ὁ ἄλλος σύζυγος γιὰ λόγους οἰκογενειακοὺς (ὑπαρξίς παιδιῶν κλπ.) ἀπέφυγε τὴν ἀγωγὴν διαζυγίου, νὰ παρουσιάζεται ὡς ἀναγκαῖος κληρονόμος, διεκδικῶν τὴν νόμιμόν του μοῖραν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΑΝΤΖΟΥΛΙΝΟΥ

Στήλη Εἰρήνης.

Τὸ πρῶτον Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Παλαιῶν Πολεμιστῶν.

Τὸν παρελθόντα Νοέμβριον εἶχον τελεσθῇ ἐν Ρώμῃ τὰ ἐγκαίνια τοῦ Οἴκου τῶν Ἰταλῶν πολεμιστῶν τοῦ μετώπου, εἰς τὰ ὁποῖα παρέστησαν καὶ ἀντιπροσωπεῖται τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν ἐκ 14 χωρῶν. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐκείνῃ, ὁ πρόεδρος τῶν Γερμανῶν πολεμιστῶν τοῦ μετώπου, Δοῦξ τοῦ Κοβούργου—ἄνθρωπος μεγάλης μορφώσεως, γλωσσομαθέστατος καὶ μὲ πολλὰς διεθνεῖς σχέσεις—εἶχε προτείνῃ τὴν ἰδρυσὶν μιᾶς «Μονίμου Διεθνούς Ἐπιτροπῆς τῶν Πολεμιστῶν τοῦ Μετώπου» διὰ νὰ ἐκλείψῃ πλέον ἡ διάκρισις μεταξὺ «συμμάχων» καὶ «ἀντιπάλων» τοῦ μεγάλου πολέμου, μεταξύ φίλων καὶ ἐχθρῶν, νὰ γνωρισθοῦν οἱ παλαιοὶ πολεμισταὶ καὶ οἱ ἀνάπηροι τοῦ πολέμου ἐξ ὅλων τῶν ἐθνῶν μεταξύ των καὶ νὰ συνεργασθοῦν ἅπαντες ἀπὸ κοινοῦ ὑπὲρ τοῦ μεγάλου σκοποῦ τῆς διατηρήσεως τῆς εἰρήνης, ἱπὲρ τῆς πραγματοποιήσεως, δηλαδή, ἐνὸς πόθου κοινοῦ εἰς ὅλους ὅσοι εἶχον μετάσχῃ εἰς τὴν τρομερὰν ἐκείνῃν γιγαντομαχίαν τοῦ 1914—1918.

Ἡ γερμανικὴ αὕτη πρότασις ἐγένεν ἐνθουσιωδῶς δεκτὴ ὑφ' ὅλων. Ἡ Μόνιμος Ἐπιτροπὴ συνεκροτήθη ἀμέσως καὶ συνήλθε κατ' αὐτὰς εἰς τὸ πρῶτον Συνέ-

δριόν τῆς ἐν Βερολίνῳ. 51 ἀντιπρόσωποι τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν ἐκ 14 χωρῶν συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν γερμανικὴν πρωτεύουσάν, ἐξέλεξαν δὲ ὡς πρόεδρον τοῦ Συνεδρίου τὸν Δοῦκα τοῦ Κοβούργου καὶ ὡς πρόεδρον τῆς Μονίμου Διεθνούς Ἐπιτροπῆς τὸν ἀρχηγὸν τῶν Ἰταλῶν πολεμιστῶν τοῦ μετώπου: τὸν τυφλὸν καὶ ἄνευ βραχιόνων κ. Κάρλο Ντελκρουά, ἄνδρα μὲ ὅλως ἐξαιρετικὰ χαρίσματα καὶ ἰσχυροτάτην θέλησιν, παρὰ τὴν τόσον τραγικὴν ἀναπηρίαν.

Ἐξ Ἑλλάδος εἶχον προσέλθῃ—κατὰ τὰς πληροφορίες μας—οἱ ἐξῆς παλαιοὶ πολεμισταὶ μας: ὁ μονόχειρ λοχαγὸς τοῦ πεζικοῦ κ. Παναγιωτόπουλος, ὁ λοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ κ. Νικολαΐδης καὶ ὁ λοχίας τοῦ πεζικοῦ κ. Ματθαῖος.

Ἐλπίζομεν ὅτι τὸ παράδειγμα ποὺ δίδουν εἰς τὸν κόσμον οἱ παλαιοὶ πολεμισταί, συνενωθέντες παρ' ὅλα ὅσα τοὺς ἐχώριζαν ἀπ' ἀλλήλων, δὲν θ' ἀποβῇ εἰς μάτην. Θ' ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμα ἴσως καὶ ἄλλαι διεθνεῖς ὁργανώσεις, πρωτίστως ὅμως πρέπει νὰ τὸ ἐγκολπωθοῦμεν ἡμεῖς αἱ γυναῖκες, γιὰ νὰ μὴ συμβῇ ποτὲ πάλιν μιὰ ὁμοία καταστροφή ὅπως ἦτο ὁ παγκόσμιος πόλεμος.

Τὸ σπιτάκι τῆς βουνοπλογιᾶς

Σπιτάκι τῆς βουνοπλογιᾶς, ἐρημικὸ σπιτάκι,

πῶς βρίσκεσαι μονάχο κι' ὄρφανό;

Βλέπω τὰ παραθύρια σου κλειστά, σβυστὸ τὸ τζάκι
κάθε φορὰ σιμά σου ὅταν περνῶ.

Κανένας δὲ σὲ χαίρεται· τὰ λιγοστά δέντρά σου
στέκονται σὰν ἀχάιδευτα παιδιὰ,
καὶ σοῦ στολίζουν πένθιμα τὴ μαύρη μοναξιά σου.
Ἡ κουκουβάγια κλαίει μὲς στὰ κλαδιά.

Κι' ὅμως αὐτοὶ ποὺ σ' ἔχτισαν δὲ διάλεξαν στήν τύχῃ
τὴν ἱερὴν τοῦ δάσους σιωπὴν,
γιὰ νὰ ξεφύγουν θὰ ἤρθαν τοῦ φθόνου τᾶγριον νύχι,
κάτω ἀπὸ τὴν ξυλένια σου σκεπὴ.

Ἐδῶ ἡ ζωὴ θὰ διάβαινε γλυκεῖα σὰν παραμύθι.

Τὶ λόγια θ' ἀκουστήκαν, τὶ φιλιὰ;

Νοιώθω πῶς κλᾶμμα ἐρωτικὸ τριγύρω σου ἐξεχύθη,
νοιώθω παντοῦ σβυσμένη μιὰ φωτιά.

Σβυσμένη! ποιὸς τὴν ἔσβυσε; ἡ καταλύτρα Μοῖρα;
ὁ Χάρος; τάχα ἡ ἴδια τῶν πνοῶν;

Κι' ἀπὸ τὴν ἀλογάριαστη τοῦ πάθους τῶν πλημύρα
δὲν σώζεις οὔτε μιὰ γλυκεῖα βοή;

Δικό μου ἂν ἦσουν πλάϊ σου θύρχόμουνα νὰ ζήσω
σπιτάκι ριμαγμένο σιωπηλό,
καὶ δίχως τίς παλιὲς χαρὲς ποτὲ νὰ σοῦ ξυπνήσω
θᾶξερα ἐγὼ μαζί σου νὰ μιλῶ,
γιὰ ὅλα τὰ ὥραϊα ποὺ φεύγουνε χωρὶς νὰ μᾶς πονοῦνε,
χωρὶς καμμιὰ νὰ δώσουν προσηχί,
γιὰ ὅλα τὰ ὥραϊα ποὺ φεύγουνε χωρὶς νὰ στοχαστοῦνε,
πῶς ἔχουν καὶ τὰ σπίτια μιὰ ψυχὴ...

Ἀπὸ τίς «Κίτρινες φλόγες»

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ

ΕΝΑ ΚΟΚΚΙΝΟ ΣΑΛΙ

Πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ μιλήσω γιὰ σένα ἀπόψε·
ἴσως ἔτσι μπορέσω νὰ ξελαφρώσω. Κάποιου πρέ-
πει νὰ διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν σου, κι' ἴσως πιά
ἡ θύμισή σου παύσει νὰ μὲ βασανίζει. Καὶ εἶναι
τόσο σύντομη ἡ ἱστορία σου! Τί μπορεῖ τάχα
νὰ χωρέσει μέσα σὲ μιὰ ζωὴ εἰκοσιτριῶν χρό-
νων σὰν τὴ δική σου!

Ἀπὸ τὴν μέρα ποὺ σὲ εἶδα ξαπλωμένη μὲ
σταυρωμένα χέρια στὸ νεκρικό σου κρεβάτι—πᾶει
τόσος καιρὸς τώρα—δὲν σὲ εἶχα ξαναβάλει στὸ
νοῦ μου. Ὅμως τὴ νύχτα αὐτὴν ὁ ἴσκιος σου
ἦρθε κι' ἀκούμπησε στὸ προσκεφάλι μου· τὰ ξυ-
λιασμένα σου δάχτυλα κράτησαν ὀλονυχτὶς τὰ
μάτια μου ἀνοιχτά.

Κι' ὅλο αὐτό, γιατί χθὲς τὸ κατάβραδο ἔνα
κοριτσάκι τυλιγμένο μὲ κόκκινο σάλι χτύπησε
τὴν πόρτα μας, ζητιανεύοντας ἓνα κομμάτι ψωμί.

Εἶχε ὁλόδιδα τὰ λυπημένα σου μάτια καὶ τὸ
πρόσωπό του ἦταν χλωμὸ σὰν τὸ πανί, Τὸ κό-
κινό σου σάλι ἴδιο κι' ἀπαράλλαχτο, ξεβαμμένο,
χιλιοστρυπημένο, ξεφτισμένο στὶς ἄκρες.. πῶς τὸ
θυμοῦμαι! Ἐνα μονάχα δὲν παρετήρησα: ἦταν
τὰ χέρια του ἔτσι μικρὰ καὶ μελανιασμένα σὰν
τὰ δικά σου;

Σὲ βλέπω ὀλοζώντανῃ ἀντίκρυ μου, ἓνα μι-
κροῦλι φοβισμένο πουλί. Τὸ πράσινο χωριὸ τοῦ
Βοσπόρου· τὸ σπίτι σας μὲ τὸν μισοπεσμένο φρά-
κτη, ὅπου αἰωνίως στεγνώναν κουρελόπανα· τὴν
ἀδελφή σου, τὴν ἄσχημη μὲ τὰ τσιμπλιασμένα
μάτια καὶ τὴ μάνα σου ποὺ ἔβγαине στὸ κατῶ-
φλι μὲ τίς σαπουνάδες στὰ χέρια· ἔβγαине καὶ
φώναζε τ' ἀδέλφια σου ποὺ κυλοῦνταν πρῶτ'
βράδου στὸ χῶμα σὰ σκυλάκια· κι' ἐσένα—ἐσένα
προπάντων—μὲ τὰ μάτια σου τὰ θλιμμένα καὶ
τὸ σφιχτό σου τὸ στόμα.. Μιὰ μπουκιὰ, ἓνα
πραματάκι τόσο δὲ ποὺ τουρτουρίζε μέσα στὸ
τρύπιο τοῦ σάλι. Τὸν πατέρα σου δὲν τὸ καλο-
θυμοῦμαι· ποῦ νὰ τὸν ἰδῶ, σὰ γύριζε πάντα νύ-
χτα. Καταλάβαινα πῶς ἦταν σπίτι ἀπὸ τίς φω-
νὲς του καὶ τὰ κλάματά σας.

Κάποτε σ' ἔχασα.

—Ποῦ εἶναι ἡ Ἀγγελικὴ;

—Τὴν ἔβαλε ὁ μπαμπᾶς τῆς δούλα σὲ τούρ-

κικο κονάκι. Τόσα στόματα, ποῦ νὰ τὰ προφθά-
σει ἓνας ἄνθρωπος μὲ μιὰ βάρκα καὶ δυὸ κουπιά;

—Μὰ δὲν εἶναι πολὺ μικρούλα κι' ἀδύνατη;

—Μπά! εἶναι ψημένη στὴ δουλειά.

Ὁ γεροφαρᾶς μοῦ τὰ διηγήθηκε καταλεπτῶς.
Πῶς βοῖζανε ἐκεῖνο τὸ βράδυ τὰ σκοτεινὰ νερά.
Πῶς ἀργοπορεμένοι περνοῦσε τὸ ρέμα—τὸ Δια-
βολόρεμα—μὲ βιαστικὲς δυνατὲς κουπιές, σύρ-
ριζα στὸ πέτρινο μουράγιο τοῦ κονακιοῦ. Πῶς
εἶδε μπρὸς τὴν πλώρη του ἓνα σῶμα νὰ πέφτει
μπλάμ, ἀπ' ἀψηλὰ μέσα στὸ νερό, πῶς σὲ ἄρ-
παξε ἀπὸ τοῦ Χάρου τὸ στόμα. Γιατὶ ἐκεῖ στὸ
ρέμα—τὸ Διαβολόρεμα—κάθεται ὁ Χάρος καὶ
στήνει καρτέρι. Ρουφᾷ ζωντανά, ἀνθρώπους,
πλεούμενα ὅ,τι βρεῖ. Ἐσὺ ἔτσι μικρούλα τοῦ ξέ-
φυγες ἀπ' τὰ δόντια.

Ἡ Παναγιὰ τὸ γλύτωσε τὸ ἔρμο τ' ἀπροστά-
τευτο, εἶπε ὁ γεροφαρᾶς κἀνοντας τὸ σταυρὸ
του. Ποῦ ἀκούστηκε νὰ γλυτώσει ὁ ἄνθρωπος
ἀπ' τὸ Διαβολόρεμα; Ἐκείνη ἄπλωσε τὸ χε-
ράκι της..

Ἡ κυρά σου ἡ τουρκάλα σ' ἔδειρε καλὰ καλὰ,
γιὰ νὰ μάθεις ἄλλη μιὰ φορὰ νὰ μὴν κάνεις τέ-
τοια πράματα. Ἐπεσε νὰ πνιγεῖς. Γιατί; τί
σούλειπε; δὲν ἔτρωγες, δὲν ἔπινες στὸ πλουσιό-
σπιτο χίλιες φορὲς καλύτερα ἀπ' τὸ σπίτι σου;
Δὲν ἦσουν ζεστὰ ντυμένη, δὲν ἔπαιζε μαζὶ σου,
καλύτερα ἀπὸ τὸ σκυλάκι τοῦ τὸ μπεϊόπουλο,
ὁ μοναχογιὸς τῆς; Πῶς σοῦ φάνηκε νὰ πέσεις
νὰ πνιγεῖς; Μὰ ποιὸς μπορεῖ νὰ ξέρει τί κρύβε-
ται μέσα στὴν ψυχὴ ἐνὸς κοριτσιοῦ ποὺ εἶναι
δούλα σὲ τούρκικο κονάκι!

Πάλι χρόνια πολλὰ σ' ἔχασα ἀπὸ τὰ μάτια μου.

—Τί νὰ γίνεται ἡ Ἀγγελικὴ; ρώτησα κά-
ποτε μιὰ γειτόνισσα.

—Τὴν εἶδα προχτὲς σκοτεινούτσικα ποὺ χτυ-
ποῦσε τὴν πόρτα τῆς· φαίνεται πῶς ἀρρώστησε
βαρεῖα καὶ γύρισε σπίτι τῆς· ἡ μάνα τῆς πᾶ-
τησε μιὰ φωνὴ σὰν τὴν εἶδε, κι' ἐγὼ τρόμαξα
νὰ τὴν γνωρίσω, τὸ χάλι ποὺ ἔγινε.

Πόνεσε ἡ καρδιά μου σὰν τ' ἄκουσα. Πῶς
ἤθελα νὰ σὲ ἰδῶ! μὰ δὲ φαίνονται πούθενά.
Εἶδα μονάχα κάποια μέρα ἓναν θεώρατο ἀράπη
ν' ἀνεβαίνει τὸν ἀνήφορο τοῦ χωριοῦ. Τὸ πλατύ

του στόμα έχασκε μέσα στη νύχτα του προσώπου του· στά χέρια του βαστούσε ένα μακρουλό μπογαλάκι. Κάτι σπαρταρούσε μέσα και τσίριζε. Τό άπόθεσε στο κατώφλι της πόρτας σου κι έφυγε άμίλητος όπως ήρθε.

“Ε! Άγγελική, νόμισες πώς μπορούσες ν’ άφήσεις τὸ παιδί σου τὸ τουρκόπουλο και νά φύγεις, νά γυρίσεις στη μάνα σου; Δέν μπορούσες, όχι, Άγγελική, συχώρεσέ μου νά σοῦ τὸ πῶ. Κανείς δέν αφήνει τὴ μοῖρα του και φεύγει. “Ετσι και μᾶς τις περασμένες ἡ γίδα μας τράβα. τράβα ξεριζώσε τὸ παλούκι ὅπου ἦταν δεμένη. “Ετσι τῆς φάνηκε νά γυρίσει σπίτι· ἔφθασε σέρνοντας τὸ παλούκι με τὸ λαιμό της στὴν ἄκρη τοῦ σκιοινοῦ. Μά ὁ παππούς πού δέν ἀγαπάει τέτοιες ἀταξίες τὴν ἄρπαξε ἀπὸ τὸ σκονί, πήρε ἕναν βαρὺ κόπανο και πῆγε και τὸ ἔμπηξε πιὸ γερὰ στὴ γῆ γιὰ νά μὴν ξαναβγεῖ.

“Ομως δέν μπορεῖ κανείς νά πεῖ πῶς δὲ γνώρισες και τὴν εὐτυχία στὴ ζωὴ σου.

“Εκεῖνο τὸ καλοδεμένο παλληκάρι με τὰ σγουρὰ μαλλιά, πού τώβλεπα νά μπαينوβαίνει σπίτι σου ἔμαθα πῶς ἦταν ὁ “άρραβωνιαστικός” σου. Μιὰ φορὰ σὲ ἀντίκρυσα στὸ παράθυρο και μοῦ χαμογέλασες. “Άλλοτε πάλι, ἀπὸ τὴ μισάνοιχτη πόρτα σου εἶδα ἕνα κομὸ κι ἕναν καθρέφτη πού στραφτοκοποῦσε. “Ετοίμαζες τὸ σπιτάκι σου. Σ’ ἄκουσα νά τραγουδεῖς.

Σ’ ἀγαποῦσε πολὺ ὁ “άρραβωνιαστικός” σου Άγγελική. “Ὡς τὴν ἡμέρα πού ἦρθες ντροπαλὰ στὸ σπίτι και με παρεκάλεσες νά σοῦ διαβάσω τὸ γράμμα του—“Εσὺ στὰ τούρκικα κονάκια πού νά βρεῖς καιρὸ νά μάθεις δυὸ κολλυβογράμματα;—Εἶχε πολλὲς μέρες νά φανεῖ ὁ Άλέκος σου κι ἀνησυχοῦσες μὴ τοῦ συνέβαινε τίποτε κακό.

“Άγαπητὴ μου Άγγλική, ἔλεγε τὸ γράμμα.. “Άγγλική.. ὡς και σὺ ἀκόμη γέλασες Ξέρετε τὰ γράμματά του εἶναι λίγα και δέν τὰ πολυκαταφέρνει. “Εχει ὅμως χρυσὴ καρδιά..

“Μάθε λοιπὸν ἀγαπητὴ μου, ὅτι ὁ πατέρας μου εἶναι πολὺ ἄρρωστος και φεύγω γιὰ τὴν Άλεξάνδρεια. “Ὅταν πάρεις τὴν παρούσα μου θὰ εἶμαι μακριὰ. Σοῦ λέγω μετὰ λύπης μου, ὅτι δέν ξέρω ἂν σὲ ματαῖδῶ. “Ὅλα τὰ πράγματα πού ἀγόρασα θὰ εἶναι δικά σου νά μὴ χολο-

σκάνεις. Σὲ ἀποχαιρετῶ και σὲ φιλῶ στὰ μάτια Άλέκος”.

Δίπλωσες τὸ γράμμα προσεκτικὰ τόβαλες στὸ φάκελλο τόσφιζες στὴ φούχτα σου και ἔφυγες χωρὶς νά ξεκλειδώσεις τὸ στόμα σου.

Μήπως και ποτέ σου τᾶνοιζες αὐτὸ τὸ κλειδωμένο τὸ στόμα σου νά πεῖς κανενὸς τὸν πόνό σου;

Κ ὕστερα ἦρθε ὁ χαλασμός.

Ξεθεμελιωμένοι, ξεριζωμένοι ὅλοι μας, ριχμένοι ἀνάκατα στὴ μεγάλη πολιτεία χάσαμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Καθένας με τὸν καῦμό του και με τὴ δυστυχία του σκορπίσαμε σ’ ἀνατολὴ και δύση. “Ὅμως ἦταν γρηγορὸ νά ξανανταμωθοῦμε πάλι μιὰ τελευταία φορὰ.

“Ἦρθαν και μοῦ εἶπαν.

— Κάποια κοπέλλα θέλει νά σὲ ἴδεῖ.

— Ποιὰ εἶναι; πῶς τὴ λένε.

— Δὲ ξέρω. Εἶναι ἐτοιμοθάνατη και παράγγειλε πῶς θέλει νά σοῦ μιλήσει. Μὴν ἀργεῖς. Τὴν προφθάνεις και δέν τὴν προφθάνεις. Δέν ἔχει κανένα δικό της· θέλει νά σοῦ μιλήσει λέει.

Δέν ἔμαθα ποτέ μου τί εἶχες νά μοῦ πεῖς, μικρὴ, πονεμένη ἀδελφή.

Σὰν ἔφθασα στὴ φτωχὴ σου τὴν κάμαρα, ἦσουν σκεπασμένη με ἕνα σεντόνι, κι ἕνα κερί ἔκαιγε πλάι σου. “Ενα μνητῆλι περασμένο κάτω ἀπὸ τὸ πηγούνι ἔδενε σὲ σφιχτὸ κόμπο πάνω στὴν κορφή σου.

Κάποια ἀγαθὴ ψυχὴ σοῦ εἶχε παρασταθεῖ· σοῦ ἔκλεισε τὰ μάτια κι’ ἐπάνω στὰ σταυρωμένα σου χέρια ἀκούμπησε ἕνα μικρὸ μισοσβυσμένο εἰκότισμα.

— Πῶς σᾶς περίμενε! “Ὅλο τὴν πόρτα κοίταζε. “Ὅμως δέν μπόρεσε νά βαστάξει. “Ὅλο και ἔχανε αἷμα, πολὺ αἷμα.. Γιὰ κοιτάχτε.

Σήκωσε τὸ σεντόνι. Θεέ μου! Θεέ μου! πού τὸ βρήκες ἐσὺ τόσο αἷμα!

ΥΠΑΤΙΑ ΔΕΛΗ

“Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ βραβείου Νόμπελ γιὰ τὴν εἰρήνη, κατόπιν τῆς Παγκοσμίου Συνελεύσεως τῆς Εἰρήνης πού ἔγινε στὶς Βρυξέλλες, ἀπένευμε στοὺς λόγδον Σέσιλ και Πέτρον Κότ, ὑπὸ τὴν ιδιότητά τους ὡς προέδρους, τὸ ποσὸν τῶν 2000 λιρῶν ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς Παγκοσμίου Ἐνώσεως τῆς Εἰρήνης.

Florence Nightingale

“Επὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς κινηματογραφικῆς ταινίας “Ἡ ζωὴ τῆς Florence Nightingale” πού τελευταῖα προβλήθη ὑπὸ τὸν τίτλον “Λευκὸς Άγγελος”, ἡ “Ἑλληνὶς ἐθεώρησε καλὸν νά δώσῃ στὶς ἀναγνώστριάς της μερικὲς πληροφορίες γιὰ τὴν ζωὴν και τὸ ἔργον τῆς ὑπερόχου αὐτῆς γυναικός.

“Ἡ Florence Nightingale ἐγεννήθη τὴν 12 Μαΐου 1820 ἀπὸ γονεῖς πλουσίους και μορφωμένους.

Παρὰ τὴν πλήρη ἀναπαύσεων ζωὴν ὅπου ἔζησε ὅλα τὰ νεανικά της χρόνια, παρὰ τὰς διασκεδάσεις και τὴν πολυτέλειαν πού εἶχε γύρω της, εἰς τὴν ψυχὴν της ὁλόένα βαθύτερα ἐρίζωνε ἡ πεποίθησις, ὅτι καθήκον τῶν πλουσίων εἶναι νά διαθέτουν τόσον τὰς ψυχικάς, ὅσον και τὰς ὕλικάς των δυνάμεις πρὸς ἀνακούφισιν τῆς δυστυχίας τῶν ὀλιγώτερον προνομιούχων.

Μὲ τὴν πεποίθησιν αὐτὴν τὸ ζωηρὰ ἀνεπτυγμένον αἶσθημα τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης ἐθυσίασε ἕνα ἄγνόν πρὸς ἐξάδελφόν της αἶσθημα διὰ νά μείνῃ ἀνεξάρτητος και ἐλ υθέρᾳ ν’ ἀκολουθήσῃ τὴν Ἰδεολογίαν της.

Εἰς τὰ ταξείδια της εἰς τὴν Ἱταλίαν, Αἴγυπτον, Ἑλλάδα δὲν τὴν ἀπερρόφησε ὁ θαυμασμός πρὸς τὰς φυσικάς καλλονάς, οὔτε πρὸς τὰς ἀρχαιότητας τῶν ὁποίων τὴν τέχνην ἐγνώριζε νά ἐκτιμᾷ, και ὅταν ἀργότερα ἐπεσκέφθη τὴν Γερμανίαν παρέμεινε πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς τὸ Kaiserswerth Ἰδρυμα τὸ ὁποῖον ἀνῆκε εἰς τὸ σῶμα τῶν Διακονισσῶν Ἀδελφῶν. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν σπουδῶν της, προσπάθησε νά ἀποσπάσῃ τὴν συγκατάθεσιν τῆς μητέρας της διὰ τὰς σπουδὰς της ὡς νοσοκόμου. Ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐπιμόνου ἀρνήσεως ἀπεφάσισε, βασιζομένη εἰς τοὺς λόγους τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ “Ὁ φιλὼν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμεῦ οὐκ ἔστι μου ἄξιος”, νά ἐξασκήσῃ τὸ ἐπάγγελμά της.

“Ὅταν τὸ 1854 ἐξεργάγῃ ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος μεταξὺ Τουρκίας και Ρωσίας, ἡ Μεγάλη Βρετανία και ἡ Γαλλία συμμαχοῦσαι ἔστειλαν στρατὸν και στόλον εἰς τὴν Κριμαίαν με βάσιν τὸ Σκούταρι τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Πρώτην φορὰν εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν εἶχον

ἀποσταλῇ εἰδικοί ἀνταποκριταὶ ἐφημερίδων διὰ νά παρακολουθήσουν τὰ στρατεύματα και αὐτοὶ εἶνε ἐκεῖνοι πού κατέστησαν γνωστὴν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Μεγάλης Βρετανίας τὴν ἀθλιότητα τῆς ὑγειονομικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας και γράφουν, “Ἡ συμπεριφορὰ μας πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς και τραυματίας εἶναι ἐγκληματική. Διὰ νά μὴ ἔχωμε και ἡμεῖς ἀδελφὰς νοσοκόμους ὅπως αἱ Γαλλίδες Ἀδελφαὶ τοῦ Ἑλέους. Ἀναμφιβόλως πολλὰ μεταξὺ τῶν Ἀγγλίδων γυναικῶν θὰ ἔσπευδον νά νοσηλεύσων ἀσθενεῖς και τραυματίας, ἂν ὑπῆρχε ἡ δέουσα διοργάνωσις και ἐξησφαλίζετο εἰς αὐτὰς ἡ ἀναγκαία προστασία”.

“Ἡ διαμαρτυρία αὐτὴ εὗρε ἀπήχησιν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν Sidney Herbert, προσωπικὸν φίλον τῆς Florence Nightingale, ὁ ὁποῖος ἔσπευσε νά τῆς ἀναθέσῃ τὴν ἐξεύρεσιν τῶν ἁρμοδίων προσώπων. Παρὰ τὰς ἀνυπερβλήτους δυσκολίας ἡ Florence Nightingale συνεκέντρωσε 38 γυναῖκας και με θανμαστὴν ἡσυχίαν και ψυχραιμίαν ἐτοιμάσθησαν πρὸς ἀναχώρησιν ὑπὸ τὰς εὐχὰς συγγενῶν, φίλων και τοῦ Ἑθνους ὀλοκλήρου.

Εἰς τὸ Σκούταρι ἀναλαμβάνει τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀγγλικοῦ Νοσοκομείου και με στοργικὸν ἐνδιαφέρον περιθάλπει τοὺς ἀρρώστους πού θερίζει ἡ δυσεντερία, ὁ τύφος και ἡ χολέρα. Τὸ οἶκημα πού στεγάζονται εἶναι ἄθλιον ἔλλειπαν ἱματισμός, κλινικοσκεπάσματα και οὔτε τὰ στοιχειώδη μέσα πρὸς περιθάλψιν τῶν πασχόντων ὑπάρχουν. Καὶ ἔχει ἀκόμη νά παλαίσῃ ἐναντίον ἰατρῶν, οἱ ὁποῖοι με δυσαρέσκειαν βλέπουν τὴν ἀνάμειξιν της εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν. Ἀνώτερος στρατιωτικὸς στέλλει πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἔγγραφον μακροσκελές, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπιτίθεται δορυμνῆτα κατὰ τῆς ἐισχωρήσεως τῶν γυναικῶν εἰς τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα.

Δὲν ἀποθαρρύνεται ὅμως ἡ Florence Nightingale παλαίει με δύναμιν και θάρρος, εἰσέρχεται εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας πού σήμερον φαίνονται ἀπαράιτητα διὰ τὴν λειτουργίαν ἐνὸς νοσοκομείου, και ἀπίστευτον σχεδόν, ἔκτοτε ὅλα ὁργανοῦνται εἰς τὴν γραμμὴν πού ἐχάραξεν ἐκεῖνη.

Ἀψηφεί τελείως τὸν ἐαυτὸν της. 20 δλόκληρες ὥρες, γράφει αὐτόπτης μάρτυς, ἔμεινε ὁρθή παρὰ τὸ πλευρὸν χολεριῶντος, καὶ τὴν νύκτα ὅταν ἔχουν ὅλοι ἀποσυρθῇ καὶ σιωπὴ καὶ σκοτάδι περιβάλλει τὴν ἀτελείωτη σειρὰ τῶν ἀσθενῶν ἢ *Florence Nightingale* σὺν παρήγορος ἄγγελος μὲ τὸ λυχνάρι στὸ χέρι πηγαίνει ἀπὸ τὸν ἓναν στὸν ἄλλο νὰ περιθάλλῃ, νὰ ἀνακουφίσῃ, νὰ παρηγορήσῃ. Καὶ τὸ λυχνάρι στὰ χέρια της ποὺ ἦτανε μιὰ ἀκτίνα παρηγορίας ἔγγινε τὸ σύμβολό της καὶ τὴν ὠνόμασαν—*The Lady with the lamp*—ἡ κυρία μὲ τὸ λυχνάρι.

Χάρις εἰς ἐκείνην ἡ θνησιμότης κατῆλθε ἀπὸ 42% εἰς 22 τοῖς χιλίοις.

Τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1885 πηγαίνει εἰς τὴν Κριμαίαν καὶ συνεχίζει τὴν ἀλτρούστεικὴν της δρασίαν, καὶ τὰ τόσα καλά ποὺ εἶχε κάμει στὸ Σκούταρι.

Ἡ ὑπερκόπως εἶχε ἀτυχῶς καταβάλλει τὸν ὁργανισμόν της καὶ βαρεῖα προσβολὴ κακοήθους πυρετοῦ ἔφερε εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν της.

Ἡ εἰδησις ὅτι ἡ ἡρώς της Ἀνατολῆς διέφυγε τὸν κίνδυνον προκαλεῖ ἀκατάσχετον ἐνθουσιασμόν πανταχοῦ. Διοργανοῦνται συλλαλητήρια «διὰ νὰ φανερωθῇ τὸ λαϊκὸν αἶσθημα, διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι αἱ μεγάλα ὑπηρεσίαι τῆς *Florence Nightingale* ἀναγνωρίζονται ὡς ἐθνικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ ὅτι πρὸς αὐτὴν στρέφεται ἡ λαϊκὴ εὐγνωμοσύνη» γράφουν οἱ «Καιροὶ τοῦ Λονδίνου» καὶ προσθέτουν ἀκόμη ὅτι οὐδέποτε εἶχε γείνει πλέον αὐθόρμητος, πλέον ὀγκώδης καὶ πλέον ἐνθουσιώδης συγκέντρωσις εἰς τὸ Λονδίνον.

Ἡ Βασίλισσα Βικτωρία τῆς ἀπονέμει ἀδαμαντοκόλλητον μετάλλιον φέρον τὸν σταυρὸν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ἀπὸ κόκκινον σμάλτον καὶ οἱ φίλοι της, γνωρίζοντες τὸν διακαέστερον πόθον της, διενεργοῦν ἐράνους πρὸς ἵδρυσιν Σχολῆς Νοσοκόμων.

Ἀπὸ τὰς συνεχεῖς κακουχίας στὰς ὁποίας ὑποβάλλεται, τὰς βροχὰς καὶ τὰς χιονοθύελλας ποὺ ἐκτίθεται, ρευματισμοὶ ὀδυνηροὶ τὴν βασανίζουν καὶ ἀποφασίζει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Μὲ τὴν μετριοφροσύνην ποὺ ἐπιστέφει τὰ τόσα καὶ τόσα χαρίσματά της ἀπορρίπτει τὴν

πρότασιν τῆς Βρετανικῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία θέτει εἰς τὴν διάθεσίν της πολεμικόν, διὰ νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν πατρίδα της. Ἀποκρύνει τὴν ἡμέραν τῆς ἀφ' ἑαυτῆς διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν στρατιωτικὴν ὑποδοχὴν, τὰς θριαμβευτικὰς ἀψίδας, τὰς φωταψίας κλπ., ποὺ ἔσχε διάζοντο πρὸς ὑποδοχὴν της. Χωρὶς νὰ τὴν περιμένουν φθάνει στὸ πατρικὸν της σπιτί στὴν ἐξοχὴ καὶ γράφει ἡ ἀδελφὴ της. «Τὸ κτύπημα τῆς μικρῆς καμπάνας τοῦ χωριοῦ, καὶ ἡ σιωπηλὴ προσευχὴ εἰς τὸ παρεκκλήσι μος, εἰς αὐτὸ περιωρίσθη ὅλος ὁ χαρετισμὸς τῆς *Florence*».

Ἐξησθενημένη πάσχουσα ἀπὸ νόσημα τῆς καρδίας, καταδικασμένη εἰς τὴν πολυθρόναν ἢ στὸ κρεβάτι ὑποβάλλει εἰς τὴν κυβέρνησιν τὸ τεράστιον ἔργον τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς στρατιωτικῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας, ἀριστοῦργημα σαφηρείας καὶ ἀκριβείας συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου ἐφηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων αἱ ὑποβαλλόμεναι μεταρρυθμίσεις. Τῇ εισηγήσει της ἰδρύθη γραφεῖον στατιστικῆς τῆς στρατιωτικῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας. Ἐπέτυχε τὴν ἵδρυσιν ἱατρικῆς στρατιωτικῆς Σχολῆς. Τῇ ὑποδείξει της ἐυστηματοποιήθη ἡ φροντίς περὶ ψυχαγωγίας τῶν στρατιωτῶν. Ἐδημοσίευσεν βιβλία πολλά, ἓνα τῶν σπουδαιότερων εἶναι τὸ «Σκέψεις ἐπὶ τῆς νοσηλείας».

Τέλος τὸ 1860 πραγματοποιεῖται τὸ ὄνειρόν της διὰ τῆς ἰδρύσεως σχολῆς νοσοκόμων παρὰ τὸ Νοσοκομεῖον τοῦ Ἀγίου Θωμᾶ. Εἰς τὴν σχολὴν ἐδόθη τὸ ὄνομά της ἐκ δὲ τῆς σημαντικῆς ὑπὲρ αὐτῆς δωρεᾶς διετετῆ ἓνα μέρος διὰ τὴν σχολὴν τῆς ἐπιστημονικῆς μορφώσεως μαϊῶν.

Τὸ 1887 χάρις εἰς δωρεὰν τῆς Βασιλίσσης Βικτωρίας πραγματοποιεῖται ἄλλο ὄνειρόν της. Ἡ ἵδρυσιν ἐστίας πρὸς κατοικίαν τῶν ἐπισκεπτῶν ἀδελφῶν.

Ἡ *Florence Nightingale* δὲν εἶναι ξένη πρὸς τὴν ἵδρυσιν τοῦ Ἐρυνθοῦ Σταυροῦ. Ὁ Ἐρυνθὸς Σταυρὸς εἶναι γνωστὸν ὅτι ἰδρύθη τὸ 1864 τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Ἑλβετοῦ ἱατροῦ *Dunant*, ἰδὸν τι ὁ ἴδιος λέγει εἰς ἐπίσημον λόγον τὸ 1872. «Καίτοι θεωροῦμαι ὡς ἰδρυτὴς τοῦ Ἐρυνθοῦ Σταυροῦ καὶ ὁ δημιουργὸς τῆς συμβάσεως τῆς Γενεύης ἐν τούτοις εἰς Ἀγγλίδα

γυναῖκα ὀφείλεται ἡ δόξα τῆς συμβάσεως αὐτῆς. Ἐκείνο τὸ ὅποιον μὲ ἐνέπνευσε νὰ ὑπάγω εἰς τὴν Ἰταλίαν κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1859, ἐκ τῆς ἐκστρατείας τῆς ὁποίας ἀπέρυσσε ἡ σκέψις τῆς ἀνάγκης τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἐρυνθοῦ Σταυροῦ ἦτο τὸ ἔργον τῆς *Florence Nightingale* κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τῆς Κριμαίας».

Καὶ τὸ 1907 κατὰ τὸ Διεθνὲς Συνέδριον τοῦ Ἐρυνθοῦ Σταυροῦ εἰς τὸ Λονδίνον τὸ ὄνομα τῆς *Florence Nightingale* ἀναφέρεται ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους ὅλων τῶν Κρατῶν καὶ συντάσσεται τὸ ἐξῆς ψήφισμα.

«Τὸ μεγάλο ὄνομα τῆς *Florence Nightingale* τῆς ὁποίας αἱ ὑπηρεσίαι πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα ὅλην οὐδέποτε θὰ λησμονηθοῦν ἐπιβάλλει εἰς τὸ 8ον Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Συλλόγων τῶν Ἐρυνθῶν Σταυρῶν τὸ εὐγενὲς καθήκον νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν μεγάλην ἀξίαν της, καὶ νὰ τῆς ἐκφράσῃ τὸν μεγάλον θαυμασμόν καὶ σεβασμόν του».

Ἀτυχῶς αἱ διανοητικαὶ τῆς δυνάμεις τότε ἔχουν ἐξασθενήσει.

Ἡ φήμη της διατρέχει τὸν κόσμον ὅλον. Ἐνας γενικὸς θαυμασμός περιβάλλει τὸ ὄνομά της. Ἀλλὰ ὁ ἀντίλαλος δὲν φθάνει μέχρι Ἐκείνης ποὺ μιὰ τόσο φωτεινὴ γραμμὴ ἐχάραξε στὴ ζωὴ της.

Τρεμοσβύνει τὸ «Λυχνάρι Της» καὶ ἥρεμα ἔσβυσε στίς 13 Αὐγούστου 1910 εἰς ἡλικίαν 90 ἐτῶν.

Ἐκ τῆς διαλέξεως τῆς κ. Μ. Μ. Νεγρεπόντη.—Περὶ ληψις ἐπὶ Ρ. Σ. Γ.

Θεατρικὴ στήλη.

«Τουραντὸ» τοῦ Κάρολου Γκότσι.

Ἡ παραμυθένια «Τουραντὸ», τοῦ Κάρολου Γκότσι ποὺ παίχθηκε τελευταῖα στὸ «Βασιλικὸ» εἶναι ἓνα ἔργο μουσειακοῦ μᾶλλον ἐνδιαφέροντος. Ἀνιάρη ἦταν ἡ παράστασις του σ' ὅσους δὲν ἔχουν λόγους ν' ἀσχολοῦνται μὲ τὶς διάφορες καμπὲς τῆς θεατρικῆς ἱστορίας, καὶ ἐνδιαφέρουσα γιὰ τοὺς εἰδικούς μελετητὰς τοῦ θεάτρου, στοὺς ὁποίους δόθηκε ἡ σπάνια εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσουν ἔργο τοῦ Γκότσι, τοῦ Ἰταλοῦ συγγραφέα, ποὺ στὸ 18ον αἰῶνα ἔλαμψε κ' ἔσβυσε σὺν φαντασμαγορικῷ πυροτέχνημα, μέσ' στὸ Βενετσιάνικο θεατρικὸ στερέωμα. Στὴν ἐποχὴ ἐκείνῃ ποὺ ὁ Γκολντόνι ἐνεκαίνιαζε τὴ νέα «κωμωδία τῶν χαρακτήρων» καὶ περιώριζε τοὺς αὐτοσχεδιασμούς τῆς «Commedia d'elle arte», ὁ Κάρολος Γκότσι ὑπῆρξε ὁ ὑπέρμαχος τῆς παλῆς αὐτῆς Ἰταλικῆς κωμωδίας τοῦ αὐτοσχεδιασμοῦ, τὴν ὁποίαν θεωροῦσε σὺν ἐθνικὴ δόξα. Φανατικὸς πολέμιος τοῦ ρεαλισμοῦ, προτίμησε τὴ χίμαιρα ἀπὸ κάθε πραγματικότητα. Ζήτησε τὴ λύτρωσιν στὸ ὄνειρο καὶ βρῆκε καταφύγιον στοὺς μαγικούς κόσμους τοῦ παραμυθιοῦ. Ἐκκεντρικὸς καὶ ἀντίθετος κάθε νεωτερισμοῦ, γιὰ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ τότε ἐπιτυχία τῆς νέας ρεαλιστικῆς κωμωδίας τοῦ Γκολντόνι ὀφείλετο στὸ γεγονός ὅτι κάθε νεωτερισμός, ἀκόμα καὶ ὁ πῶς παιδαριώδης, προκαλεῖ πάντα τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ, ἔγραψε ἀπὸ τὸ 1761—65 δέκα «fiabe» δραματικούς μύθους, ἔργα ἐλαφρὰ παρμένα ἀπὸ ἀνατολικὰ παραμυθένια ἱστορίαι. γεμάτα ἀπὸ τὸ εἰρωνικὸ σαρκασμὸ του, καὶ ἀπὸ τὶς παλῆς παραδόσεις τῆς *commedia d'elle arte*, μὲ τὰ ἀπλοῖκά «lazzi» τῆς καὶ τοὺς εὐθυμοὺς τύπους της.

Ὁ Γκαίτε ἀναφέρει γιὰ «τὸν ἔξυπνον τρόπο» μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Γκότσι συνεδύαζε τὰ ἑξωτικά θέματα καὶ τὶς ἐθνικὰς του θεατρικὰς παραδόσεις. Ὁ Σίλλερ μετέφρασε τὴ «Τουραντὸ» κ' ἐπέφερε μερικὰ παραλλαγὰς, χαρίζοντας συγχρόνως τὸν ἐκφραστικὸ πλοῦτον τοῦ στοὺς λογοτεχνικὰς ἀναιμικὸ ἔργο τοῦ Γκότσι.

Οἱ τύποι τῆς «Τουραντῶ» ἦταν οἱ ἀγαπημένες «μάσκες» τοῦ καρναβαλιοῦ τῆς Βαϊμάρης στὰ χρόνια ἐκεῖνα, καὶ γενικὰ στὴ Γερμανίᾳ ἡ ἐπιτυχία τοῦ Ἰταλοῦ αὐτοῦ συγγραφέα διατηρήθηκε ὁλόκληρο τὸ 19ον αἰῶνα, στὴ σύγχρονον δὲ ἐποχὴ ὁ Ραϊνχαρτ ἀνέβασε τὴ «Τουραντὸ» μὲ τὴν Ἑλένη Τίμινγκ καὶ ἡ σκηνοθεσία του ἦταν ἀνυπερβλήτη σὲ φαντασμαγορίαν.

Στὴν Ἰταλίαν ἡ ἐκφραστικὴ μετριότης τοῦ Γκότσι καὶ ἡ ἀδυναμία του στὴ σύνθεσιν δὲν τὸν βοήθησαν νὰ ὑπερβῇ τὴ πρόσκαιρὴν ἐπιτυχίαν ἐνὸς συμμοῦ. Ἡ φήμη του ἔσβυσε γρήγορα, καὶ σήμερον γίνεται γνωστὸς στοὺς πολλοὺς χάρις στὸ Πουτσίνι ποὺ μελοποίησε τὴ «Τουραντὸ» καὶ χάρις τῆς φροντίδος τοῦ Τοσκάνινι γιὰ τὸ μελλοδραματικὸ αὐτὸ ἔργο.

Ἡ «Τουραντὸ» μπορεῖ βέβαια ν' ἄχῃ τὴ θέσιν της σὲ ρεπερτόριο κρατικοῦ θεάτρου, γιὰ νὰ γνωρίζῃ

ΘΡΑΣ. ΣΤΑΥΡΟΥ “ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΤΡΙΚΗ ”.

ΓΚΑΙΤΕ:

“ Ἡ ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΛΕΝΗ ΤΟΥ ΦΑΟΥΣΤ. ”

[Ἐμμετρὴ Μετάφραση]

ΣΙΛΛΕΡ:

“ ΜΑΡΙΑ ΣΤΟΥΑΡΤ. ”

[Ἐμμετρὴ Μετάφραση]

ΠΟΛΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

στο κοινό το συγγραφέα αυτόν, πού είτε μεγάλος είτε μικρός, στάθηκε πάντως μιά φυσιογνωμία σε μιά ιστορική καμπή του Ιταλικού Θεάτρου.

Άλλο ζήτημα αν γιά τὸ Ἑλληνικὸ κοινὸ ἦταν ἐπείγουσα ἀνάγκη νὰ γνωρίσῃ τὸ Γκότσι τὴ στιγμὴ πού ἀγνοεῖ ἓνα Γκαίτε καὶ τόσες καὶ τόσες μεγάλες φυσιογνωμίες τοῦ παγκοσμίου θεάτρου.

Μέσ' στήν ἐπιμελὴ σκηνοθεσίᾳ τῆς «Τουραντῶ» στὸ Βασιλικὸ Θέατρο, ξεχώρισα τὰ ἀριστουργηματικὰ κοστούμια τοῦ κ. Φωκά, καὶ σὲ μερικές σκηνές, τὰ σκηνικά τοῦ κ. Κλώνη.

Οἱ ρόλοι τοῦ ἔργου αὐτοῦ δὲ βοήθησαν τοὺς ἡθοιοὺς νὰ δώσουν τὸ μέτρο τῶν δυνάμεών τους, ἄλλοι πάλι δὲν κατώρθωσαν νὰ βροῦν τὸν τόνο τοῦ παραμυθοδράματος, καὶ παρεσύρθησαν σὲ ἀναχρονιστικὲς μελοδραματικὲς ἀποδόσεις καὶ μονάχα μερικοὶ κωμικοὶ ρόλοι ἀπεδόθησαν μὲ τὸ ρυθμὸ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἔργου.

Γενικά, μιά παράσταση πού δὲν προσθέτει κανένα τίτλο στὸ ἐνεργητικὸ τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ι. ΚΑΚΟΥΡΗ

Πρὸς τὰ γυναικεῖα ἐπαγγέλματα

Τὸ Μαννεκέν

Στὸ μεγάλο, φωτεινὸ σαλόνι μὲ τοὺς ψιλοὺς καθρέφτες καὶ μὲ τίς ντουλάπες ὅπου κρέμονται τὰ καινούρια μοντέλα, μὲ δέχεται ἡ συμπαθητικὴ διευθύντρια τοῦ μεγάλου ραπτικοῦ οἴκου.

— Δὲν ἦλθα νὰ ἰδῶ τίς τελευταῖες μόδες; θέλω νὰ μοῦ πῇτε λίγα λόγια γιὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μαννεκέν. Δὲν βρίσκετε πῶς ἔχει ἡθικὸν κίνδυνο;

— Βέβαια καὶ εἶνε ἐπικίνδυνη δουλειά, συνάμα καὶ σκληρή. Σκεφθεῖτε τί αἰσθάνονται τὰ κορίτσια αὐτὰ πού ζοῦν ἀνάμεσά σέ ὥραῖα πολυτελῆ πράγματα, πού πιάνουν ὅλη μέρα τὰ πιά ἀκριβῆ εἶδη τὰ ὅποια ἱκανοποιοῦν τὴ ματαιοδοξία τῶν γυναικῶν, πού ἀναγκάζονται νὰ τὰ φορέσουν, νὰ τὰ δείχνουν καὶ πού ἴσως δὲν τ' ἀποκτήσουν ποτέ, ἀν μείνουν τίμιες... Τίμιες ναὶ καὶ ὡς μαννεκέν μποροῦν νὰ μείνουν, ὅπως παντοῦ. Μὰ οἱ πειρασμοὶ εἶνε ἐδῶ πιά μεγάλοι. Καὶ πρῶτα πρῶτα, τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ εἶνε μιά αἰώνια ἀποκάλυψη, ἐλκύουν ὅλην τὴν ὥρα τὴ προσοχὴ τῶν ἄλλων ἐπάνω τους, ἐπάνω στὸ κορμί τους, ὑπογραμμίζοντας ὅλες τίς χάρες του.

— Κι' αὐτὸ γίνεται ἴσως εἰς βάρος τῆς ντροπῆς.

— Ἐ, ἂς ἀφίσωμε τὴ ντροπή. Τὰ κορίτσια αὐτὰ εἶνε σχεδὸν γυμνά κάτω ἀπὸ τὰ φορέματα πού δείχνουν. Μὴ σκανδαλίζεσθε! στὰ περισσότερα ἐργαστήρια εἶμαστε μεταξύ μας, ὅλο γυναικες, σπάνια θὰ παρουσιασθῇ ἀρσενικὸς πελάτης, σύζυγος ἢ φίλος πού νὰ συνοδεύει τὴν γυναῖκα γιὰ νὰ ἐκλέξει τίς τουαλέτες της. Μπορεῖ ὅμως ὁ διευθυντὴς νὰ εἶνε νέος καὶ νὰ τὸν

συναντᾷ στὶς γωνίες, στὸ διάδρομο, νὰ μπαίνει ἐκεῖνος στὸ δοκιμαστήριό τῆ στιγμῇ πού ἀλλάζει φόρεμα, καὶ δὲν φαντάζεσθε βέβαια νὰ φορεῖ τίποτε ἄλλο κάτω ἀπὸ τὸ φόρεμα ἀπὸ μιά μικρὴ μεταξωτὴ κυλότητα. Τίποτε ἄλλο; ὄχι δὲν κρυώνει, ἄλλως τε στὰ διαλείμματα, ὡς πού νὰ ἔλθῃ καινούρια πελάτις, μπορεῖ νὰ φορέσει κάτι τί ξεστό.

Τὶ κάνει στὰ διαλείμματα;

Συνήθως τίποτε, περιποιεῖται ἴσως μόνον τὰ νύχια της, ἢ καλλωπίζετε τὰ κορίτσια αὐτὰ μποροῦν νὰ προμηθευθῶν μ' ἐκπτώσεις ἢ καὶ δωρεὰν τὰ καλλυντικά τους, ποῦδρες, φιασίδια, ροῦζ. Μερικοὶ κομμωτὲς τίς χτενίζουν καὶ δωρεὰν γιὰ νὰ τοὺς συστήσουν στὶς πελάτισσες. Ἡ ρεκλάμα, βλέπετε...

Γιὰ νὰ ξανάρθωμε στὸ ἐργαστήριό, δὲν ὑπάρχει καμμιά σχέση μ' ἐκεῖνες πού ράβουν τὰ μοντέλα καὶ μ' ἐκεῖνη πού τὰ δείχνει. Ἐάν κατὰ τύχῃ προσλάβομε ἓνα μαννεκέν πού ἦταν ἄλλοτε ράφτρα, οἱ ἄλλες θὰ δυσανασχετήσουν, ἐάν τῆς δώσωμε καὶ ραπτικὴ δουλειά. Δὲν τὴν θεωροῦν ἰσότημη, τὴν ὁμορφικοπέλλα, πού δὲν κάνει τίποτε ἄλλο, λένε, παρὰ νὰ βάξει τὰ φουστάνια πού ἐκεῖνες φτιάχνουν γιὰ νὰ τὴν καμαρώνουν. Δὲν εἶνε ὅμως ἔτσι: τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μαννεκέν εἶνε ἐπίσης κουραστικό, ἢ κοπέλλο θὰ εἶνε πολλές ὥρες ὄρθια ὅταν δοκιμάζονται τὰ φορέματα ἐπάνω της, ἢ ὅταν τὰ παρουσιάζει. Μὰ ἂς τὴν φωνάξω νὰ τὴν ἰδῇτε: θὰ σᾶς παρουσιάσω ὡς πελάτισσα.

Ἐνα ὥραιότατο δροσερὸ ξανθὸ κορίτσι μπαίνει μ' ἑλαφρὸ βῆμα: ἔχει ἐξαιρετικὸ σῶμα, εἶνε βαμμένη τῆς ὥρας καὶ χτενισμένη μὲ μπούκλες. Περνᾷ μπροστὰ μας λιγερὴ σ' ἓνα μαῦρο ἀπογευματινὸ φόρεμα μὲ μόνον στολίδι μιά πράσινη ζώνη ἀπὸ μαλακὸ πετσί. Καὶ ξανάρχεται ντυμένη σ' ἓνα μενεξεδένιο μεταξωτὸ βραδυνὸ φόρεμα πολὺ ἔξωμο—σὲ ὅσο ἀνώτερο κοινωνικὸ στρώμα ἀνήκει ἢ πελάτισσα—τόσο πιά πολὺ γύμνια πρέπει νὰ δεῖ τὸ φουστάνι.—Τὸ μαννεκέν περνᾷ καὶ ξαναπερνᾷ μὲ τὸ στερεότυπο χαμόγελο, καὶ τέλος παρουσιάζεται μ' ἓνα χονδρὸ πανωφόρι, τὸ μισὸ τῆς κεφαλῇ χωμένο σ' ἓναν μεγάλο γούνινο γιακά.

Στίς ἐρωτήσεις μου ἀπαντᾷ μὲ κοινοτοπίες, ποτὲ ἀρνητικά—ναί, τὰ φορέματα πού δείχνει εἶνε ὥραῖα—ναί, οἱ πελάτισσες εἶνε πολὺ καλὲς μαζί της... Τίποτε τὸ προσωπικόν, τὸ ζωντανόν. Ὅλα τῆς εἶνε τεχνητά. Ἴσως νὰ μὴν εἶνε ἐξυπνὴ, ἢ ἴσως τὸ θέλει τὸ ἐπάγγελμα, νὰ μὴ φανερώνῃ τίποτε ἀπ' ὅσα αἰσθάνεται: τίς ἐννοίες, τίς ἀπογοητεύσεις της, τοὺς θυμους, τίς χαρές, τίς ἐλπίδες της γιὰ τὸ μέλλον, τίς φιλίες καὶ συμπάθειές της, ἢ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τοὺς φόβους καὶ δισταγμούς της μπρὸς ἀπὸ τοὺς πειρασμούς πού τὴν καιροφυλακοῦν ὅλην τὴν ἡμέρα, δηλαδὴ τὰ πάντα πού ἀποτελοῦν τὴν ὑπαρξὴ της ὡς γυναῖκα: ἀπ' ὅλα αὐτά, τίποτε. Μιά ὥραῖα κοῦκλα μὲ ἁρμονικὸ καὶ λιγερὸ κορμί, μὲ καλοβαμμένο πρόσωπο, μὲ συμβατικὸ χαμόγελο.

Ἐπικίνδυνον ἐπάγγελμα! Ἄ ναί! καὶ σκληρὸ συνάμα. Καὶ μεῖς πού στὸν ἐσωτερικὸ μας κόσμον βρίσκομε παρηγοριά γιὰ τόσες ἀσχημίες καὶ ἀπογοητεύσεις, πού κατακρίνομεν τόσον εὐκόλα ἐν ὀνόματι τῆς ἡθικῆς ἐκεῖνες πού μερικές ἀπὸ μᾶς ἀναγκάζουν νὰ κάμουν αὐτὸ τὸ εἶδος ζωῆς, δὲν πρέπει πότε πότε νὰ σκεφθοῦμε καὶ τὴν εὐθύνη μας;

ΛΟΥΚΙΑ

Λυρικές πρόζες

Ἐνας κύκνος πεθαίνει...

Μέρες τώρα, πάνω στὰ ζαφείρια τῶν νερῶν τῆς λίμνης δὲν φάνηκε ὁ πουπουλένιος βασιλεὺς της, γιὰ νὰ παίξῃ μὲ τὰ νερά της. Ὁ χιονένιος κύκνος δὲν φάνηκε, καὶ τὰ νερολούλουδα ἀνήσυχα τὸν καρτεροῦν καὶ ὁ χρυσὸς ὁ καλαμώνας μουρμουρίζει ἀπαπονιάριχα...

Ἐκεῖ στὴν ἀκρὴ, μεσ' τὰ χόρτα μαραζωμένους, ἀγρολιώνει καὶ κυττᾷ μὲ νοσηρὸ βλέμμα κείνα πού ἀγαπᾷ... Μεσ' στὸ δάσος ὅλα σιωποῦν: οὔτε ἓνα τιτίβισμα... οὔτε ἓνα φιλὶ πεταλούδας... οὔτε πέταγμα φτερούγας.

Στὴν ἀρχὴ σιγανό, κι' ὕστερα πῶς δυνατὸ, μὰ πάντα πονεμένο, ἀκούγεται τὸ λυγρικὸ τραγοῦδι τοῦ κύκνου... Μεσ' στὸ δάσος ἀντηχεῖ ἡ θλιμμένη φωνή του... καὶ μαζί του ὅλα κλαῖνε: τ' ἀηδὸνι δὲν τιτιβίζει παθιάρικα... ἀπὸ φόβο μὴ διακόψῃ τὸν ἀπαπονιάριχον σκοπὸ του...

Ἐνας κύκνος πεθαίνει!! ἐκεῖ στὴν ἀκρὴ τῆς λίμνης: ἓνας χιονένιος κύκνος... πού νοιώθῃ πᾶνωθὲ τοῦ τὰ κορὰ φτερά τοῦ θανάτου...

Τὰ κύματα κλαῖνε στὶς ὄχθες τῆς λίμνης τὸ χαμό του: τὰ νερολούλουδα σκύβουν τὰ κεφάλια ἀπὸ λύπη... οἱ λεῦκες μουρμουρίζουν κάποιο σκοπὸ, σὰν ψαλμοδία... καὶ οἱ καλάμιες οἱ χρυσοκόρμες λυγρίζουν τὰ κορμιά τους στὸ πέρασμα τοῦ χάρου...

Ἐνας κύκνος πεθαίνει... Ἡ καλὴ του συντροφίσσα, κλαίει τὸν θανατὸ του... τὰ πουλιὰ τιτιβίζουν πονεμένους σκοπούς... καὶ οἱ ἀχτίδες τοῦ ἡλίου, ἦλθαν γιὰ στερεὴ φορὰ νὰ τοῦ φιλήσουν τὸ λευκὸ μεταξένιο του κορμί.

ΔΕΣΠΩ Ν. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ

Ὁ ἐρχομός μου

Ἀπόψε θάθελα ὅλη ἓνα φιλὶ καὶ χᾶδι νὰ γενῶ γιὰ νᾶρθω, ἀγάπη μου, σὲ σένα... Κι' ὅλο τὸν ἑαυτερό σου οὐρανὸ στὸ χαμογέλοιό μου νὰ κλείσω... Στὸ βλέμμα μου τὸ ταπεινὸ τὸν ἥλιο, τᾶστρα νὰ σφαλίσω... Τὸ ξέρω πῶς μὲ περιμένει ἡ ἐρωτευμένη σου καρδιά!... Πῶς θάθελα ξεχειλισμένη νᾶχω ἀπὸ ἀνθη τὴν ποδιά;... Ὅμως γιὰ νᾶρθω θὰ μαθήσω ὅσα ἔχω ρόδα στὴν καρδιά καὶ μὲ φιλιὰ θὰ στὰ χαρίσω... Ἀπόψε θάθελα γιὰ σένα νὰ μὲ ξεχάσουν οἱ καῦμοί... Στὰ μάτια σου τ' ἀγαπημένα πού δὲν στεγνώσανε στιγμὴ νᾶρθω ὡς ἐλπίδα ἀναγελάστρα... Κι' ὡς θὰ σὲ πνίγουν οἱ λυγμοὶ στὸ βλέμμα σου νὰ λάμπουν τ' ἄστρα.

Θεο/ν(ισ)

ΜΟΝΑ ΛΙΖΑ

Ἐνα τραγοῦδι

Μὴ μὲ ρωτᾷς ἀν σ' ἀγαπῶ...

Ἄκου χαρούμενο σκοπὸ πού τραγοῦδᾷ τ' ἀηδὸνι... Μέσσο στὰ φύλλα τὰ χλωρὰ ὅλο ἀνοιξιὰτικὴ χαρὰ γύρω καθὼς νυχτώνει...

Ἐμαθα νᾶμαι σιωπηλὴ κι' εἶνε ἡ καρδοῦλα μου δειλὴ στὴν κάθε μιά χαρὰ μου. Νὰ τὴν πιστέψω δὲν τολμῶ οὔτε νὰ νοιώσω ἓναν παλμὸ στ' ἀμέτρητα ὄνειρά μου.

Μὴ μὲ ρωτᾷς ὅλος χαρὰ καὶ μὲ τὰ μάτια λαμπερὰ ἀν σ' ἀγαπῶ στ' ἀλήθεια. Ρῶτα τ' ἄστερια τὰ χρυσὰ π' ἀπόψε λάμπουν περισσὰ ὅπως στὰ παραμύθια...

Ρώτησε καὶ θὰ σοῦ τὸ ποῦν τ' ἀνθη πού γύρω τους σκορποῦν μεθυστικὰ τὰ μῦρα καὶ τὰ χαρούμενα πουλιὰ π' ἀπ' τὴ μικρούλα τους φωλιά τριλλίες σκορποῦν πλημμύρα...

Μὴ μὲ ρωτᾷς ἀν σ' ἀγαπῶ γιατί δὲν ξέρω νὰ τὸ πῶ ψυχὴ μου ἀγαπημένη... Ἐλα καὶ πές μου το ἐσὺ στὴν ἀγκαλιά σου τὴ χρυσὴ νὰ γείρω εὐτυχισμένη...

Θεο/ν(ισ)

ΜΟΝΑ ΛΙΖΑ

Ο ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ "ΦΛΑΜΜΑ,"
ΕΚΔΙΔΕΙ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΑΥΤΩΝ
ΑΓΝΗΣ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΡΩΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ
ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ
ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ

Τὰ παντρογορήματα τῆς Μαριῶς.

Ἐπὶ τέλους ἀρραβωνιάστηκε καὶ ἦρθε νὰ μοῦ τὸ πῆ. Τὸ σπῖτι γέμισε φωνές καὶ γέλια. Τὰ ζαρωμένα τῆς μάτια ποὺ πάντα μοῦ θύμιζαν τὶς μαῦρες Κορινθιακὲς σταφίδες, μπορούσαν τώρα ἄφοβα νὰ πάρουν τὸν τίτλο τῆς Σουλτανιάς. Θαρρεῖς καὶ ἡ χαρὰ τὰ μεγάλωσε καὶ τὰ λαμπικάρῃσε. Οἱ φλέβες τοῦ λαιμοῦ τῆς ποὺ πάντα πετοῦσαν, ἐξαφανίστηκαν κι' ὅλες οἱ διάφορες γωνίες τοῦ ντεκολτέ εἶχαν κρυφτεῖ κάτω ἀπ' ἓνα πελώριο κόκκινο φιόγγο. Ἀκόμα καὶ τ' ἄχαρά ἀραιὰ μαλλιά τῆς θαρρεῖς καὶ πῆραν κάποια λάμψη. Μονάχα ἡ μύτη ἡ σουβλερὴ ἔμεινε στὴ θέσση τῆς. Ὅλη ἡ ἄλλη φυσιογνωμία τῆς Μαριῶς εἶχε μεταμορφωθεῖ ἀπ' τὴν χαρὰ ποὺ τὴν πλημμυροῦσε.

«Μπράβο Μαριῶ, καλὰ τέλη! Ποιὸν πεῖρες, τὸν φούρναρη, ἢ τὸν μπακάλη;»

Ἦταν οἱ δυὸ ὑποψήφιοι τῆς τελευταίας ὥρας στὸ ἀνδρικό Πάνθεον τῆς Μαριῶς. Ὅλο τὸ ἀνδρικό γένος τῆς γειτονιάς εἶχε δοκιμάσει ἐκ περιτροπῆς τὰ θέληγτρά τῆς, μὰ κανένας δὲν ἀγκυροβόλησε. Φαίνεται πὼς θὰ χτυποῦσαν στοὺς κάβους τοῦ κοκκαλιάρικου κορμιοῦ τῆς κ' ἔφευγαν ἀναυλα...

«Μπά, καλὲ καὶ ποιὸς γυρνᾷ νὰ τοὺς δῇ αὐτοὺς;»

«Καλὰ, ἐσὺ δὲν μᾶς ἔλεγες πὼς θὰ σφαχτοῦν γιὰ σένα, πὼς κάθε βράδυ στὴν ταβέρνα γιὰ σένα μιλάνε;»

«Ἐ, καὶ μ' αὐτὸ τί; Σάμπως χαμὸς εἶναι οἱ ἄντρες, γιὰ νὰ ξεπέσω σ' ἓναν μπακαλόγατο, χωρὶς νοικοκυριό, ἢ σ' ἐκεῖνον τὸν ἀκαμάτη τὸν φούρναρη ποὺ κοροϊδεύει τοῦ κόσμου τὰ κορίτσια; Χριστὸς καὶ Παναγία! Ἄς εἶναι καλὰ ἡ Κυρὰ Κατερίνα, ἡ μανάβαινα, ποὺ μὲ προξένεψε τὸ Χρῖστο. Ὡμορφόπαιδο νοικοκύρης, δουλευτῆς, μὲ κάρρο καὶ μὲ ἄλογο. Δὲν σᾶς λέγω τὸ κάρρο τὸ χρωστᾷ ἀκόμη στὸν ἀδελφό του καὶ τὸ ἄλογο ποὺ τοῦ δώκαν ἀπ' τὸ Ὑπουργεῖο μὲ κλῆρο, κλωτσάει. Μὰ ἐγὼ φρόντισα καὶ μῆνυσα στὸν Ὑπουργό, μ' ἓναν γνωστό μου κύριο, πὼς τὸ ἄλογο κλωτσάει, κι' ὁ Ὑπουργὸς εἶπε καλὰ. Ἐχω κι' ἐγὼ τὶς δεκαπέντε μου χιλιάδες, τὸ στρώμα μου, τὸ πάπλωμά μου, τὰ χαλκώματά

μου, τὴν προῖκα μου καὶ θὰ κάνουμε ἓνα νοικοκυρεμένο σπιτικό.

«Πολὺ χαίρουμαι, Μαριῶ, πάρα πολὺ. Δὲν μοῦ λές, σ' ἀγαπᾷ ὁ Χρῖστος;»

«Καὶ βέβαια!» καὶ τὰ σταφιδιασμένα ματάκια κατέβηκαν, ἦταν βλέπετε ντροπαλὴ καὶ χαμηλοβλεπούσα ἡ Μαριῶ, «έμένα μ' ἀγάπησαν τόσοι καὶ τόσοι καὶ γιὰτὶ νὰ μὴ μ' ἀγαπήσῃ ὁ Χρῖστος μου. Ἀχ! Ὁ λεβέντης μου, καὶ τώρα νὰ θέλω γώ, παντρεύομστε. Μάλιστα εἶπε τῆς Κυρὰ Κατερίνας νὰ βιαστοῦμε, γιὰτὶ κι' ὁ ἀδελφός του λαχταράει γρήγορα νὰ τὸν παντρέψῃ καὶ μόλις ἐτοιμάσω ἐγὼ τὰ φουστάνια μου, ἀμέσως θὰ γίνῃ ὁ γάμος».

Σὲ λίγες μέρες ἓνα ρόζ γραμματάκι μὲ τέσσερες γραμμὲς καὶ δεκατέσσερες ἀνορθογραφίες μᾶς καλοῦσε στοὺς γάμους τῆς Μαριῶς. Μόλις ἔφτασα στὸ σπῖτι, φορτωμένη λουλούδια, ἀπὸ κάθε παράθυρο ξεπρόβαλλαν ἀπὸ δυὸ ἀνήσυχα μάτια καὶ μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε: «Ἦρθε;»

— «Ἀχ, ὄχι, δὲν εἶναι ἐκεῖνος!»

Καὶ τὰ παράθυρα ἔκλεισαν ἀπότομα καὶ θλιμμένα.

«— Μὰ τί συμβαίνει, ποιὸν περιμένετε καὶ δὲν ἦρθε, εἶπα σὰ μπῆκα μέσα, «καὶ γιὰτὶ τόση λύπη σὰν μὲ εἶδατε;»

— «Ἀχ, ποῦ νὰ στὰ λέμε, ἄς τα!»

— «Μὰ τί τρέχει, ἐπιτέλους δὲν μοῦ ζηγᾷτε, γιὰτὶ σᾶς βλέπω ὅλες σὰς θλιμμένες σὰ νὰ πᾶτε σὲ κηδεῖα; Τὶ χάλια εἶναι αὐτά; Ποῦ εἶναι ἡ νύφη;»

Σ' ἓνα μικρὸ δωμάτιο, μπροστὰ σ' ἓναν πελώριο καθρέφτη, ἡ Μαριῶ μὲ τὰ νυφικά τῆς, πιὸ ἄσχημη ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ (ἂν δηλαδὴ αὐτὸ ἦταν ποτὲ δυνατόν) πουντραρισμένη σὰν πιερρότος, γλωμῇ σὰ νεκροκεφαλὴ, ἔκλαιε, κ' ἔβριζε κι' ἀναστενάζε.

«Παναγία μου καὶ Χριστέ μου! Κουλὸς καὶ κουτσός νὰ γυρίσῃ! Θεέ μου, μ' ἓνα μάτι νὰ δῶ νὰ μοῦ τὸν φέρουνε νὰ χαρῇ ἡ ψυχὴ μου! Ζωντανὸς νὰ μὴ προφτάσῃ τὸ κατώφλι νὰ πατήσῃ! Κακὸ χρόνο νάχῃ!»

Στάθηναι σὰ χαμένη. Ἐκεῖνη τὴν ὥρα θυμῆ-
θηκα πὼς ἡ Μαριῶ ἦταν ἀπὸ τρελλὴ μάννα

κι' ἀλκολικὸ πατέρα. Καὶ μ' ἐπίασε ἓνας κρύος φόβος πὼς κι' αὐτὴ τρελλάθηκε. Κρατοῦσα ἀκόμη τὰ λουλούδια στὸ χέρι καὶ δὲν ἤξαιρα τί νὰ κάμω. Νὰ κλάψω, νὰ γελάσω, νὰ φύγω; Μιὰ μικρὴ ραφτροῦλα ποὺ στόλιζε τὴ νύφη, κατάλαβε τὴν ἀμηχανία μου καὶ μὲ φώναξε.

— «Ἐλᾶτε νὰ σᾶς πῶ τί συμβαίνει. Ἀπ' τὸ πρῶτ' εἴμαστε σὰν τοὺς τρελλούς. Ὁ γαμπρός δὲν θέλει ναρθῇ στὸ γάμο κι' ἔστειλε καὶ μᾶς τὸ μῆνυσε»

— «Τί, ὁ γαμπρός δὲν θέλει ναρθῇ στὸ γάμο; Καλὰ, αὐτὸς τὴν ἀγαποῦσε καὶ βιαζόταν γιὰ τὸ γάμο καὶ τώρα ἔστριψε;

«Ποιὰν ἀγαποῦσε αὐτός; Ἀχ κυρία μου! Αὐτὸς ἦταν χρεωμένος στὸν ἀδελφό του γιὰ δεκαπέντε χιλιάδες δραχμὲς καὶ γύρευε κάπου νὰ τὶς βρῇ. Βρέθηκε αὐτὴ ἡ προξενήτρα, τοῦπε γιὰ τὴ Μαριῶ καὶ ἀμέσως ἀποφασίστηκε ὁ γάμος. Χθὲς βράδυ ἦρθε ὁ γαμπρός μαζὶ μὲ τὸν ἀδερφό του νὰ πάρουν τὰ λεφτὰ μὰ τὸ ἀφεντικό τῆς Μαριῶς τᾶχε στὸ Ταμιευτήριο, στὴν Τράπεζα, στὸ νόμμά τῆς. Ὁ ἀδερφός τοῦ γαμπροῦ ἤθελε βλέπετε τὰ λεφτὰ του, ὁ γαμπρός πάλι τί νὰ δῇ καὶ τί νὰ λιμπιστῇ στὴ Μαριῶ, κι' ἔτσι στρίψανε κι' οἱ δυὸ. Σήμερα τὸ πρῶτ' μᾶς μνηύσανε πὼς ἂν δὲν μετρηθοῦν τὰ λεφτὰ πρίν, ὁ γαμπρός δὲν ἔρχεται στὸ γάμο. Ἀμ' ποῦ θὰ βρεθοῦν τώρα δεκαπέντε χιλιάδες δραχμὲς; Οἱ Τράπεζες Κυριακὴ κλειστές, τὸ ἀφεντικό λείπει καὶ θαρθῇ ἀργὰ καὶ ἡ Μαριῶ πᾶει νὰ τρελλαθῇ.

Κι' ἀλήθεια, μόλις τὴν εἶδα τὴν φοβήθηκα. Μιὰ ἔκλαιε, μιὰ γελοῦσε, ἓνα γέλιο τρομερό, μισότρελλο, σπαραχτικό. Κάρφωνε τὸ πέπλο στὸ κεφάλι τῆς καὶ καμάρωνε στὸν καθρέφτη.

«Τὶ ὠραία ποῦ εἶμαι! Γιὰ δὲς ἐδῶ γλύκα! Ἄ, καλὲ Κυρία Τιτίκα μου, δὲν πᾶτε στὰ Πατήσια, μπορεῖ νὰ βρῆτε κανένα περιβολάρη, κανέναν μανάβη, κανέναν ἄντρα, τέλος πάντων, ἀπ' τὴ γειτονιά σας, νὰ τὸν φέρετε; Μιὰ ποῦ εἶνε ὅλα ἔτοιμα, μπορεῖ νὰ μὲ λιμπιστῇ καὶ νὰ μὲ πάρῃ. Αἴντε Κυρία Τιτίκα μου, πηγαίνετε νὰ ζήσετε!

Καταλάβαμε ὅτι ἔπρεπε νὰ βρεθῇ μιὰ λύση, γιὰτὶ πολὺ σύντομα ἡ Μαριῶ ἀντὶ τῆς γαμῆ-
λιο παστάδα θὰ βάδιζε πρὸς τὸ Φρενοκομεῖο.

Ἐνα πρόχειρο οἰκογενειακὸ συμβούλιο ἓνας ἔρανος, ἐπὶ ἐπιστροφῇ φυσικά, μεταξὺ τῶν κα-

λεσμένων ποὺ ἄρχισαν νὰ καταφθάνουν καὶ οἱ δεκαπέντε χιλιάδες βρέθηκαν. Ἀλλὰ τὸ πρόβλημα ἦταν ποῦ νὰ βρεθῇ ὁ γαμπρός. Γνωστοὶ καὶ φίλοι πῆραν τοὺς δρόμους καὶ τὶς ταβέρνες εἰς ἀναζήτησιν τοῦ γαμπροῦ. Στὸ μεταξὺ ἡ Μαριῶ πότε ἔβριζε, πότε γελοῦσε.

«Σὰν γυρίσῃ ὁ Χρῖστος μου, ἡ ἀγάπη μου, θὰ δῆτε τί ὁμορφο παλληκάρει εἶναι. Μ' ἂν δὲν ἔρθῃ ὁ παληάνθρωπος, ἡ αὐγὴ ζωντανὸ νὰ μὴ τὸν βρῇ!»

Σὲ κάθε χτύπημα τῆς πόρτας, ἡ ψυχὴ τῆς ἀναγέλλιαζε. Ὡς ποῦ τὸ βραδάκι μιὰ εὐθυμὴ συνοδεία ἀκούστηκε νὰ τραγουδᾷ στὸ δρόμο:

«Τὸν ἐφέραμε, τὸν ἐφέραμε!»

«Ἀχ, ἦρθε ἐπιτέλους! Σταθῆτε, ἀφήστε με νὰ πᾶω νὰ τὸν δῶ, τὸ πουλάκι μου!»

Καὶ τὸ «πουλάκι» τῆς μ' ἓνα καπέλλο στραβὰ στὴν κορφή, λυγδιασμένες ἀφέλειες ἓνα πανταλόνι τῆς δουλειᾶς λασπωμένο καὶ λυωμένο, ἀξούριστος, βρώμικος, μισομεθυμένος, ἐξ ἴσου θελκτικός μὲ τὸ ἕτερον ἡμισὺ του, βάδιζε πρὸς τὰ πεπρωμένα του καὶ στὸ προαύλιο τῆς Ἐκκλησιᾶς μπροστὰ στὸν παπᾶ καὶ τοὺς μάρτυρες μέτρησαν τὰ λεφτὰ. Ἡ δοσοληψία εἶχε τελειώσει καὶ σὲ μισὴ ὥρα ἡ Μαριῶ, τώρα πιά Κυρία Χρίστου Κατραντζῆ, βγῆκε καμαρωτὴ ἀπ' τὴν Ἐκκλησίαν.

«Θὲς νὰ φᾶμε στὴ Γλυφάδα ἀπόψε ἀγάπη μου;»

«Ἐ, καὶ δὲν πᾶμε καὶ στοῦ Διαβόλου τὴ μάννα; Μονάχα ἔχω μιὰ δουλειά, σῦρε σὺ στὸ σπῖτι, καὶ γώ σὲ λίγο ἔρχομαι.»

Ἐφτασε ἡ Μαριῶ ξελιγωμένη στὸ σπῖτι, ἄλλαξε, ντύθηκε στολίστηκε μὰ ὁ γαμπρός ἀκόμη νὰ φανῇ.

«Κακὸ χρόνο νάχῃ ὁ ἀλειτούργητος! Τὴν πικρα ποῦ μὲ πότισε, ὁ Θεὸς φαρμάκι νὰ τοῦ τὸ δώσῃ. Καὶ ποῦ εἶναι τώρα ὁ καταραμένος;»

Καὶ ἡ Μαριῶ, μὲ τὸ καπέλλο καὶ τὰ μακρὰ φεύτικα σκουλαρίκια, ποὺ τῆς εἶχαν κάνει δῶρο, τὸν περίμενε. Κάποτε ἦρθε, τύφλα μεθυμένος.

«Αἴντε, πᾶμε, μωρὴ Μαριῶ, κρατᾶς τίποτε φιλὰ μαζὶ σου; Πὼς θὰ πᾶμε στὴ Γλυφάδα; Μὲ τὰ λεφτὰ ποῦ πῆρα, πῆγα καὶ πλήρωσα τὸν ἀδελφό μου ποὺ μ' ἔφαγε στὴ γαρίνα.»

«Ἐλα, ἔλα, χρυσέ μου, ἔλα κάτσε δίπλα μου, ἔλα λίγο νὰ σὲ χορτάσω λαχτάρα μου.»

Και τὸ ζευγαράκι ξεκίνησε...
Σὲ λίγες μέρες τὴν ξανάδα.
«Ὁ τὶ χαμπάρια, Μαριώ; Πῶς τὰ περνᾶτε
μὲ τὸν Χρῆστο;»

«Πῶς νὰ τὰ περνᾶμε. Νά, Δευτέρα πρωτὶ
πρωτὶ πῆγα στὴν ὁδὸν Ἀθηνᾶς νὰ τοῦ ἀγοράσω
μιὰν ἀλλαξιὰ, καὶ τ' ἀπόγευμα ἔβαλα μπουγάδα.
Πολὺ βρώμικος ὁ ἄχαρος πολὺ. Μὲ μιὰν ἀλλαξιὰ
παντρεύτηκε. Καὶ κείνη, ποῦ νὰ στὰ λέω.

Χθὲς πάλι, λιγάκι τὰ τσιγκρίσαμε. Δὲν ἀγαπᾷ
ὁ Χρῆστος τὶς πατάτες, ἐγὼ λοιπὸν καθὼς τὶς
τηγάνιζα, μπῆκε αὐτὸς μέσα, λίγο στὸ κέφι,
εἶδε τὸ τιγάνι καὶ τὸ κλώτσησε. Τὸν ἄρπαξα
τότε κ' ἐγὼ ἀπ' τὰ μαλλιά καὶ τοῦ τὶς ἔβρεξα.
Ἄμ' δέ; Κί' ὁ ἄγιος, παιδί μου, θέλει φοβέρα.

Τί, νὰ μοῦ πάρει ἐκεῖνος τὸν ἀέρα; Τοῦ τὸν
πῆρα ἐγὼ κ' ἡσύχασα!»
Φλεβάρη: 1937.

ΜΑΡΙΚΑ ΠΟΛΙΤΟΥ

Όταν πιστεύομεν

Όλες μας πιστέψαμε κάποτε σ' ἓναν ἄνθρωπο
καὶ πολλὲς βέβαια θὰ εἶνε κείνες ποὺ ἀπαγορευτή-
καν γιὰ τὴν πίστη τους αὐτὴ ἔσπασε. Πόσο πικρὴ
εἶνε αὐτὴ ἡ διάψευση τῆς πίστεως μας, πόσο ὑποκά-
π. εἰ τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς μας, τόσο ποὺ θαρροῦμε πῶς
δὲν μποροῦμε νὰ ξαναβροῦμε τὸ δρόμο μας ν' ἀρχί-
σωμεν πάλι νὰ ζοῦμε χωρὶς πίστη. Καὶ μερικοὶ πραγ-
ματικά δὲν τὸν βρίσκουν τὸ δρόμο καὶ συντρίβονται
μαζὺ μὲ τὴ ραγισμένη καρδιά τους.

Οἱ πρὸ θαρραλέοι ὅμως, οἱ δυνατοὶ ξανασηκώνον-
ται καὶ ζητοῦν νὰ ξαναπιστέψουν, κυτᾶνε νὰ συναν-
τήσουν τὸν ἄνθρωπο ποὺ θὰ τοὺς δώσῃ ξανά τὴν πί-
στη τους. Ξεχνοῦν ὅσα ἔπαθαν καὶ πιστεύουν πάλιν,
γιὰ τὴν χαρὰ τῆς ζωῆς τους. Εἴτε φίλος εἶνε ἡ
φίλη, σύντροφος, συνεργάτης, ἀδελφός, ἀδελφή, σύζυ-
γος, θὰ τὸν βλέπουν νὰ ἐξέχῃ μέσα στοὺς ἄλλους καὶ
θὰ τοὺς γίνη ὁδηγὸς μέσα στὸ σκοτάδι τῆς ζωῆς.

Καὶ ἴσως εἶναι οἱ πρὸ καλοὶ ἐκεῖνοι ποὺ ζητοῦν
μέσα στὸν ἄνθρωπο μιὰ θεϊκὴ σπῖθα, ἐκεῖνοι ποὺ πρέ-
πει νὰ πιστεύουν, ἀν θέλουν νὰ ζήσουν! Ἡ πίστη εἶνε
γι' αὐτοὺς κατὰ τὴν πολὺτιμο; κατὰ τὴν ἱερὰ ποὺ τοὺς ση-
κώνει πάνω ἀπὸ τὰ ἀντίξοα τοῦ καθημερινοῦ βίου.
Ἡ ὥρα καὶ ἀγνή πίστη ἀντανακλᾷ στὸ περιβάλλον
τους καὶ σκορπᾷ γύρω τους καλὴ σὺν ἡνθουσιασμό.

Σὰν μὲ ρωτήσετε, ποῦ θεωρῶ τὸ πρὸ μεγάλο κρίμα,
θὰ σᾶς ἀπαντήσω: νὰ καταστρέψετε μιὰ πίστη. Κί' ἂν
τὸ σκεφθεῖτε καλά, θὰ μοῦ δώσετε δίκαιο. Γιὰ τὸ
νὰ καταρρίψετε μιὰ πίστη εἶνε σὰν νὰ σκοτώνετε.
Δὲν πεθαίνει μὲν ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀγνίαν
δὲν συντρίβεται, καταρρέει μέσα του ποὺ δὲν μπο-
ρεῖτε νὰ τὸ ἀντικαταστήσετε μὲ τίποτε. Εἶνε τόσο δύ-
σκολο νὰ νοιώσουμε τὴν πίστη τοῦ ἄλλου, ὅσο εἶνε
δύσκολο νὰ νοιώσουμε καὶ τὴν ἀγάπην του.

Όσοι ὅμως μποροῦν νὰ τὴ νοιώσουν, ἄς τὴ σεβα-
τοῦν. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν πίστη κ' ἡνθουσιασμό
εἶνε εὐτυχεῖς. Ἄς μὴ τοὺς χαλάσουν τὴν εὐτυχία τους,

ΒΕΡΑ

Μεταξωλὰ Χρυσολλίδος

Τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἑργασίας τοῦ
Ε. Σ. Ε. παρακαλεῖ τὶς ἀναγνώστριες τῆς
«Ἑλληνίδος» νὰ βοηθήσουν νὰ τοποθετηθοῦν
αἱ κάτωθι γυναῖκες.

1. Δεσποινὶς εὐπαρουσίαστη ἐτῶν 32, ὁμιλοῦσα τὴν
Γαλλικὴν καὶ Ἀγγλικὴν μὲ πολὺ καλὰς συστά-
σεις ζητεῖ τοποθέτησιν συνοδοῦ πλησίον κυ-
ρίας Ἀναλαμβάνει καὶ τὴν φροντίδα παιδιοῦ.
2. Δεσποινὶς ἐτῶν 20, ἐγγράμματος μὲ συστάσεις
καλὰς, ζητεῖ θέσιν ταμίου ἢ ὑπαλλήλου ἢ γρα-
φικὴν ἑργασίαν.
3. Δεσποινὶς, ἐτῶν 24 γνωρίζουσα πλὴν τῆς Ἑλλη-
νικῆς τὴν Γαλλικὴν καὶ Ρουμανικὴν ζητεῖ τοπο-
θέτησιν εἰς οἰκὸγένειαν, ἴδρυμα, σχολήν.
4. Ράπτρια πεπειραμένη ἐτῶν 20, συγκαταβατικὴ
ἐπιθυμεῖ τοποθέτησιν εἰς οἰκὸγένειαν.
5. Ράπτρια εὐπαρουσίαστος ἐτῶν 23, γνωρίζουσα
ἀρκετὰ καὶ τὴν Ἀγγλικὴν ἐπιθυμεῖ τοποθέτησιν
εἰς οἰκὸγένειαν ἐν συνδυασμῷ μὲ ἐλαφρὰς ἑργα-
σίας, ἢ νὰ φροντίξῃ παιδικία.
6. Ράπτρια εὐπρόσωπος ἐτῶν 20, ζητεῖ ἑργασίαν
σὲ σπῖτια μὲ συγκαταβατικὴν ἀμοιβήν.
7. Ράπτρια ἐτῶν 45, χήρα, μητέρα τριῶν παιδιῶν
ζητεῖ ἑργασίαν μὲ ἡμερομίσθιον, ἔχει καλὰς συ-
στάσεις.
8. Κυρία ἄνευ ὑποχρεώσεων ἐτῶν 44, πολὺ εὐπα-
ρουσίαστος μὲ νοσοκομειακὴν πείραν καὶ συ-
στάσεις καλοῦς τρόπους ἀναλαμβάνει τὴν φρον-
τίδα ἀσθενοῦς ἢ ἡλικιωμένης κυρίας ἢ κυρίου.
9. Οἰκοδιδασκάλισσα ἐτῶν 36, μὲ καλὰς συστάσεις,
δυναμένη νὰ βοηθῇ εἰς τὴν μελέτην ἀρχαρίους
τῆς Γαλλικῆς ἐπιθυμεῖ τοποθέτησιν σὲ καλὴν
οἰκὸγένειαν.
10. Παιδαγωγὸς ἐτῶν 44, ἐπὶ δεκατετραετίαν διατη-
ρήσασα ἰδιωτικὸν ἐκπαιδευτήριον καὶ ἀνυψήσασα,
ἐπιθυμεῖ τοποθέτησιν ἀνάλογον.
11. Νοσοκόμος πρακτικὴ μὲ ἀρκετὴν πείραν ζητεῖ
τοποθέτησιν, πηγαίνει καὶ εἰς ἐπαρχίαν.
12. Νταντᾶ ἐτῶν 27, μὲ πολὺ καλὴν ἐμφάνησιν καὶ
πολὺ ὥρατον πιστοποιητικὸν ζητεῖ τοποθέτησιν.
13. Κόπτρια ἐτῶν 19, πολὺ εὐπαρουσίαστος καὶ μὲ
ἰδιαιτέρας συστάσεις ἐπιθυμεῖ τοποθέτησιν, εἰς
σχολήν ἢ ὅπου ἡ ιδιότης της δύναται νὰ χρη-
σιμοποιηθῇ.
14. Παραδουλιῦτρα ἐτῶν 45, μὲ ἐξαιρετικὰς συστά-
σεις ζητεῖ νὰ περιποιηθῇ μόνον ἐν ἄτομον.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Εἰς τὸ παρελθὸν φύλλον τῆς Ἑλληνίδος καὶ εἰς τὴν τελευ-
ταίαν παράγραφον τοῦ ἀρθροῦ τῆς κ. Ἀθηνᾶς Ταρσούλη
ἀνεγρόφη ἐκ παραδρομῆς ἡ λέξις ἐπιτακτικότητα ἀντὶ ὑποβλη-
τικότητα καὶ ἡ λέξις ἐπιτακτικὴ ἀντὶ ἐπιτακτικῆς.

Ἀπὸ τὸν Πύργο στὴν Ὀλυμπία

Ταφεῖδι καὶ Τελορία

Ὁ ταξειδιώτης ποὺ ἔφθασε στὸ Πύργο μὲ σκοπὸ
τὴν Ὀλυμπία, ἀνυπομονεῖ γιὰ τὴ συνέχισιν τοῦ ταξει-
διοῦ. Καὶ ἀνυπομονεῖ περισσότερο, γιὰ τὴν δὲν ἔχει στὸν
Πύργο νὰ ἰδῇ ἄλλο ἐνδιαφέρον, ἀπὸ τὴν ὠραιότητα
πλατεῖα τοῦ τῷ «Ἐπαρχεῖον», ποὺ βλέπει μακρὰ τὴ
θάλασσα τοῦ Κυπαρισσαῖκου κόλπου.

Παίρνουμε τὸ ἀπογευματινὸ τραῖνο, κί' ἀμέσως
ἡ φύση ἀρχίζει τὸ ξετύλιγμα μιᾶς γοητευτικῆς ται-
νίας. Εἶναι ἀνοιξη. Οἱ ἀπλωσιὲς καταπράσινες, οἱ
βουνόλοφοι θαλεροί, δροσερὲς οἱ ρεματιές. Κί' ὁλόενα
ἡ φύση, σὰν μεγάλος καλλιτέχνης, σπρωγμένη ἀπὸ
δημιουργικὴν ὁρμήν, ξεσπᾷ σὲ παράφορες ἐδαφικὰς
ἀνωμαλίες, σὲ βλάστηση καταπληκτικὴ. Στὸ μεταξὺ,
ἀνοίγονται ἡρεμισμένα τοπεῖα ὅπου τὸ κυπαρίσσι
ἔρχεται μὲ τὴν ἀπλὴ καὶ τολμηρὴ του πινελιά, νὰ
τονίσῃ τὴν ἀπαλὴ σὺν τῆς εἰκόνας.

Οἱ σταθμοὶ μὲ τὰ χωριά τους προσθέτουν τὴ δική
τους χάρη. Ἐξαιρετικὰ φαντάζει τὸ ἀνηφορικὸ Πε-
λόπιο μὲ τὸ ἐξαιρετικὸ κορτὸ προφύλ, στολισμένον στὴν
κορφή, μ' ἓνα λοφίον ἀπὸ κυπαρίσσια. Παρακάτω, τὸ
πρόσχαρο χωριὸ Πλάτανος.

Κί' ὁλόενα τὸ τραῖνο περνᾷ μέσα ἀπὸ παραμυθί-
νες εἰκόνας, κί' ὁ ταξειδιώτης νοιώθει τὸν ἑαυτὸν
τοῦ σὰν ἓνα πλάσμα προνομιούχο. Ἐνα πλάσμα ποὺ
τοῦ δόθηκε ἡ εὐκολία νὰ κάθεται ἀναπαυτικὰ στὸ
βαγόνι, καὶ νὰ βλέπει νὰ περνᾷ μπροστὰ στὰ μάτια
του, σὰ γιὰ χάρη του, ὅλη αὐτὴ ἡ πολυποικίλη
ὁμορφιά.

Όταν φτάσαμε στὸ σταθμὸ τῆς Ὀλυμπίας, λυπη-
θήκαμε ποὺ τελείωσε τὸ σύντομο ταξειδάκι μας.

Τὸ χωριὸ κοντὰ στὸ σταθμὸ, μὲ τὰ συνειθισμένον
τύπου σπῖτια του, τὴ σιερεδότη ἀγορὰ, τοὺς χωρι-
κοὺς δοσμένους στὰ ἔργα τους τὰ καθημερινά, δὲν
προαναγγέλλει τίποτε ἀπὸ τὶς σπάνιες ὁμορφιὰς ποὺ
θὰ ἰδεῖ ὁ ξένος. Καὶ γιὰ τὸν ξένον αὐτὸν ὑπάρχουν
ὅλες οἱ εὐκολίες γιὰ μιὰν ἀνετη διαμονή. Ἀκόμα κί'
ὅταν τὰ ξενοδοχεῖα βρεθοῦν γεμάτα, ὅπως συμβαίνει
συχνά, ὁ ταξειδιώτης βολεύεται στὰ κατακάδα σπῖ-
τια τῶν χωρικῶν. Θαυμάζουμε τὴν προσπάθειαν ποὺ
κάνουν μερικοὶ νοικοκυραῖοι, νὰ μπορέσουν μὲ τὰ
πενιχρά τους μέσα νὰ φτάσουν τὶς βολές ποὺ διδά-
σκει ὁ πολιτισμός.

Μὲ ἑξασφαλισμένο πλέον τὸν ὕπνο, πηγαίνουμε
στὸ εὐπρεπέστατον ἐστιατόριον τοῦ κ. Α. Κοσμοπούλου.
Ὁ νέος αὐτὸς εἶναι τελειόφοιτος τοῦ Γυμνασίου,
ἀγαπᾷ κάθε ἀρχαῖον καὶ παίζει στὰ δάκτυλα τὴν ἱστο-
ρίαν τοῦ τόπου του. Ἀνθρώπος πολὺτιμος κ' ὑποδειγ-
ματικὸς γιὰ ἓνα κέντρο τουριστικὸ καθὼς ἡ Ὀλυμπία.
Ἡ ἄλλη μέρα μᾶς βρίσκει ἑτοιμοὺς νωρὶς γιὰ
τὴν ἐπίσκεψιν στὰ ἀρχαῖα.

Συνήθως, οἱ ἀρχαιότητες μᾶς παρουσιάζουν μιὰν

εἰκόνα ἀπὸ ἐρείπια μέσα σὲ χώρους ξερὸς καὶ δι-
σκιωτους. Ἡ ἀρχαία Ὀλυμπία εἶναι κατὰ διαφορε-
τικόν. Τὰ ἐρείπια προβάλλουν μέσα ἀπὸ βλάστηση λο-
γῆς, καὶ πανύψηλα δένδρα τὰ σκιάζουν. Τὰ σταχτό-
λευκα μάρμαρά τους μᾶς δίνουν ἓνα σχεδιάγραμμα
καθαρὸ μέσα στὸν περίβολον τῆς Ἱερᾶς Ἀλτεως.

Σ' αὐτὴ τὴν ἀπλωτὴ γωνίᾳ τὴν ἰσκιερήν, ποὺ περι-
βάλλεται ἀπὸ πλούσιες φυσικὰς καλλονές, καλλιεργή-
θηκα στὴν ἀρχαιότητα ἡ ὁμορφιὰ τοῦ κορμιοῦ, τοῦ
νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς μὲ τοὺς ἀγῶνες τοὺς Ὀλυμπια-
κοὺς. Οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ στὴν ἀρχὴ τους τοπικοί, ἀργό-
τερα γένηκαν Πελοποννησιακοὶ κ' ὕστερα Πανελλή-
νιοι. Λάμβαναν μέρος σ' αὐτοὺς Ἑλληνες ἀπ' ὅλον
τὸν κόσμον: ἀπὸ τὴν Ἀσίαν, τὴν Ἰταλίαν, τὴ Σικελίαν.
Σιγὰ σιγὰ εἶχαν πάρει ἓνα χαρακτῆρα πολὺ ἐπίσημον
καὶ στὸ διάστημα ποὺ γίνονταν, ἔπαυε κάθε πολεμικὴ
ἐπιχείρησις.

Ἔτσι ἡ Ὀλυμπία εἶχε θεωρηθεῖ ἑδαφος οὐδέτερον
καὶ ἀπαραιτήτως. Ἡ ἐπίσημη ἀνακήρυξίς της σὲ χώρα
ἱερή, τὴν ἔκαμε νὰ ἀναπτυχθῇ πολὺ γρήγορα. Ἀπὸ
τοὺς πρώτους ἀγῶνας τὸ 776, ἀρχίζει καὶ ἡ χρονο-
λογικὴ ἀρίθμηση κατὰ Ὀλυμπιάδες.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν μεγάλον ναὸ τοῦ Διὸς, τοὺς βωμοὺς
καὶ τ' ἄλλα κτίσματα ποὺ ὑπῆρχαν μέσα στὸν περί-
βολον, δὲν ἔπαυαν νὰ ἱδρύονται κί' ἀπέξω ἀπὸ τὸν
ἱερὸν χώρον κάθε λογῆς οἰκοδομήματα. Αὐτὸ γίνονταν
ἔχι μόνον στοὺς χρόνους τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλή-
νων, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλες τὶς ἄλλες ἐποχές, κί' ὅταν ἀρ-
γότερα κύριοι τῆς Ὀλυμπίας γένησαν οἱ Μακεδόνες
κί' ἔπειτα οἱ Ρωμαῖοι.

Στοὺς ἀγῶνες δὲν γενόταν δεκτοὶ βάρβαροι, δη-
λαδὴ ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἦσαν Ἑλληνες. Οἱ Ἑλλανοδί-
κες αὐστηροὶ καὶ ἡ κρίσις τους ἀνεξάρτητη. Τόσο
δὲν ἐπηρεάζονταν ἀπὸ τίποτε, ποῦ κί' αὐτὸς ὁ Ἀλέ-
ξανδρος, ποὺ κάποτε ἀγωνίστηκε, νικῆθηκε. Οἱ ὑπε-
ρήφανοι ἀγωνιστὲς κοπίαζαν κί' ἀγωνίζονταν μόνον
γιὰ τὸν κότινον τὸν ἀπλὸ κλάδο τῆς ἐλῆας, ποὺ θὰ
στεφάνωνε τὴν εὐγενικὴν νίκη τους.

Ἀργότερα ὅμως, ὅταν ἡ Ὀλυμπία ἔπεσε στὰ
χέρια τῶν Ρωμαίων, ἄρχισε ἡ παρακμή. Ὑπο-
δουλωμένη ἡ χώρα δὲν μποροῦσε πιά νὰ διατηρήσῃ
τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς σκέψης. Ὁ αὐτοκράτωρ Νέρων,
καταξενετέλιος τοὺς ἀγῶνες, ἀφοῦ δὲν ἐπέτρεπε τὴν
νίκη σὲ κανέναν ἄλλον ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του.

Μὲ τὴν ἀνάμειξη τῶν Ρωμαίων ποὺ ἦταν κυρίαρχοι
τότε τῆς οἰκουμένης, μεταβάλλονται ἀπὸ ἓνα μέρος
οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες σὲ παγκόσμιους, ἀπὸ τὸ ἄλλο
ὅμως χάνουν τὴν ἀρχικὴν τους ἐπιβολήν. Ἦρθε καιρὸς
ποὺ κανένας Ἑλληνας δὲν τολμοῦσε νὰ ἐλπίζει πῶς
θὰ στεφανωθεῖ νικητής. Εἶταν ὁ καιρὸς ποὺ ὁ ἀρ-
χαῖος κόσμος ἀρχ.σε νὰ καταρρέει καὶ στὰ ἐρείπια

του να βλασταίνει ένας άλλος κόσμος, άπάνω σε όλότελα αντίθετες βάσεις και ιδέες, ο Χριστιανικός. Τότε, και το Αυτικό Ρωμαϊκό κράτος καταλύονταν και ο αυτοκράτωρ Θεοδόσιος ο Α' βγάξει διαταγή να καταργηθούν οι άγώνες οι Όλυμπιακοί. Η άρχαία Όλυμπία έρημώνεται και διαλύεται ραγδαίωτα.

Έπειτα, επιδρομές από βερβάρους λαούς, δεν άφηναν τίποτε. Οι Γότθοι έρειπώνουν τον ιερό χώρο και η διαταγή του Θεοδοσίου του Β' να γκρεμισθεί ό,τι άποσώζεται από τους ναούς των Έθνικών, συμπληρώνει την καταστροφή.

Έμεις, οι σημερινοί Έλληνες, πρέπει να εύγνωμονούμε τους σεισμούς, τα ξεχειλίσματα των ποταμών, τους χωματινούς όγκους που πέφτονται από τους γύρω λόφους, έθισαν και διετήρησαν ως τας ημέρας μας ό,τι βλέπομε εκεί.

Θαμμένη ή άρχαία Όλυμπία ξεχάστηκε για αιώνες. Ός και τόνομά της άλλαχτηκε γιατί καθώς φαίνεται το μέρος αυτό επί Φραγκοκρατίας, λέγονταν Σέρβια. Μονάχα ύστερα από αιώνες, κατά το 1723 γίνεται λόγος για την έκσκαφή της. Και πολύ άργότερα, έπειτα από μια σύμβαση μεταξύ της Έλληνικής και της Γερμανικής κυβέρνησης, γίνεται μία έξερεύνηση της άρχαίας Όλυμπίας. Τις άνασκαφές διευθύνει ό έρευνητής της άρχαίας Έλλάδος, ό Έρνέστος Κούρτιος.

Ό,τι βλέπομε σήμερα μέσα στον περίβολο της Άλτεως, έχει από τότε άποκαλυφθή: Η Παλαίστρα και το Γυμνάσιο, το Ήραϊο, ή Βυζαντινή έκκλησία καμωμένη από πέτρες του άρχαίου ναού, το Βουλευτήριο, το σπίτι του Νέρωνος, ή Ποικίλη Στοά, ό Ναός της Ήρας, το Πρυτανείο, δηλαδή ή οικογενειακή έστία της πόλεως. Εκεί ή φωτειά διατηρούνταν άσβεστη, άφιερωμένη στη θεά Έστία. Εκεί σιτίζονταν δωρεάν οι έπίσημοι ξένοι, οι εύεργέτες της χώρας και οι Όλυμπιονίκες. Και τέλος, ό μέγας ναός του Διός που στέγαζε και το περίφημο άγαλμα του. Το άγαλμα αυτό είχε μέγεθος έφτά φορές μεγαλύτερο από το φυσικό, έργο του Φειδία, καμωμένο από έλεφαντοκόκαλο, χρυσάφι και πολύτιμα πετράδια.

Καθισμένος ό μαρμαρίνος Ζεύς είχε την έκφραση ήρεμη και φαίνονταν, όπως λέγεται, σά να επέβλεπε τα πάντα. Ύστερα καταστράφηκε και αυτός.

Τώρα, μέσα στον έρειπωμένο χώρο της άρχαίας Όλυμπίας, δραματίζεται ό επισκέπτης το ναό και τα γύρω του κτίσματα. Βλέπει με τα μάτια της φαντασίας την κίνηση μέσα στο χώρο τον ιερό, και στο Στάδιο που μένει ακόμα επιχωματωμένο τα κύματα των άνυπόμονων θεατών. Και οι θεατές είναι όλοι άνδρες γιατί δεν έπιτρεπόνταν σε καμιά γυναίκα να παραστεί στους άγώνες. Μόνη ή Φερενίκη τόλμησε να παραβή τον αυστηρό νόμο μπαίνοντας στο στάδιο ντυμένη άνδρικά. Την ανακάλυψαν όμως και θα τιμωρόνταν με θάνατο, αν δεν ήταν κόρη ολυμπιονίκη και μητέρα άγωνιστών που ήθελε να καμαρώσει τους γιούς της μέσα στο Στάδιο.

Έπειτα από την έπίσκεψη αυτή στη ιερά περίβολο, μάς καλεί το Μουσείο. Το κτίριο βρίσκεται σε ύψωμα που βλέπει άνοιχτά. Στον πρόδρομο του μουσείου, ή προτομή του Κουρτίου που πέθανε έδω και σαράντα χρόνια και ή προτομή του Δαΐρπελδ.

Η μεγάλη αίθουσα γεμάτη από τα ευρήματα. Άγάλματα γυναικών και άνδρών, λεοντάρι ξαπλωμένο, κεφαλή Ήρας ύπερφυσική, κομμάτια από δεινόσαυρους, κεφαλές άθλητών. Σ' αυτά ό επισκέπτης δεν σταματά γιατί την άνυπομονήσά του την τραβά ό Έρμής, ό περίφημος Έρμής του Πραξιτέλη που βρίσκεται στο βάθος της αίθουσας. Και νάτος, ιδωμένος από κοντά, λουσμένος μέσα σ' ένα φως άπυλό που παίζει με τις εύγενικές του γραμμές! Έχει καθισμένο στο μπράτσο του το άριστερό, το παιδί του Διός και της Σεμέλης, τον Διόνυσο, που αυτός ό Έρμής διαίχτηκε να το φέρει στις Νύμφες της Βοιωτίας για να το άναθρέψουν μακριά από τη ζηλοτυπία της Ήρας. Το ώραίο άγαλμα έχει μια χάρη κυματιστή που το διατρέχει από το κομψό κεφάλι ίσα με το πόδι, το άριστουρηματικό αυτό πόδι με τα ολοζώντανα δάχτυλα.

Έξ αίτίας και της μεγάλης του φήμης, όσοι έκδρομείς βρίσκονται μέσα στο Μουσείο, το τριγυρίζουν, το θαυμάζουν, το σχολιάζουν. Πολλοί άπ' αυτούς, —άθωοι έγκληματίαι— δεν παραλείπουν να φωτογραφηθούν μαζί του. Στριμώνονται λοιπόν στη βάση του όμιλοι όλόκληροι και παίρνουν πόζες. Από πάνω από τη φρεσάρια κι' από τα παρδαλά ντυσίματα της ύποκρισίας των σημερινών, ό θεός χαμογελά μέσα στην αλήθεια της ώρας του γύμνας.

Η όμορφιά αυτή, ήρθε πάλι στο φως το 1877, ξεθαμμένη από τις επιχωματώσεις όπου ήταν πεσμένο το άγαλμα άπίστομα μέσα στο Ήραϊο. Έτσι θαμμένη βρέθηκε στο ναό του Διός με καταστρεμένο πρόσωπο και ή Νίκη του Παιωνίου το 1875. Το άγαλμα αυτό, με τη στάση του δείχνει ότι κατεβαίνει από ψηλά μ' άνοιχτές φτερούγες για να στεφανώσει τον νικητή. Δυνατή είναι ή έντύπωση που δίνει της άεράτης φόρας που παίρνει το σώμα κατεβαίνοντας με φτερά, ενώ πίσω του κολπώνεται σάν ιστίο το πλατύ ιμάτιο.

Δεν χορταίνει ό θεατής αυτό το άριστούρημα και με κόπο άποφασίζει να κοιτάξει κι' άλλου. Δεν ζημιώνεται όμως γιατί τα κομμάτια από τα δεινόσαυρους του ναού του Διός κρατούν ζωηρό το ενδιαφέρον. Είναι τοποθετημένα τα κομμάτια αυτά όπως μπορούσε να ήταν στο άέτωμα άκολουθώντας το τριγωνικό σχήμα του. Γύφινες μικρές άναπαραστάσεις των δύο άετωμάτων θέλουν σήμερα να βοηθήσουν τη φαντασία του θεατή, αλλά μάλλον ένοχλούν το καλλιτεχνικό του αίσθημα.

Στο άνατολικό άέτωμα παρασταίνεται ένας μύθος άγαπητός στον τόπο: Η άρματοδρομία μεταξύ του βασιλιά Οινόμαου και του Πέλοπος όπου ό τελευ-

ταίος, άφου νίκησε, πήρε βραβείο, γυναίκα του την Ίπποδάμεια και τη βασιλεία της χώρας.

Στη μέση άκριβώς κάτω από την ύψηλή γωνιά του άετώματος στέκεται όρθος ό θεός, ψηλότερος από όλους τους άλλους. Δεξιά κι' άριστερά του τα πρόσωπα και τα άλογα της σκηνης.

Το Αυτικό άέτωμα παρουσιάζει κι' αυτό σε γλυπτικό σύμπλεγμα τη μάχη των Λαπιθών κατά των Κενταύρων. Ο βασιλιάς των Λαπιθών Πειρίθους, παντρεύονταν με τη Δηιδάμεια. Στο γάμο είτανε κι' ό Θησεύς καθώς και οι Κένταυροι, άγριος λαός γειτονικός. Έπειτα από το φαγοπότι οι Κένταυροι μεθύσμενοι θέλησαν ν' άρπάξουν τη νύφη και τις άλλες γυναίκες των Λαπιθών, και τότε άρχισε ή μάχη. Στη μέση του άετώματος αυτού, περικαλής, ήρεμος και δυνατός στέκεται ό άνδροπρεπής Άπόλλων. Μ' ένα του κίνημα επιβάλλει την ήσυχία, Μόνη ή μορφή του Άπόλλωνος έχει ήρεμία, γιατί όλο το λοιπό σύμπλεγμα από Κενταύρους, Λάπιθες, άνδρες και γυναίκες, πάλλεται από κίνηση και πάθος. Ο θεατής μένει σάν καρφωμένος μπροστά στην καταπληκτική ζωντανία των μαχομένων.

Στο έσωτερικό του ναού του Διός ύπήρχαν πολλές μετόπες με άνάγλυφες παραστάσεις. Σώζονται κομμάτια που παριστάνουν τους δώδεκα άθλους του Ήρακλη. Σ' άλλη αίθουσα βλέπομε άγάλματα Ρωμαϊκής έποχής και τέχνης, όπως το άγαλμα του Άδριανού, του Τίτου, Ρωμαίας Δέσποινας και πληθος άλλα. Υπάρχουν ακόμα εκεί πολλά πηλοπλαστικά. Μερικά άπ' αυτά είναι έργα πανάρχαιας τέχνης.

Βγαίνοντας ό επισκέπτης από το Μουσείο, βρίσκεται μπροστά στη μικρή πλατεία της εισόδου με τα ψηλά δέντρα. Κάτω από το καμπύλωμα των κλαδιών, ή θέα ξανοίγεται πέρα μαγευτική. Μόνη αυτή έμεινε ή ίδια από τους χρόνους εκείνους τους παλαιούς που ή άρχαία Όλυμπία είτανε στην άκμή της. Η φαντασία τώρα, μπορεί σύμφωνα με τις ικανότητες της ν' άναπαραστήσει την όμορφιά και το μεγαλείο μιας χώρας που σ' αυτήν άνθισαν όλες οι εκδηλώσεις οι καλλιτεχνικές. Παρ' όλη την καταστροφή της, μάς μένουν τα πολύτιμα δείγματα του πολιτισμού που μεγαλούργησε, του πολιτισμού που θαυμάζεται άπ' όλη την καλλιεργημένη άνθρωπότητα.

Γεμάτοι έντυπώσεις, κάνουμε το βράδυ έναν περίπατο με το φεγγάρι. Άλλο λουτρό μέσα στην άπερίγρηστη όμορφιά του Όλυμπιακού τοπίου. Όποιος δεν περπάτησε με το φεγγάρι στην Όλυμπία, έχασε μία από τις σπάνιες άπολαύσεις της ζωής.

Γύρω, θαλασσοί βουνόλοφοι και πυκνάφυτοι το Κρόνιον, ό λόφος που στην κορφή του λατρεύονταν ό Κρόνος. Κάτω ή άπλωσιά της άμμουδερης κοίτης του ποταμού Κλαδέου. Και μέσα στη ήρεμία του βραδιού, στο διάχυτο σεληνόφωτο, ό πεζότερος άνθρωπος γίνεται λυρικός. Κ' εκείνος που έχασε το ρομαντικό έαυτό του μέσα στις πεζότητες της ζωής

και στο πέραςμα των έτών, τον ξαναβρίσκει άπάνω σε νιάτα ψυχικά γιομάτα νοσταλγίες και όνειρα.

Τα τρεχούμενα νερά, τα βατράχια, τα κουδούνια των κοπαδιών μέσα στην ήσυχία, συντροφεύουν διακριτικά και μουσικόλαλα, το όνειρευτο ξεγέλασμα της ψυχής.

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ ΜΑΛΑΜΟΥ

Άπ' όλον τον κόσμο

Η ταπεινή και θαυμάσια ζωή της
Μαργαρίτας Ώντου.

Πρό όλων των εβδομάδων έσβυσε σε μια πόλη της Νότιας Γαλλίας ή Μαργαρίτα Ώντου που άρχισε τη ζωή της ως μοδίστα και πέθανε τιμημένη μυθιστοριογράφος. Ο θάνατος ήλθε άπτόμα να κόψη το παραμύθι της μικρής βοσκοπούλας που καταστάλαξε μυθιστοριογράφος με όνομα που θα μένει άθάνατο στη γαλλική φιλολογία.

Στά 1910 κυκλοφόρησε ένα βιβλίο με τον όμορφο τίτλο «Μαρή - Κλαίρ» και ύπογεγραμμένο από ένα άγνωστο αλλά γλυκό όνομα Μαργαρίτα Ώντου. Άλλά στο έξώφυλλο, μαγικές, γοητευτικές λαμποκοπούσαν οι λέξεις «Πρόλογος του Όκταβίου Μιρμπώ».

Το Παρίσι όλόκληρο πήρε φωτιά. Το έντυπωσιακό αυτό νέο, κυκλοφορούσε πιντοί. Στά σαλόνια όπου κρίνεται ή τύχη των συγγραφέων, ό ένας ρωτούσε τός άλλον. «Τα μάθατε; Ο Μιρμπώ άνοκάλυψε ένα καινούργιο τάλαντο, έναν μεγάλο στυλίστα, ένα μεγάλο συγγραφέα... Και αυτός είναι μια μοδιστρούλα, μια αυτοδίδακτη... Και το έργο της είναι άγνό, άπ' ό και δεροσερό σάν πηγή νερού καθάριου.

Το βιβλίο έγινε άνάσταστο. Όλο ήθελε να διαβάσουν την «Μαρή - Κλαίρ». Δημοσιογράφοι, μουρξουάδες, συγγραφείς, κατεβρόχθησαν το βιβλίο και κανείς δε βρήκε τίποτε να επικρίνει. Ο ύμνος που του έψαλε ό Μιρμπώ ήταν ικανός να χαντακώσει κάθε άλλο βιβλίο.

Η δεροσερή όμως «Μαρή - Κλαίρ» βάσταξε στις πλατές της όλο το βάρος των έγκομίων του Μιρμπώ χωρίς να καμφθή. Πήρε το βραβείο «Φέμινα» και τυπώθηκε σε περισσότερο από εκατό χιλιάδες αντίτυπα. Η άπλη και πονεμένη ιστορία της Μαρή - Κλαίρ, της βοσκοπούλας με τρυφερή καρδιά, συγκίνησε όλους. Και μπορεί κανείς να πη ότι αυτή ή άπλότης, αυτό το μέτρο, αϊτή ή διαύγεια, που έξυμνούσε ό Μιρμπώ στο έργο της Μαργαρίτας, έπηρέασαν όλη την φιλολογία της έποχής. Ήρθε ένα κύμα άπλότητας. Καθένας ήθελε να γράφει «άστόλιστα» «λιτά».

Μόνο ό πόλεμος με την κοσμογονία του και την φιλολογία που γέννησε σταμάτησε την επίδραση αυτή.

Η Μαργαρίτα Ώντου δεν παραξενεύθηκε για τον άνέλπιστο θρίαμβο. Ζούσε πάντα ή γυναίκα αυτή

μιά ζωή ονείρου πέραν από την καθημερινή πραγματικότητα. Το όνειρο εξακολουθούσε γι' αυτήν. Μεγαλωμένη σε ορφανοτροφείο, η Μαργαρίτα είχε αρχίσει τη ζωή της βοσκοπούλα στη Sologne την πατρίδα της. Κάποια μέρα σε μια σοφίτα βρήκε ένα βιβλίο... Κι' αυτό ήταν η αρχή που τ' έμπασε στον κόσμο των παραμυθιών και του ονείρου. Έμαθε ραπτική, έγινε μοδίστα, αλλά η Μοίρα της είχε πιά γραφτεί. Η δόξα την σκέπασε με τὰ φτερά της, την τράβηξε στους δικούς της δρόμους.

Όταν έδωσαν το χειρόγραφο του πρώτου της βιβλίου να το διαβάσει η Κοντέσα Νοαίγ, εκείνη ξεφώνησε: Μά αυτό έχει ανορθογραφίες, ή γυναικα τουτέτη δεν ξέρει να γράψει.

Έτσι γελάστηκε η φημισμένη ποιήτρια!

Το ωραίο μυθιστόρημα μεταφρασμένο θαυμάσια δημοσιεύτηκε στο ελθιστόντο περιοδικό μας «Τὰ Παναθήναια».

Υ. Δ.

Μία ωραία σκέψις του κόμπτος

Καϊζερμπεργκ

Ανέκαθεν υπήρξαν μεγάλα γυναικεία πνεύματα, προπάντων εις τον κόσμο της πολιτικής, όπου διακρίνονται αἱ γυναῖκες.

Εἶναι ἄξιον νὰ σημειωθῇ ὅτι ὅλες σχεδὸν οἱ βασιλισσες, ὅσες ἐκυβέρνησαν ἀληθινὰ, ἐπιζοῦν στὴν μνήμην τῶν ἀνθρώπων ὡς μεγάλες βασιλισσες.

Βεβαίως στὸ μέλλον αἱ γυναῖκες πρέπει νὰ συνεργάζονται μετὰ τὸν ἄνδρα πλατύτερα παρὰ κάθε ἄλλη φορὰ.

Ἀλλὰ δὲν θὰ προκύψει καλύτερη κατάστασις τῶν πραγμάτων, παρὰ ἐὰν ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναῖκα ἀλλήλοσυμπληρώνονται καλύτερα ἀπὸ ἄλλοτε.

Νεκρολογία

Ἀπέθανε στὴν Ἀρναία τῆς Χαλκιδικῆς ἡ **Ὁλγα Κ. Κατερινάκη**, τύπος ἀληθινῆς ἀρχόντισσας πρότυπον συζύγου, μητρὸς ὅσον καὶ κοινωνικοῦ παράγοντος. Ἀπὸ τοῦ 1918 ἀνιδρύσασα μετὰ τῆς κ. Λαχωβάρη τὴν Ἑνωσιν Ἑλληνίδων Ἀρναίας, σωματεῖον μέλος τὸ Ε.Σ.Ε., τὴν ἐνίσχυσε ὡς πρόεδρος, καὶ μετὰ τὸ μαθητικὸν συστήτιον καὶ τὴν ὅλην φιλανθρωπικὴν τῆς δρασὶν ἀνέπτυξε καὶ σοβαρὰν προσπάθειαν διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐγχωρίου ὑφαντικῆς. Ἡ οἰκογένειά της καθὼς καὶ ἡ Ἀρναία χάνει στὸ πρόσωπον τῆς Ὁλγας Κατερινάκη σπανίας δυνάμεως ψυχικότητα.

Ἐλευθέρα Ἐχορὴ Κοινωνικῆς Προνοίας

Ἀναγγελάμεν ἤδη ἐν καιρῷ τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας ἵδρυσιν τῆς σχολῆς αὐτῆς, ποὺ λειτουργεῖ ἀπὸ τῆς 11ης Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. στὴν αἰθουσα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Ἡ γενικὴ ἔφορος κυρία Ἀλεξάνδρα Μ. Μελά εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς δώσῃ τὶς ἐξῆς συμπληρωματικὰς πληροφορίας ποὺ θὰ ἐνδιαφέρουν βεβαίως τὶς ἀναγνώστριάς μας.

Ἐπειδὴ τὰ μαθήματα φέτος θὰ λήξουν ἤδη τὴν 18ην Ἀπριλίου, ἡ σχολὴ ἀποτείνεται σήμερον κυρίως πρὸς τοὺς ἤδη ἐργαζομένους ἐδελοντικῶς ἢ μὴ στὴ Κοινωνικὴ Πρόνοια καὶ ἐπιδίδωκει διὰ σειρὰς ὁμιλιῶν νὰ δώσῃ μίαν ἰδέαν, τοῦλάχιστον, τοῦ πόσον εὐρεία πρέπει νὰ εἴναι ἡ μόρφωσις τοῦ Κοινωνικοῦ Ἑργάτου γιὰ νὰ μπορέσῃ ν' ἀνταποκριθῇ ἀποτελεσματικὰ στὶς ἀπαιτήσεις τῆς ἀποστολῆς του. Τὰ μαθήματα ποὺ διδάσκονται φέτος - Φιλοσοφικά, Ἱστορικά καὶ Κοινωνικά - Οἰκονομικά ἐν συνόψει μέσα σὲ 3 - 4 ὥρες εἶνε ἀκριβῶς ἐκεῖνα ποὺ διδάσκονται καὶ στὶς ξένες σχολάς. Ἀλλ' ἐκεῖ ἡ θητεία εἶνε τριετὴς μετὰ 4 ὥρες διδασκαλίας ἡμερησίως. Ἀλλ' ἐὰν ἐφαρμόζονταν αὐτὸ τὸ πρόγραμμα ἀμέσως, θ' ἀποκλείονταν οἱ περισσότεροι τῶν ἐργαζομένων καὶ θὰ ἐστεροῦντο τῆς δυνατότητος ν' ἀκούσουν αὐτὰ - τὰ ἴσως ὀλίγα - χρήσιμα ὅμως γιὰ τὴν ἐργασία τους. Ἀλλωστε, τὸ ἐμπράκτως ἐκδηλῶν ἐνδιαφέρον των γιὰ τὴν Κοιν. Πρόνοια θὰ τοὺς ὠθήσῃ νὰ συμπληρώσουν, διὰ τῆς ἀτομικῆς μελέτης, τὴν μάθησιν, ποὺ διὰ τῶν ὁμιλιῶν ὑποδεικνύει ἡ σχολὴ ὅτι χρειάζεται.

Προσόντα γιὰ τὴν ἐγγραφή δὲν ζητοῦνται, διότι οἱ περισσότερες κυρίες δὲν ἔχουν ἀπολυτήριον γυμνασίου, ποὺ θάταν ἀναγκαῖον γιὰ τὴ παρακολούθησιν μαθημάτων τοιαύτης σχολῆς. Ἀλλ' ἡ ἀποφοίτησις ἐκ τῆς Σχολῆς δὲν παρέχει πρὸς τὸ παρὸν κανένα δικαίωμα.

Ἐνεγράφησαν καὶ παρακολουθοῦν τὰ μαθήματα 379 μαθηταὶ καὶ μαθήτριά. Στὸ τέλος τοῦ ἔτους θὰ δοθῶν στοὺς παρακολουθήσαντας τὶς ὁμιλίαι πιστοποιητικὰ ἀκροάσεως. Ἡ συνδρομὴ ὁρίσθη εἰς 25 δρχ. κατὰ μῆνα, οἱ καθηγηταὶ προσφέρουν τὴν διδασκαλίαν των δωρεάν. Οἰκονομικῶς ἡ Σχολὴ εἶνε αὐτάρκτης καὶ ἡ μικρὰ ἐπιχορήγησις τοῦ Ὑπουργείου θὰ χρησιμεύσῃ γιὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ δελτίου τῆς Σχολῆς, ὅπου θὰ δημοσιευθοῦν ἐν συνόψει αἱ ὁμιλίαι τῶν καθηγητῶν.

Γιὰ τὸ ἐπόμενο ἐτος δὲν ἐλήφθησαν ἀκόμη ὥριμα ἀποφάσεις, πάντως εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ διδασκαλία τοῦ 37 - 38 θὰ εἴναι πολὺ πλέον πλήρης, καὶ μετὰ τὸν καιρὸ θὰ μπορέσῃ ἡ Σχολὴ νὰ ὁλοκληρώσῃ τὸ πρόγραμμά της σύμφωνα μετὰ τὶς ἀνάγκας τῆς χώρας.

Καλλιτεχνικὴ Κίνησις

Αὐτὸν τὸν μῆνα εἶχαμε τὰς ἐκθέσεις τῶν κυρίων Δριλίγγου, Δεστούνη Ἀξελῶ καὶ Μηταράκη καὶ τῆς Δος Νέλλης Κυριακοῦ. Τὸ νὰ διασχίξῃ κανεὶς βιαστικὰ τὶς αἰθουσὰς τῶν καλλιτεχνικῶν ἐκθέσεων καὶ νὰ κρατῇ στὸ πόδι σημειώσεις δὲν εἶναι βέβαια ὁ καλύτερος τρόπος διὰ νὰ γράφῃ κανεὶς τὰς ἐντυπώσεις του. Μ' ὅλα ταῦτα ἐπειδὴ περὶ ἐντυπώσεων πρόκειται ἀρκεῖ καμμιά φορὰ μιὰ ματιὰ διὰ νὰ ἔχει κανεὶς μιὰ ἀρκετὰ σαφῆ ἰδέαν ἂν μιὰ ἐκθεσις εἴναι καλὴ ἢ ὄχι. Καὶ πρώτη ἀπὸ ὅλες μᾶς ἐκίνησε τὸ ἐνδιαφέρον ἡ νεαρὰ καλλιτέχνης Νέλλη Κυριακοῦ μετὰ τὴν ἐκθεσὶν τῆς στὴν αἰθουσαν Στρατηγούλου. Ὅταν ἰδῇ κανεὶς τὴν ἐκθεσιν αὐτῆς θαυμάζει τὸν ὄγκο τῆς ἐργασίας ἢ Δις Κυριακοῦ μᾶς παρουσιάζει ἐβδομήντα περίπου ἔργα ἐλαιογραφίαι καὶ ἀκουαρέλλες ζωγραφισμένα κατευθεῖαν ἀπὸ τὴν φύσιν μετὰ μιὰ δροσιὰ καὶ μιὰ χάρι, ἀλλὰ καὶ μετὰ αἰσθημα καὶ προσόντα τεχνικά. Ἐπίσης ξεύρει νὰ χαρακτηρίσῃ κάθε τοπίον καὶ νὰ τοῦ δώσῃ τὸ τοπικόν του χρῶμα καὶ ὅταν ζωγραφίζει Ἀττικὴ εἶναι Ἀττικὴ, ὅπως ἡ Μύκονος ξεχωρίζει μετὰ τὸν ἰδικὸν τῆς χαρακτῆρα καὶ ἡ Κρήτη μετὰ κάποια ἰδιαίτερη προσοχὴ ἀποδοσμένη διότι εἶναι ἡ ἰδιαίτερα τῆς πατρίδας. Θὰ ἐφοβούμεθα ὅπως συνήθως συμβαίνει πῶς ἡ νεαρὰ καλλιτέχνης

Νέλλη Κυριακοῦ: Στὸ δάσος.

θὰ θεωρῇ ἴσως τὸν ἑαυτὸ της **φτασμένο** καὶ ὅτι δὲν ἔχει τίποτα ἄλλο νὰ ἀναζητήσῃ ἀπὸ τὴν τέχνην της, ἀλλὰ τὰ ζωηρὰ μάτια τῆς ζωγράφου ἐκφράζουν μιὰ ἀνησυχία καὶ ἐπίγνωσι τοῦ σοβαροῦ ἔργου ποὺ ἔχει ἀναλάβει, νὰ γίνῃ μιὰ ἡμέρα ζωγράφος μετὰ ὅλην τὴν βαθειὰ σημασία αὐτῆς τῆς λέξεως.

Στὴν ἴδια αἰθουσα ἐκθέτει μετὰ τὴν Δδα Κυριακοῦ ὁ κ. Ἀξελός. Νὰ εἶναι ἄνθρωπος ποὺ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ζωγράφος καὶ ἔγινε... τραπεζίτης. Ἀπὸ τοὺς ἐξήντα περίπου πίνακές του ἐλαιογραφίαι, παστέλ καὶ σχέδια ξεχωρίζουν οἱ προσωπογραφίαι γνωστῶν Ἀθηναίων καθὼς ἐπίσης τὸ λιμάνι τοῦ Πειραιῶς μετὰ τὰ χρώματά του καὶ τὸν χαρακτῆρα του, τὴν κίνησιν καὶ τὴ ζωὴ. Ὁ κ. Ἀξελός εἶναι ἕνας ζωγράφος ποὺ ζωγραφίζει τὶς ὥρες τῆς σχολῆς ὅταν τοῦ μένει καιρὸς καὶ δι' αὐτὸ μερικὲς μικρὲς ἀδυναμίες προέρχονται ἀπὸ ἔλλειψιν ἐντατικῆς ἐργασίας ποὺ ἀπαιτεῖ ἡ τέχνη ἐν γένει. Ὁ κ. Δεστούνης ὁ γνωστὸς καλλιτέχνης τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου ἀνεκάλυψε τελευταίως καὶ ἐντελῶς τυχαίως ὅτι εἶναι ζωγράφος. Πράγματι ὁ κ. Δεστούνης δὲν στερεῖται προσόντων ζωγραφικῶν ἂν κρίνωμεν ὑπὸ τὰ τοπεῖα του καὶ μίαν αὐτοπροσωπογραφίαν του καθὼς καὶ ἀπὸ τῆς θαλασσογραφίας του. Φυσικὰ ἕνα καλλιτεχνικὸν ποὺ ζωγραφίζει γιὰ νὰ περάσῃ τὴν ὥρα του δὲν μπορούμε νὰ τὸν κρίνωμε αὐστηρῶς ἀλλὰ μᾶλλον θαυμάζομε τὴν φυσικὴν εὐκολίαν στὸ σχέδιο καὶ στὸ χρῶμα ποὺ παρουσιάζει. Πρὸ πάντων μερικὰ θέματα, ὅπως ἡ τοιγὰν καὶ τὸ παιδί, νομίζε κανεὶς πῶς εἶναι ἔργον ἀγρίου ζωγράφου. Στὶς θαλασσογραφίαις ὁ κ. Δεστούνης φαίνεται νὰ ἔχῃ ἰδιαίτερα ἀγάπην καὶ ἂν θέλῃ νὰ μελετήσῃ τὴν θάλασσαν κατευθεῖαν ἀπὸ τὴν φύσιν ὅπως ἔκομε διὰ τὰ τοπεῖα

Νέλλη Κυριακοῦ: Προσωπογραφία.

φαντάζομαι ότι εις αυτό το είδος θά ευδοκίμηση περισσότερο:

Ο κ. Φριλίγγος εξέθεσε στον Παρνασσό έλαιο-γραφίες ως επί το πλείστον. Τα περισσότερα έργα είναι πιστή αντιγραφή της φύσεως με την καλή της σημασία αλλά έχει και έργα όπως η «Ρομαντάδα» το «Δουλάκι» και άλλα που ξεφεύγουν από τον ρεαλισμό της τέχνης, και όπου οι λεπτομέρειες υποχωρούν και ο ζωγράφος αφίνεται ελεύθερος στην φαντασία του και ζωγραφίζει την ψυχή των πραγμάτων που βλέπει. Αυτό το είδος ύπνου, άνθρωπο που κατέχει όλα τα μυστικά της τέχνης του, ώστε να φθάση εις αυτήν την απλοποίησι και με λίγες γραμμές και λίγο χρώμα να μάς ικανοποιεί τελείως, πράγμα που νομίζω πως ο κ. Φριλίγγος το έχει κατορθώσει.

Και τέλος ο κ. Μηταράκης είναι νέος ζωγράφος με μίαν ωραίαν συλλογήν από τοπεία και θαλασσογραφίες. Ο κ. Μηταράκης έχει αισθητικήν που τον βοηθεί και στην σύνθεσι και στο χρώμα και αν όλα τα έργα του δεν ήταν ζωγραφισμένα μέσα στον ίδιο τόνο χρώματος και φωτισιάσεως, πράγμα που παρουσιάζει καταφανή μονοτονία και που δεν υπάρχει στην φύσι, φαντάζομαι πως το έργο του θα παρουσίαζε ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Θα ήτο παράληψις να μην αναφέρωμε την έκθεσι του κ. Βικάτου στο σπουδαστήριό του στην όδον Σωκράτους. Αλλά τι να πούμε διά τον κ. Βικάτο! Είναι τόσο γνωστός και το έργο του ανεγνωρισμένον, έργο που ανήκει στην παλαιά καλή σχολή που η ζωγραφική δεν ήτο *l'art pour l'art* αλλά έπαιζε μεγάλο ρόλο και το θέμα και που η τέχνη είχε ένα σκοπό υψηλότερο.

ΑΘ. ΡΕΔΙΑΔΟΥ

Εκ μέρους της κ. Λίας Παμφίλου Φαρμακίδου, ιατρού, μάς άπεστάλη ή κάτωθι έπιστολή:

Μετά προσοχής άνεγνώσαμεν το άρθρον του αξιοτίμου συναδέλφου κ. Τ. Άνδριανάκου «Το γυναικείον πρόβλημα». Ουδείς έχέφων άρνείται τον βιολογικόν προσορισμόν του άνδρος και της γυναικός, αλλά και ουδείς υγιώς σκεπτόμενος δεν δύσεται να σκεφθῇ και να έννοήση την πραγματικήν γυναίκα, παρά ως σύντροφον, συνεργάτην, βοηθόν του άνδρος εις τον άγωνα της ζωής.

Η Έλληνίς, τόσο εις την αρχαίαν εποχήν, όσον και εις την μετέπειτα και σύγχρονον, με την λεπτήν αντίληψιν της φυλής της, που την διακρίνει, με την κληρονομικότητά της, ή όποία την κατοχυρώνει και την διατηρεί άπρόσβλητον από κάθε έκφυλισμόν, δεν παύει ν' άντιλαμβάνεται τον σπουδαίον ρόλον, τον όποιον παίζει εις τον καθόλου βίο της. Την βλέπομε στο χωριό άπλην, σοβαράν, εργατικήν, να εργάζεται

τόσον εις το σπίτι της, να ζυμώνη, να μαγειρεύη, να ύφαινη, να ράβη. Εις το χωράφι να σύρη το άροτρον, να σπείρη, να θερίζη, να φορτώνη τα ζώα και να κουβαλάη τα γεννήματα στο σπίτικό της: με το μωρό στην σαρμανίτσα φορτωμένο στην πλάτη και γιέθοντας τη ρόκα στο χέρι.

Ο άνδρας της ταξιδεύει, ξενιτεύεται και αυτή κρατεί γερά το πηδάλιο της οικονομικής της διαχειρίσεως, ενώ μέσα στην καλύβα της ανατρέφει τα παιδιά της με την στοργήν εκείνη, ή όποία δημιουργεί την ιδανική αγάπη του Έλληνος προς την οικογένειαν.

Υπέροχος πραγματικά ο τύπος της Έλληνίδος χωρικής: Νοικοκυρά, μάνα και άνδρας συγχρόως.

Δύσκολα κάθε άλλη γυναίκα ξένης ένθνικότητας είμπορεί να έννοήση την γυναίκα αυτή που λέγεται Ρουμελιώτισσα, Ήπειρώτισσα, Μωραϊτίσσα.

Αλλά μήπως και ή άσπρη είνε όλιγώτερον αξιοθαύμαστος από την χωρικήν;

Εις το σχολείο λαμβάνει τ'ν έγκυκλοπαιδικήν της μόρφωσιν. Μανθάνει κάλλιστα τας ξένας γλώσσας. Λαμβάνει πρακτικήν μόρφωσιν. Μορφώνεται εις την μουσικήν και τας τέχνας πραγματικά και παντού επιδίδεται με σύστημα και σοβαρότητα με την άπωτέραν σκέψιν, με τον πνευματικόν της προσορισμόν εις κάθε εκδήλωσιν να βοηθήση τον άνδρα, τον σύντροφόν της.

Εις το γραφείον την βλέπομεν να εργάζεται με ύπομονήν και επιμέλειαν και σάν μέλισσα από τον μισθόν της να δημιουργή περιουσίαν και όλες τις χαρές του νοικοκυριού της.

Εις το εργοστάσιον εργάζεται και το ήμερομισθιόν της το προσφέρει στο σπίτι διότι δεν έξαρκει ο πατέρας και ο άδελφός της. Το βράδυ έπιστρέφοντας σπίτι, νοικοκυρεύει, πλέκει, με λεπτότητα και χάρι ράβει το άπλο και φθινό φόρεμά της, κάμνει τας οικονομίας της και έτοιμάζει την προίκα της.

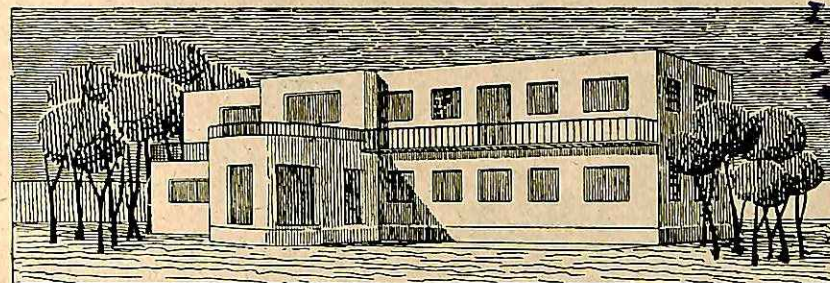
Εις το σπίτι ή Έλληνίς, τόσο στο φτωχικό όσο και στο πλουσιώτερο μέγαρο, είναι ό μαγνήτης, ό όποιος κρατεί τον άντρα της, τα παιδιά της. Η καρδιά της, πάντοτε τρυφερή, πλούσια σε αγάπη, γέλιο, γαλωσύνη, ή ιδιοσυγκρασία της λεπτή και εύστοφη, ή ψυχή της τολμηρή και γενναία, το μυαλό της πάντα ξυπνό, ό χαρακτήρ της υπερήφανος και αξιοπρεπής, την κάμουν το μοναδικό στήριγμα της άνδρικης ψυχής, το συμπλήρωμα της ζωής του άνδρος.

Η Έλληνίς δεν άγωνίζεται κατά του άνδρος, αλλά άγωνίζεται στον άγωνα της ζωής κοντά στο πλευρό του άνδρος, με τον ιδιόν της τρόπον, με την ιδικήν της έλληνικήν ψυχυσύνθεσιν.

ΛΙΑ ΠΑΜΦΙΛΟΥ ΦΑΡΜΑΚΙΔΟΥ

(*Ανατύπωσις εκ της «Βραδυής»)

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΛΙΔΟΣ

Το κτίριον του Κέντρου Προστασίας Παιδιών, το όποιον έγείρει ο Σύνδεσμος Προστασίας Βρεφών και Παιδών στο Χολαργό. Το σχέδιον έξεπόνησεν ή αρχιτέκτων κυρία Μ. Παπαζογλου.

Το "Άσυχον Προστασίας Βρεφών και Παιδών

Το κτίριο του Άσύλου Προστασίας Βρεφών και Παιδών κτίζεται άπ' την Έπιτροπή του Νηπιακού Έπιμελητηρίου Μελά, για να δωθῇ στο «Σύνδεσμο Προστασίας Βρεφών και Παιδών» να δέχεται παιδιά 3-7 χρονών.

Θά δέχεται παιδάκια μικρά, παιδάκια που ή δυστυχία των γονιών τους σ' αυτά ξεσπάει. Όντα μικρά, που ενώ τώρα μόλις αρχίζουνε τη ζωή, βρίσκονται κουρασμένα, πολύ κουρασμένα, κι έχουνε τόση ανάγκη από ξεκούραση! Ο Σύνδεσμος Προστασίας βρεφών και παιδών αυτό θέλει να κάνη. Θέλει να τα ξεκουράση, θέλει να τους δώση θάρρος, δύναμη για τη ζωή που δύσκολη ξανοίγεται μπροστά τους.

Τι προσοχή λοιπόν, τί σκέψη, τί ευθύνη χρειάζεται για το κτίριο που θά δεχθῇ αυτά τα παιδάκια, αυτά τα παιδάκια που πρέπει να ξεκουραστούν καλά, μα πολύ καλά.

Ο τόπος που θ' άνεγερθῇ το κτίριο είναι υπέροχος. Ένα μεγάλο οικόπεδο από 25.000 τετραγωνικούς πήχεις έχει διατεθῇ γι' αυτό το σκοπό στο Χολαργό. Είναι γεμάτο πεύκα καταπράσινα, κι άतिकρύζει τον Ήμηττό με τα ωραία χρώματα. Περιττό να πω πως είναι ήλιόλουστο. Ο ήλιος στην Ελλάδα δίνεται χωρίς τσιγκουνιά, και ούρανος μπλέ, διανγής χαρούμενος τη σκεπάζει.

Χώρος άφθονος λοιπόν, ήλιος λαμπρός, άέρας καθαρός διηλισμένος άπ' τα πεύκα, θέα περίφημη, χαρά παντού, ζωή παντού, τόσα καλά στοιχεία για τα παιδάκια αυτά.

Τι ευθύνη λοιπόν στον αρχιτέκτονα, τί μελέτη πρέπει να γίνη, για να μη χάσουν ούτε ένα από τα τόσο πολύτιμα αυτά στοιχεία τα παιδιά, πως πρέπει να μελετηθῇ καλά ή φόρμα, ή θέση, ή προσανατολισμός που πρέπει να πάρη το κτίριο.

Μά πάλι άλλη προσοχή για τη μελέτη. Πρέπει να τάρχουν όλα αυτά τα παιδάκια, αλλά να μη νομίζουν πως βρίσκονται στο ύπαιθρο. Θένε να νοιώθουν τον έαυτό τους σ' ένα σπίτι προστατευμένο. Πρέπει μέσα

σ' αυτό το κτίριο να αισθάνονται καλά κλεισμένα, καλά προφυλαγμένα, μα κι ελεύθερα, πολύ ελεύθερα. Πρέπει να έχουν όλη τη χαρά που θά τους δώση ή φύση, γι' αυτό το κτίριο πρέπει να είναι έτσι ώστε να μη τους κόβη την επικοινωνία μ' αυτή που πρόθυμη τα περιβάλλει. Να έχουνε όλη τη χαρά της αγάπης και της στοργής που άνθρωποι άφοσιωμένοι σ' αυτά, θά τους δίνουνε. Γι' αυτό το κτίριο πρέπει να είναι έξυπνη σ' αυτούς τους ανθρώπους, οι κινήσεις τους να είναι όσο το δυνατό λιγώτερες και να γίνονται εύκολα και άνετα. Πρέπει να έχουν τη χαρά αυτά τα παιδιά που ή σύγχρονη πρόοδος μπορεί να τους δώση, να τα κρατῇ ζεστά, καθαρά, υγιεινά. Το κτίριο πρέπει να είναι έτοιμο για να δεχθῇ όλα όσα ή σύγχρονη τεχνική μάς δίνει γι' αυτά τα παιδιά.

Τι ρόλο πρέπει να παίξῃ το κτίριο για την ευτυχία τους, τη ξεκούρασή τους και τί ευθύνη για μάς τους αρχιτέκτονες!

Μ. Π.

Ωφέλιμοι Γνώσεις

Λένε πως: Η μυρουδιά από το τσιγκισμένο γάλα έξαλείφεται όταν το ρίξωμεν, όταν είνε ακόμα στη φωτιά λίγο άλάτι.

Πως τα χαλιά, ιδίως τα γνήσια, ανατολίτικα, καθαρίζονται πολύ καλά με νερό και σαπούνι. Μετά το πλύσημο πρέπει να ξεβγαλθούν καλά και να στεγνώσουν στον άέρα. Οι ντελβέδες του καφέ (στεγνόμενοι) καθαρίζουν τα σκούρα χαλιά.

Οι καμμένες κατασρόλες καθαρίζονται σάν τις άφίωμεν επί 3 ήμερες σε άλησσίβα. Κατόπιν τη ζεσταίωμε, τρίβομε με δρυκτό σαπούνι και με μία κουταλιά ξέδι.

Ένας καλός τρόπος για να σκεπάζομε άεροστεγώς τα βάξα με τις μαρμελάδες είνε ό εξής: Όταν τα βάξα είνε ζεστά ακόμα, τα σκεπάζομε με χαρτί που διαβρέσαμε με άσπράδι αυγού, το τεντώνομεν όσο μπορούμε, το προσαρμόζομε σφιγγοντας στο γυαλί για να κολλήση καλά.

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Μύρας 'Αλόη. «Στὸ 'Επαρχιακὸ Παρθενωγυεῖο». — Παίρνοντας στὰ χέρια μου τὸν κομπό τόμο, μὲ τὸ ἀπλὸ ὅσο καὶ καλοτυπωμένο ἐξώφυλλο, νόμιζα ὅτι θὰ διάβαζα κάτι τὸ συνειδημένο, τίποτα σκάνδαλο σ' ἓνα Παρθενωγυεῖο, ἢ κοινὲς ιστοριοῦλες πολὺ περισσότερες, πού ἡ συγγραφεὺς μοῦ ἦταν πολὺ λίγο γνωστὴ ἀπὸ λογοτεχνικὲς τῆς ἐργασίας.

Μὰ ἦταν ἀρκετὸ νὰ διαβάσω δυὸ τρεῖς σελίδες τοῦ «'Επαρχιακοῦ Παρθενωγυεῖου», γιὰ ν' ἀλλάξω ριζικὰ γνώμη. Ἡ ἀπλὴ ἀρχικὴ μου περιέργεια, μεταβλήθηκε γρήγορα σ' ἐνδιαφέρον, τὸ ἐνδιαφέρον σ' ἐνθουσιασμό, ἓνας δροσερὸς ἐνθουσιασμός, πού μὲ γέμισε σὰν προχώρησα στὸ ὅλο νειῶτα, γοητεία, κοριτσιίστικη τρυφερότητα καὶ χάρι, στὸ γεμάτο χιοῦμορ αὐτὸ βιβλίον.

Καὶ τὶ δὲ μᾶς λέει ἡ δ. 'Αλόη στὸ τρισαχαιτωμένο βιβλίον τῆς! θυμίζει, σ' ἐμᾶς τοὺς μεγαλύτερους, τὰ χρόνια τοῦ θρανίου, καὶ μιὰ νεανικὴ πνοὴ χαϊδεύει, στὸ διάβασμά του, τὴν ψυχὴ. Τὶ ζωντάνεια στὶς σκηνές, τὶ καλλιτεχνικὴ συγκίνηση, τὶ ἀπλότης θαυμαστή! Τὰ κορίτσια τοῦ βιβλίου, τὰ βλέπεις ὁλοζώντανα, χειροπιαστὰ μπροστά σου! 'Αγανακτεῖς μὰ καὶ λυπᾶσαι τίς δασκάλες, τίς κλασσικὲς καὶ «ἄχαρες» αὐτὲς δασκάλες, ζεῖς σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα, πού σὲ τραβάει νὰ ζήσης μέσα κεῖ, θέλεις δὲν θέλεις, ἢ συγγραφεὺς, γεμάτη πείραγμα, ντόρους, θλίψη καὶ τρυφερότητα, στὸν περιέργο καὶ μυστηριώδη κόσμο ἐνὸς κοριτσιοῦ.

Πόσα πράγματα πού καὶ μεῖς σκεφθήκαμε καὶ ζήσαμε, μὰ πού δὲν τὰ προσέξαμε, δὲν μᾶς τὸ φέρνει

στὴν ἀντίληψή μας ἡ δ. 'Αλόη. Τὰ τραγούδια καὶ τὰ ποιήματα στὴν καθαρεύουσα, ἡ περιγραφή τοῦ σχολείου, τὶ σπαρταριστὰ καὶ περίτεχνα στὴν ἀπλότητά τους! Διάβασα δυὸ φορές τὸ βιβλίον, κ' εὐχαρίστως τὸ διαβάζω καὶ τρίτη. Τὶ σᾶς λέει, ἔξαφνα, ἡ συγγραφεὺς τῆς «μυθιστορίας»; (σελ. 46). Τὶ ἀπλὰ ἐκφράζει ἡ 'Αλόη μεγάλες ἀλήθειες. Λέει: «Θλιβερὲς σκέψεις γέμισαν τὸ κεφάλι μου. Κύτταξε κεῖ! 'Ότι ἄρχισαν νὰ γίνονται προσωπικότητες οἱ φίλες μου, καὶ πάψανε νὰ εἶναι καλές. Στὴ σελ. 57 τὶ συγκινητικὰ παιδιαστικὴ ἢ λατρεία τῆς ἀχτίδας.

Μὰ καὶ ἡ ἐκδρομὴ (σελ. 130) κλασσικὴ στὴν ἀστεία περιγραφή τῆς. Θὰ μπορούσα ν' ἀναφέρω πολλὰς τέτοιες σελίδες, ἀνώτερες ἢ μιὰ τῆς ἄλλης. Πού καὶ ποῖ, ἀτνεῖ λίγο ἢ ἀφήγηση, μὰ γιὰ πολὺ λίγο μόνο.

Στὴν ἡμερομηνία τῆς ἄλλης ἡμέρας, θὰ κινηθῇ πάλι τὸ ἐνδιαφέρον, καὶ πάλι τὸ γέλιο αὐθόρμητα κ' ἀβίαστα θα λάμψη στὰ χεῖλη, ὅπως καὶ πάλι θὰ λυπηθῇς τὰ βασανισμένα αὐτὰ παιδιὰ, στὸ σχολεῖο μὲ τὰ «ἐτοιμόρροπα ταβάνια», ὅπου θὰ περάσουν «ὅλα τους τὰ χρόνια, μιὰ διαρκῶς ἀγέλαστη ζωὴ. Θὰ βλέπουνε τὴν ἀνοιξὴ ἀπὸ τὸ ἄνθισμα μόνο τῆς μουριᾶς στὸ περιβόλι...» (σελ. 155). Ἡ δ. 'Αλόη ἔγραψε ἓνα βιβλίον, γιὰ τὸ ὅποιο θὰ ἦταν ὑπερήφανος καὶ «παλαίμαχος» λογοτέχνης ἀκόμα. Θὰ διαβαστῇ - καὶ διαβάζεται - πολὺ, γιὰτὶ κοντὰ στὰ τόσα του χαρίσματα, εἶναι καὶ τὸ μοναδικὸ στὴν Ἑλληνικὴ λογοτεχνία πού ἀναφέρει ἀποκλειστικὰ γεγονότα τῆς σχολικῆς ζωῆς.

Καὶ δὲν εἶναι τὸ εἶδος αὐτὸ τὸ πειρὸ εὐκόλο. 'Ατομικῶς γιὰ μένα - καὶ πολλοὶ θὰ συμφωνήσουν μαζί μου, εἶναι τὸ δυσκολώτερο.

Ε. ΚΥΠΡΙΑΔΟΥ Φιλολόγος

Ὁ χορὸς τοῦ 'Εθνικοῦ Λυμβουζίου

Μὲ μεγάλη ἐπιτυχία διεξήχθη φέτος ὁ χορὸς τῶν μετεμφιεσμένων κεφαλῶν τοῦ Ε. Σ. Ε. στὶς αἰθουσες τοῦ ξενοδοχείου τῆς Μεγ. Βρετανίας, τόσος ἦταν ὁ κόσμος πού ὁ κ. Στυρ. Μελάς, μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν βραβείων ἔλεγε: 'Απὸ τὴν πολλὴ ἐπιτυχία παρ' ὀλίγο ν' ἀποτύχη αὐτὸς ὁ χορὸς.

'Ορατὸς κόσμος, πολὺ κέφι, καὶ τὸ σπουδαίον τερο: πολλὰ στολισμένα κεφάλια, καὶ ὄχι στολισμένα οἰκεῖ καὶ ὡς ἔτυχε, ἀλλὰ μ' ἐκλογὴ ἐσκεμμένη. Ἐβλεπε, στὰ κεφάλια αὐτὰ μιὰ καλλιτεχνικὴ προσπάθεια, μιὰ ἀντίληψι τέχνης, ὕψους, μιὰ αἰσθητικὴ φροντίδα. Ἡ κάθε μιὰ διάλεξε τὶ ἐπῆγαινε στὴν ὁμορφιά τῆς, στὸν τύπο τῆς, καὶ οἱ διαφορὲς Κινέζες, Οὐγγαρέζες, Ρωσίδες, Τυρολέζες, κυρίες μὲ τὰς καμελίαις, Μαχαργιάδες, Πομπαδοὺρ κλπ. κλπ. ἦσαν πλέον ἢ ἐπιτυχεῖς, καὶ ἡ εὐθυμὴ νότα πού ἔδωκαν στὸ χορὸ, συνετέλεσε πολὺ στὴν ἐπιτυχία του.

Τὸ πρῶτον βραβεῖον, ἓνα ὥραιότατο ρολογάκι, ἐπῆρεν ἡ δεσπ. 'Ορλώφ μὲ κεφάλι Αἰγυπτίας, καὶ τὸ δεύτερο, ἓνα κομπὸ βαποριζατέρ, ἡ δεσπ. Πολυχρο-νιάδου ὡς ὥραιος τύπος 'Ιαπωνέζας.

'Ο χορὸς αὐτὸς πού δίδεται κάθε χρόνο, θ' ἀποτελέσει μὲ τὸν καιρὸ ἓνα καλλιτεχνικὸ γεγονός στὴν 'Αθηναϊκὴ κοινωνία γιὰτὶ θὰ δώσῃ ἀφορμὴ στὶς κυρίες, δεσποινίδες ἀλλὰ καὶ στοὺς κυρίους νὰ παρουσιάσουν ἐκάστοτε κατὶ αἰσθητικὸ, πού θὰ τὸ ἔχουν μελετήσῃ προηγουμένως καὶ πού θὰ εἶναι μιὰ δική τους καλλιτεχνικὴ προσπάθεια, κατὶ ὄχι ἔξωτερικό ἀλλὰ μιὰ ἐκδήλωσι ἐσωτερικῆς αἰσθητικῆς. 'Υπ' αὐτὴν τὴν ἐποπὶν ὁ χορὸς τοῦ Ε. Σ. Ε. θὰ παρέχῃ στοὺς χορευτὰς μιὰ καλλιτεχνικὴ αἰσθητικὴ ἀπό τὴν ὁποία εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ βγῇ κατὶ καλὸ καὶ θὰ μορφώσῃ τὴν καλαισθησίαν πού εἶναι πάντοτε σημεῖον πολιτισμοῦ.

Τὸ Ε. Σ. Ε. εὐχαριστεῖ διὰ τῆς «'Ελληνίδος» τίς κυρίες καὶ τοὺς κυρίους τῆς ἐπιτροπῆς πού εἰργάσθησαν μὲ τόσον ζήλον ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ χοροῦ. Χάρις στὴν ἐπιτυχία αὐτὴ θὰ μπορέσῃ τὸ Ε. Σ. Ε. νὰ προχωρήσῃ στὰ κοινωνικὰ καὶ φιλόπονα ἔργα πού ἔχει ἀναλάβει.

ΟΔΗΓΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΘΝ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Χρήσιμος γιὰ κάθε ὀργάνωσι γιὰ κάθε ἐπιχείρησι καὶ ἰδιώτη.

10 ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 10

Πωλεῖται εἰς τὰ κεντρικὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ εἰς τὰ γραφεῖα μας.

Καίνας Νιωτάκι - Μουντάκι. Δειλοὶ Παλμοί. 'Αθήναι 1936. — Ἡ συλλογὴ αὐτὴ ποιημάτων ἀφιερωμένη μὲ συγκινητικὸς στίχους στὴ μνήμη τῶν γονέων τῆς ποιητρίας δείχνει ὄχι μόνον καλλιτεχνικὸ γοῦστο, ἀλλὰ ἡ ἐμπνευσι καὶ χάρι. Ἡ Κρήτη εἶναι συχνὰ τὸ θέμα τῆς ἐμπνεύσεώς της.

«Τρισένδοξη πατρίδα μου, κ' ἂν εἶμαι μακριὰ σου
«Καὶ ἂν διαβαίνουν οἱ καιροὶ κ' ἂν περνοῦν οἱ χρόνοι
«Πάντα μ' ὑπερφάνεια προσφέρω τ' ὄνομά σου.
«Γιὰτὶ στῆς δόξας τὰ χαρτιὰ εἶσαι τρανὴ καὶ μόνη!

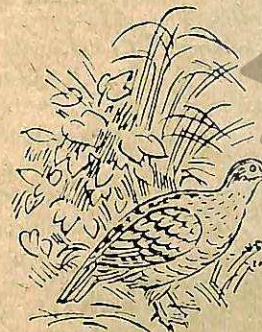
'Επίσης τὰ ποιήματα «Στὴν ἐκκλησοῦλα» «Σὲ ἀγαπῶ» καὶ ἄλλα εἶνε μὲν γραμμένα σὲ θλιβερὸ τόνο, μᾶς φανερώουν ὅμως τὴ πονεμένη καρδιά πού ζητεῖ παρηγορίαν στοὺς στίχους αὐτοῦς.

'Ελήφθη στὰ γραφεῖα μας τὸ καταστατικὸν τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου Γυναικῶν πού συνετάχθη τὸ πρῶτον στὴ Οὐάσιγκτῶνα τὸ 1888 καὶ ἀναθεωρήθηκε τὸ φθινόπωρον τοῦ 1936 στὸ Ντουμπρόβνικ.

'Ὡς εἰσαγωγὴ γράφει τὸ καταστατικὸν αὐτὸ τὰ ἑξῆς: 'Ημεῖς αἱ γυναῖκες ὄλων τῶν ἐθνῶν, πιστευοῦσαι εὐλακρινῶς ὅτι ἡ εὐδαιμονία τῆς ἀνθρωπότητος θὰ πραγματοποιηθῇ διὰ μιᾶς μεγαλειτέρας ἐνότητος σκέψεων, αἰσθημάτων καὶ βλέψεων καὶ ὅτι ἡ ὀργανωμένη δράσις τῶν γυναικῶν θὰ εἶναι τὸ καλύτερο μέσον διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς εὐημερίας τῆς οἰκογενείας καὶ τοῦ κράτους, δηλοῦμεν ὅτι ἐνωθήκαμεν εἰς μίαν συνομοσπονδίαν ἐξ ἐργατιδῶν ὄλων τῶν φυλῶν, ὄλων τῶν ἐθνῶν, ὄλων τῶν θρησκειῶν, ὄλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων, ἔχουσαι ὡς σκοπὸν νὰ διαδόσωμεν εἰς τὴν κοινωνίαν τὰ ἥθη, τοὺς νόμους καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Χρυσοῦ Κανόνος.

«Κάμε γιὰ τὸν πλησίον σου ὅ,τι θέλεις νὰ κάμῃ ἐκεῖνος γιὰ σένα».

Joseph Olivier: Notes d'un Gironvague Voyages en sud—Europe 1921—1922 Paris—editions Eugene Figuière. 'Ο συγγραφεὺς ἐταξίδευσε στὴ μεσημβρινὴ Εὐρώπῃ καὶ ἀφιερώνει ἀρκετὰς σελίδες τοῦ ὥραιου αὐτοῦ βιβλίου στὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποῖαν εἶδε μὲ μάτια ποιητοῦ.

Μέριμνα διὰ τὰ ἀνάπηρα παιδιά. Πρωτοβουλία τοῦ Ροτεριανοῦ ὁμίλου κατηγόρησεν ἐπιτροπὴ ἐκ κυριῶν μὲ σκοπὸν τὴν προστασίαν τῶν ἀναπήρων παιδιῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη θὰ φροντίσῃ νὰ εἰδοποιηθοῦν οἱ γονεῖς οἵτινες θὰ προσέρχωνται μὲ τὰ ἀνάπηρα τέκνα τῶν, θὰ καταγράφονται καὶ κατόπιν ἐξετάσεως ἀπὸ εἰδικὸν ἱατρὸν θὰ προμηθεύουν εἰς αὐτὰ τὰ κατάλληλα μηχανήματα διὰ νὰ ἀνακουφίζονται τὰ δυστυχῆ αὐτὰ πλάσματα. Μεγάλην ὑποστήριξιν ὑπεσχέθη εἰς τὴν ὥραίαν αὐτὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Ροτεριανοῦ ὁμίλου ὁ γνωστὸς διὰ τὰ φιλελληνικά του αἰσθήματα καὶ τὰς πολλαπλάς του ἐνδείξεις κ. Archer διευθυντὴς τῆς ἐν Ἀθήναις Near East. Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἐξελέγη ἡ κυρία Ἀθ. Ρεδιάδου.

ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀρχιεπισκόπου τοῦ Οὐεστμίνστερ θὰ συνέλθῃ στὸ Λονδίνο τὸν ἐρχόμενον Ἰούλιον Διεθνὲς Συνέδριον Καθολικῶν νοσοκόμων. Μεταξὺ τῶν ὑπὸ συζήτησιν θεμάτων θὰ εἶναι καὶ τὰ ἑξῆς: «Ἡ ἀποστολικὴ δρᾶσις τῆς νοσοκόμου, ἡ πνευματικὴ μόρφωσις—ἡ κοινωνικὴ ἀγωγή καὶ μόρφωσις—ἡ ἠθικὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ μόρφωσις. «Στὸ συνέδριον αὐτὸ θὰ λάβουν μέρος ἀντιπροσωπεῖς ἀπ' ὅλον τὸν κόσμον.

Αἱ γυναῖκες στὴ Νορβηγικὴ Βουλὴ. Ἄν καὶ μία μόνον γυναῖκα παρακάθεται σήμερον στὸ Νορβηγικὸ Κοινοβούλιον, 22 ἐν τούτοις ἐβγήκαν στίς ἐκλογὰς ὡς ἐπιλαβοῦσαι, πού κατὰ τὸν νόμον καλοῦνται νάντικαταστήσουν βουλευτὰς παραιτημένους, ἀσθενοῦντας ἢ καὶ ἀποθανόντας.

Στὸ Ὑπουργεῖο τῆς Δικαιοσύνης τοῦ Βελγίου συνεκλήθη μιὰ ἐπιτροπὴ πού θὰ ἐπιληφθῇ τῇ μεταρρύθμισι τοῦ ἐλέγχου τῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν, ἐπίσης θ' ἀσχοληθῇ μὲ ζητήματα τοῦ μορφωτικοῦ κινηματογράφου. Τέσσαρα μέλη τοῦ Ἑθν. Συμβουλίου τῶν Βελγίων συμμετέχουν τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς.

Ἡ Νορβηγικὴ Κυβέρνησις εὐχέτησεν ἕνα σχέδιον νόμου γιὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς νοικοκυρικῆς μορφώσεως. Ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας θὰ ὁργανωθῇ εἰδικὴ ὑπηρεσία πού θ' ἀσχοληθῇ μὲ ὅλα τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ ζήτημα αὐτὸ προβλήματα. Ἡ κυρία Δίνα Λάρσεν, πού εἶχεν ὁργανώσει τὸ κρατικὸν διδασκαλεῖο γιὰ τὴ μόρφωσιν καθηγητριῶν οἰκοκυρικῶν σχολῶν, διωρίσθη ὡς κυβερνητικὴ τεχνικὴ σύμβουλος γιὰ τὰ ζητήματα τῆς οἰκοκυρικῆς μορφώσεως.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης δι' ἐγγράφου τοῦ πρὸς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν, ἀνακοινεῖ ὅτι ἡ σὺνφρονιστικὴ μας νομοθεσία περιέλαβε διάταξιν, καθ' ἣν εἰς τὸ προωπικὸν τῶν γυναικείων φυλακῶν δύνανται νὰ περιληφθοῦν καὶ μοναχαί.

Εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου—τονίζεται—τὸ ἐσωτερικὸν προσωπικὸν τῶν γυναικείων φυλακῶν ἀποτε-

λεῖται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ καλογραίας, αἱ ὁποῖαι ἐκρίθη ὅτι εἶνε αἱ πλέον κατάλληλοι διὰ τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν κρατουμένων γυναικῶν.

Κατόπιν συνεργασίας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Διοικητοῦ τῆς Πρωτεύουσας μὲ τὸν Σύνδεσμον τοῦ Παιδικοῦ Κινηματογράφου, τοῦ ὁποῦ το πλέον δρῶν μέλος εἶνε ἡ κ. Ρίτσα Κορομηλά, ἀπεφασίσθη ἡ ἀγορὰ εἰδικοῦ αὐτοκινήτου μὲ συσκευὴν ἡχητικοῦ κινηματογράφου γιὰ τὴν ψυχαγωγίαν καὶ ἐκπαίδευσιν τῶν παιδιῶν τοῦ λαοῦ. Ἡ ἐναρξίς τοῦ τοιοῦτου λαϊκοῦ παιδικοῦ κινηματογράφου θ' ἀρχίσῃ, ὡς ὑπολογίζεται, περὶ τὰ μέσα Ἰουνίου καὶ θὰ διαρκέσουν οἱ παραστάσεις καθ' ὅλον τὸ καλοκαίρι στίς πλατεῖες τῶν λαϊκῶν συνοικιῶν. Ὁ κ. Κ. Κοτζιάς ὁμιλῶν ἐν προκειμένῳ ἐδήλωσεν ὅτι ἡ ἐναρξίς τῆς λειτουργίας τοῦ παιδικοῦ κινηματογράφου ἐν ὑπαίθρῳ ἀποτελεῖ ἐν ἐκ τῶν ζητημάτων τῆς γενικωτέρας προσπάθειας τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους κ. Ι. Μεταξᾶ ὑπὲρ τῆς διαπαιδαγωγώσεως καὶ ψυχαγωγίας τοῦ παιδιοῦ, ἐρχεται δὲ ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὰς λαϊκὰς Συναυλίας καὶ τὰς ἀνὰ ἐκάστην Τετάρτην διδομένας λαϊκὰς Θεατρικὰς παραστάσεις. Δέον νὰ σημειωθῇ—ἐτόνισεν ὁ κ. Κ. Κοτζιάς—ὅτι αἱ τοιοῦται κινηματογραφικαὶ παραστάσεις ὅχι μόνον δὲν θίγουν τὰς ἡδὴ κινηματογραφικὰς ἐπιχειρήσεις ἀφοῦ θὰ δίδονται μόνον δι' ἀνηλίκους μὴ δικαιουμένους νὰ εἰσέλθουν εἰς κινηματογράφους καὶ εἰς ὥρας μὴ θυγούσας τὰς κινηματογραφικὰς ἐπιχειρήσεις ἀλλὰ ὅπως ἀντιθέτως ἐνισχύουν ἐμμέσως αὐτοὺς διὰ τῆς εὐρυτέρας διαδόσεως τοῦ κινηματογράφου.

Τὸ Ἑθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἀγγλίδων διοργανώνει ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς στέψεως τοῦ Βασιλέως μιὰ γενικὴ συνάθροισιν γιὰ τὴν 6 Μαΐου. Θὰ ἐπακολουθήσῃ γεῦμα πρὸς τιμὴν τῆς λαίδης Ἀμπερντίν γιὰ νὰ ἐορτασθῇ ἡ μακροχρόνιος προεδρεία τῆς τοῦ Διεθν. Συμβ. Γυναικῶν καθὼς καὶ ἡ ἐπέτειος τῶν 80τῆς χρόνων. Ἐπίσης διοργανώνει μιὰ διεθνή Συνέλευσιν τὸ Ἑθν. Συμβούλιον τῶν Γαλλίδων ἀπὸ 27—30 Ἰουνίου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Διεθνoῦς Ἐκθέσεως τῶν Παρισίων.

Κατ' αὐτὰς ἀνοίγει στὸ Παρίσι Γυναικεῖα Ἐκθεσις Καλῶν Τεχνῶν στὸ Μουσεῖον Jeu de Paume πού ἔθεσε στὴ διάθεσιν τῶν ὁργανητριῶν ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις. Στὴν ἐκθεσιν αὐτὴν μποροῦν νὰ λάβουν μέρος καλλιτέχνιδες ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἡ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου γιὰ τὴ γυναικεῖα ψήφῳ στὴ Βραζιλία, στὴν ὁποία ὀφείλεται ὅτι οἱ γυναῖκες τοῦ μεγάλου αὐτοῦ νοτιοαμερικανικοῦ κράτους ἔχουν ἤδη τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου, ἐξελέγη ὡς πρώτη γυναῖκα, μέλος τοῦ κοινοβουλίου. Ἀρκεταὶ γυναῖκες εἶνε ἐκεῖ δήμαρχοι καὶ πρόεδροι κοινοτήτων.

Ἀπὸ τὴν Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν. Δέκα ἐπτὰ γυναῖκες ἀντιπροσωπεύουσιν 16 χῶρες λαμβάνουν μέρος στίς ἐθνικὰς ἀποστολὰς τῆς Συνελεύσεως. Δύο ἐξ αὐτῶν εἶνε ἀντιπρόεδροι Ἐπιτροπῶν καὶ μία εἶνε ἐισηγήτρια. Δέκα τέσσαρες γυναῖκες ἀντιπροσωπεύου-

σαι 12 χῶρες συμμετέχουν τῆς Διεθνoῦς Διασκέψεως Ἑργασίας. Κατόπιν αἰτήσεως μερικῶν κυβερνήσεων ἀπεφασίσθη νὰ τεθῇ στὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς φετεινῆς Συνελεύσεως τὸ ζήτημα τῆς πολιτικῆς καὶ ἀστικῆς θέσεως τῆς γυναίκας.

Ἀφ' ἐτέρου προτίθεται τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἑργασίας νὰ κάμῃ μιαν εὐρεῖαν ἔρευναν γιὰ τὴν οἰκονομικὴν θέσιν τῆς ἐργαζομένης γυναίκας.

Ἡ κ. de Palencia πού ἀντιπροσώπευεν ὡς τώρα τὴν Ἰσπανίαν στὴ Γενεύη, διωρίσθη ἤδη πρέσβειρα στὴ Σουηδία. Κατὰ τὴν ἀφίξιν τῆς στὴ Στοκχόλμην εὐρέθη ὅτι ὁ τέως πρεσβευτὴς ἦταν ὁπαδὸς τῆς κυβερνήσεως τοῦ στρατηγοῦ Φράγκο καὶ ἠρνήθη νὰ κενώσει τὸ μέγαρον ὅπου εἶνε ἐγκαταστημένη ἡ Ἰσπανικὴ Πρεσβεῖα.

Στὸ Κογκρέσο (τῇ Βουλῇ) τῶν Ἦν. Πολιτειῶν παρακάθονται ἤδη πέντε γυναῖκες πού ἐξελέγησαν κατὰ τίς τελευταῖες βουλευτικὰς ἐκλογὰς.

Ἡ Ρουμανικὴ Κυβέρνησις ἀπένειμεν εἰς τὴν κ. Θεώνην Δρακοπούλου (Μυρτιώτισσαν) παράσημον πνευματικῆς ἀξίας καὶ γραμμάτων γιὰ τὴ λομπρὰν ἀπόδοσιν τῶν στίχων τῆς κομῆσεως ντὲ Νοαίγ. τὴν ὁποίαν διεκδικεῖ καὶ ἡ Ρουμανία.

Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Μεξικοῦ ἔστειλε τὴν πρῶν διδασκάλισσαν Palma Guillen, πού ἦταν ὡς τώρα πρέσβειρα στὴ Κολομβία, ὡς διπλωματικὴν τῆς ἀντιπρόσωπον στὴ Δανία.

Ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις μελετᾷ κατ' αὐτὰς ἕνα νομοσχέδιον πού μεταρρυθμίζει τὸ οἰκογενειακὸν δίκαιον, πού δὲν φαίνεται ὅμως νὰ ἐπιδοκιμάζεται ἀπὸ τίς γυναικεῖες ὁργανώσεις πού ζητοῦν ν' ἀρθῇ ὁ περιορισμὸς, κατὰ τὸν ὁποῖον μπορεῖ ὁ σύζυγος ν' ἀπαγορεύῃ στὴ γυναῖκα τοῦ τὴν ἐξάσκησιν ἐνὸς ἐπαγγέλματος, ἐάν, κατὰ τὴ γνώμη του, τὸ ἀπαιτῇ τὸ καλὸν τῆς οἰκογενείας. Πάντως ὅμως θὰ θεωρηθῇ ἡ υἱοθέτησις τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ὡς ἕνα βῆμα πρὸς τὰ ἔμπροσ.

Ἡ Α. Β. Υ. ἡ *πριγκίπισσα* Αἰκατερίνη ἀνέλαβε τὴν προεδρίαν τῆς Ἑταιρείας Προστασίας τῶν Ζώων.

Κατὰ τίς τελευταῖες βουλευτικὰς ἐκλογὰς στὸ Βέλγιον ἐξελέγησαν τρεῖς γυναῖκες γιὰ τὴ γερούσια καὶ δύο γιὰ τὴ βουλὴ.

Καὶ στὴ Σουηδία εἶχαν ἐπιτυχίαι οἱ γυναῖκες στίς τελευταῖες βουλευτικὰς ἐκλογὰς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν γυναικῶν βουλευτῶν ἀπὸ πέντε ἔγινε δέκα. Ἡ κ. Kerstin Hesselgren, ἡ ἀρχηγὸς τῶν γυναικῶν τῆς Σουηδίας, πού ἀνῆκεν ὡς τώρα στὴ γερούσια εἶνε σήμερον μέλος τοῦ κοινοβουλίου.

Στὴ Δανία ἐξελέγη ἡ γνωστὴ ἀρχιφραμίστρια Δρ Ingeborg Hansen στὴ Γερούσια καὶ ἡ κ. Lauridsen στὴ Βουλὴ.

Τὴν 18 Μαγρίου ἔγιναν στὸ νοσοκομεῖο τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ αἱ προφορικαὶ ἐξετάσεις τῶν ιατρικῶν μαθητριῶν τῆς Σχολῆς Νοσοκόμων.

Μανθάνομεν ὅτι στίς ἐορτὰς τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ Πανεπιστημίου θὰ ἔλθῃ καὶ ὁ διάσημος καθηγητὴς Πικάρ, ὁ ἀνελθὼν εἰς τὴν στρατοσφαίραν, μαζὺ μὲ τὴν ἐκλεκτὴν συνεργατίδα μας, δεσπ. Ἑλένην Ἀντωνοπούλου, καθηγήτριαν τοῦ Πανεπιστημίου Βρυξελλῶν.

Ἐδαρλότως ἀγγέλλομεν ὅτι τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἑκπαιδεύσεως τῆς Γενεύης εἰς τὰ «Ἀνακοινωθέντα Τύπου» πού ἐκδίδει κατὰ μῆνα καὶ κυκλοφορεῖ μεταξὺ τῶν ἀπανταχοῦ τοῦ κόσμου εὐρισκομένων ἀντεποστέλλωντων μελῶν, καθὼς καὶ εἰς τὰς διαφόρους Κυβερνήσεις, ἐπισήμους ὁργανώσεις κ. τ. λ. περιέλαβε καὶ ἀρθρον τῆς κ. Ἑλμ. Παντελάκη φέρον τὸν τίτλον «Ἡ ἑκατονταετηρίς τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν». Τὸ ἀρθρον αὐτὸ εἶχε σταλῇ εἰς τὸ Δ.Γ.Ε. ἀπὸ τὸ Ἑκπαιδευτικὸν Τμῆμα τοῦ Ε.Σ.Ε. εἰς ἐνδειξιν τιμῆς καὶ εὐλαβείας πρὸς τὸ μεγάλο ἔργον τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας καὶ τοῦ ἐθνικοῦ πραγματικὰ εὐεργέτου Ἀποστ. Ἀρσάκη.

Διὰ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς γίνεται παγκοσμίως γνωστὴ ὅλη ἡ εὐεργετικὴ δρᾶσις τῆς Φιλεκπ. Ἑταιρείας ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἰδρύσεως τῆς, ὑπὸ τοῦ ἐμπνευσμένου Ἰ. ἄννου Κοκκῶν, ἐπιθεωρητοῦ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως μὲ τὴν συνεργασίαν τοῦ Γεωργίου Γενναδίου καὶ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Μιχ. Ἀποστολίδου, ἡ θαυμαστὴ συμβολὴ τοῦ Ἀποστόλου Ἀρσάκη, καὶ γενικὰ ὅλη ἡ εὐεργετικὴ λειτουργία τῶν Ἀρσακείων, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς πρώτης ἐγκαταιδρύσεως σ' ἕνα μικρὸ οἶκον τῆς πρωτεύουσας μὲ περιορισμένον ἀριθμὸν μαθητριῶν μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως στὸ εὐρύχωρον, ἀπείρητον, ἀλλὰ ὑπὸ ὅλας τὰς ἐπόψεις τόσο ὑγιεινῆς ὅσον καὶ ἐκπαιδευτικῆς τέλειον κτίριον τοῦ Ψυχικοῦ.

Ἡ κ. Ἑλένα Βενιζέλου ἐδώρησε εἰς τὸ ὑπ' αὐτῆς ἰδρυθέν Μαιευτήριον «Μαρίκα Ἡλιάδου» εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς δύο χιλιάδες λίρες, ἀνω τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν.

Παρουσία τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν ὑπουργῶν τῆς Παιδείας καὶ Γεωργίας ὡς καὶ τῶν διευθυντῶν τῶν ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν ἐγένετο τὴν 16 Μαγρίου ἡ ἐτήσια γενικὴ συνέλευσις τῶν μελῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Τὴν λογοδοσίαν τῶν πεπραγμένων ἀνέγνωσεν ὁ γραμματεὺς τῆς Ἑταιρείας καὶ καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου κ. Γ. Οἰκονόμου.

Παραπετινθεῖ εἰς τὴν πόλιν μας φιλοξενουμένη ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Ἰνστιτοῦτον Ἀνωτέρων Σπουδῶν ἡ γνωστὴ Ἰταλὶς συγγραφεῖς κυρία Συβίλλη Ἀλεράμο.

Ἡ κ. Κάκια Ἡλιάδου θὰ σταλῇ στὴν Ἐκθεσιν Παρισίων 4 φορέματα ὑφασμένα ἀπὸ τὸ χέρι τῆς, δύο ἀρχαίου τύπου καὶ δύο νεοελληνικά. Δὲν ἀμφιβάλομεν ὅτι θὰ τύχουν τῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ διεθνoῦς κοινοῦ πού θὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἐκθεσιν.

“L'HELLENIS,”

Organe mensuel du Conseil National
des femmes hellènes

Rédaction-Administration: Rue Alex. Soutsou 26
Athènes, Avril 1937

Questions Juridiques actuelles, par Alexandra Mantzoulinou. Un nouveau projet de Code civil vient d'être élaboré en Grèce par une commission speciale. Le droit civil actuellement en vigueur est le droit romain et byzantin (tel qu'il a été codifié par Justinien et Léon le Sage) modifié dans plusieurs points essentiels par des lois promulguées depuis la fondation de l'Etat hellène en 1830.

Le projet du Code civil veut unifier et moderniser le droit civil en Grèce. Le droit familial est basé sur le principe d'égalité des deux époux. L'auteur note ici un point intéressant dans le chapitre du droit de succession du projet. Il est prévu que les deux époux seront héritiers réservataires mutuellement andis que d'après le droit romain aujourd'hui en vigueur la veuve seule a droit à la reserve légale du conjoint pauvre.

A l'occasion de la représentation d'un film, «l'Ange blanc», qui a pour thème la vie de Florence Nightingale, nous publions aujourd'hui un article sur l'activité et la vie pleine de sacrifices et de deuvements de cette femme supérieure qui fut la première à inaugurer un service sanitaire dans l'armée anglaise. Le fondateur de la Croix Rouge, le médecin Suisse Dunant disait dans son discours officiel en 1872. «Quoique je sois considéré comme le fondateur de la Croix Rouge et comme le créateur de la Convention de Genève, cette gloire est pourtant due à une femme anglaise. Ce qui m'a inspiré le désir d'aller en Italie pendant la guerre de 1859, et m'a fait comprendre la nécessité de la fondation de la Croix Rouge, est l'oeuvre de Florence Nightingale pendant la campagne de la Crimée».

Le gouvernement Roumain a décoré la poétesse grecque, Mme Th. Dracopoulos (Myrtiotissa) à l'occasion de la publication en grec de la traduction si artistique des poésies de la comtesse de Noailles.

Pour la plus grande joie des enfants des classes ouvrières, le gouverneur de la capitale en collaboration avec le maire et l'Association du Cinéma éducatif, organisera des représentations cinématographiques gratuites dans les squares des quartiers ouvriers d'Athènes pendant l'été. Des films éducatifs et récréatifs seront projetés. Le gouvernement se procurera dans ce but un camion automobile contenant tous les appareils nécessaires pour la projection de films sonores. Les représentations commenceront au mois de juin et dureront tout l'été.

Le Ministre de la Justice a communiqué à l'Archeveché qu'une nouvelle loi permet d'attacher des religieuses au personnel des prisons de femmes.

La loi mentionne que partout dorénavant dans les prisons de femmes les religieuses qui sont le plus qualifiées pour la rééducation des détenues seront nommées à différents postes.

Le Rotary Club a nommé une commission qui s'occupera des enfants infirmes. Elle communiquera avec les parents de ces enfants pour leurs procurer les instruments nécessaires afin de soulager l'infirmité de ces pauvres petits êtres. Présidente de la commission est notre collaboratrice, Mme A. Rhediadou, femme du ministre des finances.

L'Ecole libre de Service Social, que nous avons déjà mentionné dans un numéro précédent, a pris un développement très satisfaisant. Les leçons qui ont lieu sous forme de conférences, ont pour sujet la philosophie, l'hygiène et des rudiments de médecine, de science sociale et économique. Le nombre des élèves inscrits cette année, et qui appartiennent aux deux sexes, est de 376, mais on espère que l'année prochaine l'école pourra travailler sur une base plus large et d'une façon plus efficace.

Η κ. Αθηνά Ταρσούλη διοργανώνει στον Παρνασσό έκθεσιν ζωγραφικής που θα διαρκέση από τις 2-23 Απριλίου. Έκδεται έλαιογραφίας σινικής μελάνης και έργα καμωμένα κατά νέαν μέθοδόν της με γκουάζ άκουαρέλλας.

Αί κάλτσαι ELBEO είναι θαύμα ωραιότητος άντοχής και έλαστικότητος. Πάντοτε εις τους πλέον μοντέρνους χρωματισμούς. Πωλουνται εις όλα τα καλά καταστήματα εις τιμάς άπολύτως ώρισμένας.
Αποθήκη μόνον χονδρικής πωλήσεως
Μητροπόλεως 46 ΑΘΗΝΑΙ

Τυρί VALIO Πινλανδίας έξαιρετικής ποιότητος

Υποστηρίζετε την έγχώριον βιομηχανίαν αγοράζουσαι το φρεσκότατο βούτυρό μου κατ' ευθείαν από την Κέρκυραν για το τσάι σας για τα γλυκά σας για τα φαγητά σας.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ
ΚΑΝΙΓΓΟΣ 6
Τηλέφ. 23-163

ΠΡΩΙ ΚΑΙ ΒΡΑΔΥ OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ — ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΩ ΚΑΙ ΚΥΠΡΩ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF ATHENS TRUST COMPANY 205, West 33rd Str. NEW YORK

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

Νομικόν Γραφείον

Έθνικοῦ Συμβουλίου Έλληνίδων

ΠΑΡΕΧΕΙ ΔΩΡΕΑΝ ΣΥΜΒΟΥΛΑΣ

Έκαστην Πέμπτην 12-1 μ. μ.

Όδός 'Αλεξάνδρου Σούτσου 26

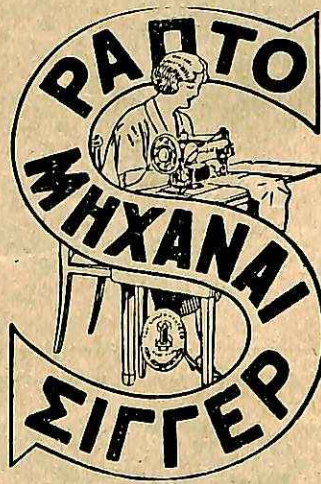
**ΡΑΠΤΕΤΕ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΚΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΩΣ
ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΑ ΣΙΓΓΕΡ**

Έφαρμόζεται με μίαν βίδα εις οίανδήποτε ραπτομηχανήν.
Παρέχεται ΔΩΡΕΑΝ πρὸς δοκιμήν ἐπὶ 8 ΗΜΕΡΑΣ.

ΔΩΡΕΑΝ διδασκαλία κεντημάτων καὶ διαφόρων Ποικιλ-
μάτων με τὸν ΜΑΛΛΟΡΡΑΦΕΑ ΣΙΓΓΕΡ καθὼς καὶ
κοπτικῆς με ΙΧΝΑΡΙΑ ΣΙΓΓΕΡ δι' ἑσωτερικὰ καὶ ἔξω-
τερικὰ φορέματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδῶν. = =

ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ ΣΙΓΓΕΡ

ΡΩΤΙΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ

ΠΡΟΣΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ

OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

Valio

ΔΙΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ
ΟΜΙΛΕΙ ΟΛΗ
Η ΑΘΗΝΑ!!!

Εἰς τεμάχια
τῶν 6 καὶ 12

Εἶνε τὸ
ὀνομαστό
τυρὶ τοῦ
οἴκου
VALIO
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΕΔΩΔΙΜΟΠΟΛΕΙΑ

VALIO

τὸ περίφημο

ΦΙΝΛΑΝΔΙΚΟ

ΤΥΡΙ

με κρέμα

SPECIALITE

ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ **VALIO**

ΠΩΛΕΙΤΑΙ:

ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΛΑ
ΕΔΩΔΙΜΟΠΟΛΕΙΑ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ι. ΝΑΤΑΡΙΔΗΣ

7 ΟΔΟΣ ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ 7

ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 27.059

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
1841

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΤΗ. 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1936) „ 10.103.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΙΩΑΝ. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ:

Ἅγιος Νικόλαος (Κρήτη)	Θήβαι	Μεσσήνη
Ἀργίτιον	Θήρα	Μιτυλήνη
Ἀγνιά	Ἰθάκη	Ναύπακτος
Ἀθήναι:	Ἰστιαία (Ξηροχώριον)	Ναύπλιον
Ἰπ/μα, ὁδὸς Μητροπόλεως 9	Ἰωάννινα	Νιγρίτα
» ἐν Καλλιθέα	Καβάλλα	Ξάνθη
» ἐν Νέᾳ Ἰωνίᾳ	Καλάβρυτα	Ὀρεστιάς
» ἐν Παγκρατίῳ	Καλάμαι	Παξοὶ
Ἀίγιον	Καλαμπάκα	Παπάδος (Μυτιλήνης)
Ἀλεξανδρούπολις	Καρδίτσα	Πάτραι
Ἀλμυρὸς	Καρλόβασι (Σάμου)	Πειραιεὺς
Ἀμαλιάς	Καρπενήσιον	Πλωμάριον (Μυτιλήνης)
Ἀμύνταιον (Σόροβις)	Καρναὶ (Ἅγιον Ὄρος)	Πόρος
Ἀμφίκλεια	Καστοριά	Ποταμός
Ἀμφισσα	Κατερίνη	Πρέβεζα
Ἀνδρὸς	Κέρκυρα	Πύλος
Ἀργοστόλιον	Κιλκίς	Πύργος
Ἄρτα	Κοζάνη	Ρεθύμνη (Κρήτης)
Ἀταλάντη	Κομοτινὴ	Σέρραι
Βάμος (Κρήτη)	Κόρινθος	Σητεία (Κρήτης)
Βέροια	Κύθηρα	Σικωνία (Κιάτον)
Βόλος	Κύμη	Σκιάθος
Γρεβενά	Κυπαρισσία	Σουφλίον
Γύθειον	Λαγκαδᾶς	Σπάρτη
Δημητσάνα	Λαμία	Σύρος
Διδημότειχον	Λάρισα	Τρίκαλα
Δράμα	Λεβάδεια	Τρίπολις
Ἐδεσσα	Λευκάς	Φάρσαλα
Ἐλασσών	Λήμνος	Φλώρινα
Ἐλευθερούπολις (Πράβιον)	Λιμὴν Βαθέως (Σάμου)	Χαλκίς
Ζάκυνθος	Μεγαλόπολις	Χανιά (Κρήτης)
Ἡράκλειον (Κρήτης)	Μεσολόγγιον	Χίος
Θεσσαλονίκη		

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ : ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ: Rue Stamboul No 17

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΚΑΪΡῳ: Rue Emad el Dine No 17

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ Ἐξωτερικοῦ

HELLENIC BANK TRUST COMPANY, NEW YORK: 51 Maiden Lane

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως μετὰ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΛΟΣΧΕΡῶΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΑ \$ 1.350.000